

Č.j.: S 222/06-3113/2007/710

V Brně dne 9. února 2007

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. S 222/06, zahájeném dne 2.8.2006 z moci úřední dle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, s účastníky řízení

ABB Managment Services Ltd. (právní nástupce společnosti **ABB Power Technologies Management Ltd.**), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Curych, Švýcarská konfederace, **ABB Switzerland Ltd.**, se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-5400, Baden, Švýcarská konfederace, **ABB Ltd.**, Affolternstraße 44, P.O. Box 8131, CH-8050, Curych, Švýcarská konfederace, právně zastoupenými JUDr. Josefem Vejmelkou, advokátem, se sídlem Italská 27, Praha 2,

ALSTOM (Société Anonyme), se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika, právně zastoupeným Mgr. Vladimírou Hájkovou, advokátkou, se sídlem Slovanský dům, Na Příkopě 22, Praha 1,

AREVA T&D SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, **AREVA T&D Holding SA**, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, **AREVA T&D AG**, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, právně zastoupenými JUDr. Lucií Bányiovou, advokátkou, se sídlem Platněřská 4, Praha 1,

Fuji Electric Holdings Co., Ltd., se sídlem Gate City Osaki, East Tower 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokyo 141-0032, Japonsko, **Fuji Electric Systems Co., Ltd.**, se sídlem 1-11-2 Osaki, Shinagawa-ku, Tokyo, Japonsko, právně zastoupenými JUDr. Vladimírou Glatzovou, advokátkou se sídlem, Husova 5, Praha 1,

Hitachi Ltd., se sídlem 6-6, Marounichi-chrome, Chiyoda-ku, 100-8280 Tokyo, Japonsko, **Hitachi Europe Limited**, se sídlem Whitebrook Park, Lower Cookham Road, Maidenhead,

Berkshire SL6 8YA, Velká Británie, **Japan AE Power Systems Corporation**, se sídlem Landic Shimbashi building, 8-3 Nishi-Shimbashi 3-chome, Miato-ku, Tokyo, 105-0003, Japonsko, právně zastoupenými Mgr. Pavlem Urbanem, advokátem se sídlem V Celnici 4, Praha 1,

Mitsubishi Electric Corporation, se sídlem 2-2-3, Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo 100-8310, Japonsko, právně zastoupeným JUDr. Alexandrem Césarem, advokátem se sídlem Klimentská 46, Praha 1,

Toshiba Corporation, se sídlem 1-1, Shibaura 1-chome, Minato-ku, Tokyo 105-8001, Japonsko, právně zastoupeným Jacquelyn MacLennan, oprávněnou poskytovat právní služby jako Solicitor ve Skotsku, zapsanou u Advokátní komory v Bruselu, se sídlem 62 rue de la Loi, 1040 Brusel, Belgie,

Schneider Electric SA, se sídlem 43-45, boulevard Franklin Roosevelt, 92500 Rueil-Malmaison, Francouzská republika, právně zastoupeným JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Jungmannova 24, Praha 1,

Siemens AG, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo, **Siemens Aktiengesellschaft Österreich**, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika (právní nástupce společností **VA Technologie AG** a **VA Tech T&D GmbH**), **VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG**, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika, **Siemens Transmission and Distribution Limited** (dříve **VA Tech Transmission & Distribution Ltd.**, se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie, **Nuova Magrini Galileo S.p.A.**, se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie, právně zastoupenými JUDr. Martinem Nedelkou, PhD., advokátem se sídlem Jugoslávská 29, Praha 2,

ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), a § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

r o z h o d n u t í :

I.

A. Účastníci řízení, společnosti:

ABB Management Services Ltd. (právní nástupce společnosti ABB Power Technologies Management Ltd.), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, ABB Switzerland Ltd., se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-400, Baden, Švýcarská konfederace, ABB Ltd., Affolternstraße 44, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace,

ALSTOM (Société Anonyme), se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika,

AREVA T&D SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, a AREVA T&D AG, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, AREVA T&D Holding SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika,

Fuji Electric Holdings Co., Ltd., se sídlem Gate City Osaki, East Tower 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokyo 141-0032, Japonsko, Fuji Electric Systems Co., Ltd., se sídlem 1-11-2 Osaki, Shinagawa-ku, Tokyo, Japonsko,

Hitachi Ltd., se sídlem 6-6, Marounichi-chrome, Chiyoda-ku, 100-8280 Tokyo, Japonsko, Hitachi Europe Limited, se sídlem Whitebrook Park, Lower Cookham Road, Maidenhead, Berkshire SL6 8YA, Velká Británie,

Japan AE Power Systems Corporation, se sídlem Landic Shimbashi building, 8-3 Nishi-Shimbashi 3-chome, Miato-ku, Tokyo, 105-0003, Japonsko,

Mitsubishi Electric Corporation, se sídlem 2-2-3, Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo 100-8310, Japonsko,

Toshiba Corporation, se sídlem 1-1, Shibaura 1-chome, Minato-ku, Tokyo 105-8001, Japonsko,

Schneider Electric SA, se sídlem 43-45, boulevard Franklin Roosevelt, 92500 Rueil-Malmaison, Francouzská republika,

Siemens AG, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo,

Siemens Aktiengesellschaft Österreich, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika (právní nástupce společností VA Technologie AG a VA Tech T&D GmbH), VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika,

Siemens Transmission and Distribution Limited (dříve VA Tech Transmission & Distribution Ltd. se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie,

Nuova Magrini Galileo S.p.A., se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie,

tím, že uzavřeli a plnili dohody obsažené ve smlouvě nazvané GQ-Agreement ze dne 15.4.1988, na jejichž základě koordinovali, a to i prostřednictvím výměny informací, své jednání ve vztahu k účasti na výběrových řízeních (projektech) týkajících se plynem izolovaných spínacích ústrojí stanovováním cen a cenové hladiny podávaných nabídek, udržováním stabilní úrovně svých tržních podílů na základě předem odsouhlasených kvót a vzájemným omezováním se v uzavírání licenčních smluv na výrobu plynem izolovaných spínacích ústrojí s potenciálními konkurenty, uzavřeli a plnili zakázané a neplatné dohody o:

- určení cen
- fixaci tržních podílů a rozdělení trhu
- zamezení vstupu konkurentů na trh,

čímž narušili soutěž na relevantním trhu plynem izolovaných spínacích ústrojí (PISU) pro aplikace nad 72 kV dodávaných samostatně nebo jako součást zapouzdřených rozveden plynem izolovaných spínacích ústrojí na území České republiky, a to konkrétně účastníci řízení:

ABB Managament Services Ltd. (právní nástupce společnosti ABB Power Technologies Management Ltd.), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, **ABB Switzerland Ltd.**, se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-5400, Baden, Švýcarská konfederace, **ABB Ltd.**, Affolternstraße 44, P.O. Box

8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, v období od 1.3.1991 do 3.3.2004, čímž porušili v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

ALSTOM (Société Anonyme), se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika, v období od 1.3.1991 do 25.9.2003, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 25.9.2003 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, v období od roku 1992 do 3.3.2004, čímž porušil v období od roku 1992 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D AG, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, v období od 14.11.2002 do 3.3.2004, čímž porušil zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D Holding SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, v období od 25.9.2003 do 3.3.2004, čímž porušil zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Fuji Electric Holdings Co., Ltd., se sídlem Gate City Osaki, East Tower 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokyo 141-0032, Japonsko, **Fuji Electric Systems Co., Ltd.**, se sídlem 1-11-2 Osaki, Shinagawa-ku, Tokyo, Japonsko, v období od 1.3.1991 do 30.9.2002, čímž porušili v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 30.9.2002 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Hitachi Ltd., se sídlem 6-6, Marounichi-chrome, Chiyoda-ku, 100-8280 Tokyo, Japonsko, **Hitachi Europe Limited**, se sídlem Whitebrook Park, Lower Cookham Road, Maidenhead, Berkshire SL6 8YA, Velká Británie, v období od 1.3.1991 do konce roku 1999 a dále od 2.7.2002 do 30.9.2002, čímž porušili v období od 1.3.1991 do konce roku 1999 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 2.7.2002 do 30.9.2002 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Japan AE Power Systems Corporation, se sídlem Landic Shimbashi building, 8-3 Nishi-Shimbashi 3-chome, Miato-ku, Tokyo, 105-0003, Japonsko, v období od 1.10.2002 do 3.3.2004, čímž porušil zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Mitsubishi Electric Corporation, se sídlem 2-2-3, Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo 100-8310, Japonsko, v období od 1.3.1991 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Toshiba Corporation, se sídlem 1-1, Shibaura 1-chome, Minato-ku, Tokyo 105-8001, Japonsko, v období od 1.3.1991 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Schneider Electric SA, se sídlem 43-45, boulevard Franklin Roosevelt, 92500 Rueil-Malmaison, Francouzská republika, v období od 1.3.1991 do 13.3.2001, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů,

Siemens AG, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo, v období od 1.3.1991 do 31.8.1999 a dále od 1.4.2001 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 1.9.1999 a v období od 1.4.2001 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Siemens Aktiengesellschaft Österreich, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika jako právní nástupce společností VA Technologie AG a VA Tech T&D GmbH, které se účastnily kartelu v období od roku 1995 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od roku 1995 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika, v období od roku 1.1.2000 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.1.2000 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Siemens Transmission and Distribution Limited (dříve VA Tech Transmission & Distribution Ltd. se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie, v období od 1.3.1991 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Nuova Magrini Galileo S.p.A., se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie, v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

B. Účastníci řízení, společnosti:

ABB Management Services Ltd. (právní nástupce společnosti ABB Power Technologies Management Ltd.), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, ABB Switzerland Ltd., se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-400, Baden, Švýcarská konfederace, ABB Ltd., Affolternstraße 44, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace,

ALSTOM (Société Anonyme), se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika,

AREVA T&D SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, a AREVA T&D AG, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, AREVA T&D Holding SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika,

Schneider Electric SA, se sídlem 43-45, boulevard Franklin Roosevelt, 92500 Rueil-Malmaison, Francouzská republika,

Siemens AG, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo,

Siemens Aktiengesellschaft Österreich, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika (právní nástupce společností VA Technologie AG a VA Tech T&D GmbH), VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika,

Siemens Transmission and Distribution Limited (dříve VA Tech Transmission & Distribution Ltd. se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie,

Nuova Magrini Galileo S.p.A., se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie,

tím, že uzavřeli a plnili dohody obsažené ve smlouvě nazvané E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement ze dne 15.4.1988, na jejichž základě koordinovali, a to i prostřednictvím výměny informací, své jednání ve vztahu k účasti na výběrových

řízení (projektech) týkajících se plynem izolovaných spínacích ústrojí stanovováním cen a cenové hladiny podávaných nabídek, udržováním stabilní úrovně svých tržních podílů na základě předem odsouhlasených kvót a vzájemným omezováním se v uzavírání licenčních smluv na výrobu plynem izolovaných spínacích ústrojí s potenciálními konkurenty, uzavřeli a plnili zakázané a neplatné dohody o:

- určení cen
- fixaci tržních podílů a rozdělení trhu
- zamezení vstupu konkurentů na trh,

čímž narušili soutěž na relevantním trhu plynem izolovaných spínacích ústrojí (PISU) pro aplikace nad 72 kV dodávaných samostatně nebo jako součást zapouzdřených rozveden plynem izolovaných spínacích ústrojí na území České republiky, a to konkrétně účastníci řízení:

ABB Managment Services Ltd. (právní nástupce společnosti ABB Power Technologies Management Ltd.), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, **ABB Switzerland Ltd.**, se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-5400, Baden, Švýcarská konfederace, **ABB Ltd.**, Affolternstraße 44, P.O. Box 8131, CH-8050, Zürich, Švýcarská konfederace, v období od 1.3.1991 do 3.3.2004, čímž porušili v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

ALSTOM (Société Anonyme), se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika, v období od 1.3.1991 do 25.9.2003, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 25.9.2003 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, v období od roku 1992 do 3.3.2004, čímž porušil v období od roku 1992 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D AG, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, v období od 14.11.2002 do 3.3.2004, čímž porušil zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Areva T&D Holding SA, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, v období od 25.9.2003 do 3.3.2004, čímž porušil zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Schneider Electric SA, se sídlem 43-45, boulevard Franklin Roosevelt, 92500 Rueil-Malmaison, Francouzská republika, v období od 1.3.1991 do 13.3.2001, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů,

Siemens AG, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo, v období od 1.3.1991 do 31.8.1999 a dále od 1.4.2001 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 1.9.1999 a v období od 1.4.2001 do 30.6.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Siemens Aktiengesellschaft Österreich, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika jako právní nástupce společností VA Technologie AG a VA Tech T&D GmbH, které se účastnily kartelu v období od roku 1995 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od roku 1995 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika, v období od roku 1.1.2000 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.1.2000 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Siemens Transmission and Distribution Limited (dříve VA Tech Transmission & Distribution Ltd. se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie, v období od 1.3.1991 do 13.12.2000 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.12.2000 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

Nuova Magrini Galileo S.p.A., se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie, v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 a dále od 1.4.2002 do 3.3.2004, čímž porušil v období od 1.3.1991 do 13.3.2001 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.4.2002 do 3.3.2004 zákaz obsažený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

II.

Dle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkům

řízení vyjmenovaným v části I. výroku tohoto rozhodnutí jednání dle I. části výroku tohoto rozhodnutí do budoucna **zakazuje**.

III.

Dle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, se za porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, dle I. části výroku tohoto rozhodnutí, jednotlivým účastníkům řízení dle I. části výroku tohoto rozhodnutí, ukládají pokuty:

společnosti **ALSTOM (Société Anonyme)**, se sídlem 3, Avenue André Malraux – 92300 Levallois – Perret, Francouzská republika, ve výši **85.581.000,- Kč** (slovy osmdesát pět milionů pět set osmdesát jeden tisíc korun českých),

společnosti **AREVA T&D SA**, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, ve výši **69.552.000,- Kč** (slovy šedesát devět milionů pět set padesát dva tisíce korun českých),

společnosti **AREVA T&D AG**, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15036 Oberentfelden, Švýcarská konfederace, ve výši **58.926.000,- Kč** (slovy padesát osm milionů devět set dvacet šest tisíc korun českých),

společnosti **AREVA T&D Holding SA**, se sídlem Tour AREVA, 1, place de la Coupole, 92084, Paris - La Défence, Francouzská republika, ve výši **28.000.000,- Kč** (slovy dvacet osm milionů korun českých),

společnosti **Fuji Electric Holdings Co., Ltd.**, se sídlem Gate City Osaki, East Tower 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokyo 141-0032, Japonsko, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých),

společnosti **Fuji Electric Systems Co., Ltd.**, se sídlem 1-11-2 Osaki, Shinagawa-ku, Tokyo, Japonsko, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých),

společnosti **Hitachi Ltd.**, se sídlem 6-6, Marounichi-chrome, Chiyoda-ku, 100-8280 Tokyo, Japonsko, ve výši **54.600.000,- Kč** (slovy padesát čtyři miliony šest set tisíc korun českých),

společnosti **Hitachi Europe Limited**, se sídlem Whitebrook Park, Lower Cookham Road, Maidenhead, Berkshire SL6 8YA, Velká Británie, ve výši **54.600.000,- Kč** (slovy padesát čtyři miliony šest set tisíc korun českých),

společnosti **Japan AE Power Systems Corporation**, se sídlem Landic Shimbashi building, 8-3 Nishi-Shimbashi 3-chome, Miato-ku, Tokyo, 105-0003, Japonsko, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých),

společnosti **Mitsubishi Electric Corporation**, se sídlem 2-2-3, Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokyo 100-8310, Japonsko, ve výši **75.348.000,- Kč** (sedmdesát pět milionů tři sta čtyřicet osm tisíc korun českých),

společnosti **Toshiba Corporation**, se sídlem 1-1, Shibaura 1-chome, Minato-ku, Tokyo 105-8001, Japonsko, ve výši **70.762.000,- Kč** (sedmdesát milionů sedm set šedesát dva tisíce korun českých),

společnosti **Siemens AG**, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, D-80333, Munich, Spolková republika Německo, ve výši **126.588.000,- Kč** (sto dvacet šest milionů pět set osmdesát osm tisíc korun českých),

společnosti **Siemens Aktiengesellschaft Österreich**, se sídlem Siemensstraße 92, A-1210, Vienna, Rakouská republika (právní nástupce společností VA Technologie AG a VA Tech T&D GmbH) ve výši **88.816.000,- Kč** (osmdesát osm milionů osm set šestnáct tisíc korun českých),

společnosti **VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG**, se sídlem Penzinger Strasse 76, 1141, Vienna, Rakouská republika, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých),

společnosti **Siemens Transmission and Distribution Limited** (dříve VA Tech Transmission & Distribution Ltd. se sídlem North Farm Road Tyne & Wear, Hebburn, NE31 1UP, Velká Británie), se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire RG12 8FZ, Velká Británie, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých),

společnosti **Nuova Magrini Galileo S.p.A.**, se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, 24040, Stezzano (BG), Itálie, ve výši **44.408.000,- Kč** (slovy čtyřicet čtyři miliony čtyři sta osm tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vedený u České národní banky, pobočka Brno, č. účtu 3754-24825621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- 1) Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též jen „Úřad“) zahájil dne 2.8.2006 z moci úřední správní řízení vedené pod sp.zn. S 222/06 s výše jmenovanými společnostmi. Předmětem správního řízení bylo možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon“) a možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 63/1991 Sb.“), které Úřad spatřuje v dohodě/jednání ve vzájemné shodě účastníků řízení o:
 - nekonkurování si při účasti na výběrových řízeních (projektech) týkajících se dodávek plynem izolovaného spínacího ústrojí (PISU), a to prostřednictvím vzájemné koordinace svých nabídek včetně obsahu tak, aby byl zadavatelem výběrového řízení vybrán jako vítězný uchazeč ten, na němž se účastníci řízení předem dohodli,
 - fixaci tržních podílů,
 - cenových dohodách, dle kterých byly stanoveny ceny za dodávky plynem izolovaného spínacího ústrojí ve výběrových řízeních, pro něž nedošlo k dohodě o jejich přidělení konkrétnímu účastníkovi řízení,
 - omezení licenčních smluv týkajících se plynem izolovaného spínacího ústrojí mezi jednotlivými účastníky řízení se subjekty, nad kterými účastníci řízení nevykonávali kontrolu,

- výměně citlivých obchodních informací zahrnující území České republiky v období od roku 1991 do roku 2004.

1 Šetření Úřadu

- 2) Dne 12.5.2004 Úřad obdržel Žádost společností ABB Power Technologies Management Ltd. a ABB Switzerland Ltd. (dále také jen „společnost ABB“) o neuložení pokuty v rámci Programu aplikace mírnějšího režimu při ukládání pokut dle § 22 zákona (dále jen „žádost o leniency“) u zakázaných dohod narušujících soutěž podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona v souvislosti s účastí společností skupiny ABB na kartelové dohodě uzavřené mezi hlavními evropskými výrobci plynem izolovaných spínacích ústrojí (dále jen „PISU“) spočívající v manipulaci nabídek a stanovení cen těžkého elektrického zařízení, vedenou pod sp. zn. P 239/04 (tento spis je součástí spisu S 222/06), neboť v průběhu interního auditu bylo zjištěno, že někteří zaměstnanci společností skupiny ABB působící v Curychu se podíleli na kartelové dohodě týkající se PISU.
- 3) Následoval popis samotného produktu PISU a jeho použití. Dále společnost ABB vyjmenovala účastníky údajné kartelové dohody a její základní znaky jako je organizace kartelu, působení kartelu, geografický rozsah kartelu a jeho realizace v České republice. Žádost o leniency rovněž obsahovala informace o jednáních účastníků kartelové dohody, listinné důkazy o kartelové dohodě¹ (příklady emailové korespondence mezi členy kartelu a seznamy projektů²).
- 4) Dne 28.5.2004 obdržel Úřad přípis³, ve kterém společnost ABB předložila dodatečně získané důkazy o kartelové dohodě týkající se PISU. Obsahem těchto dodatečně předložených důkazů byl seznam kódových označení v seznamu projektů, kódová označení používaná v kartelových dohodách (společnosti účastníci se kartelu vystupovaly pod přidělenými čísly, případně písmeny) a samotné kartelové dohody uzavřené členy kartelu dne 15.4.1988, konkrétně **GQ-Agreement** (dále též „GQ Smlouva“) a **E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement** (dále též „GQE Smlouva“), jež dle sdělení společnosti ABB byly základem pro fungování kartelu.
- 5) Dne 1.7.2004 se v sídle Úřadu uskutečnilo ústní jednání, kdy společnost ABB osvětlila skutečnosti uvedené ve svých podáních. Právní zástupce společnosti ABB předložil Úřadu přehled statutárních orgánů společnosti ABB, katalog společnosti ABB vysvětlující funkci produktu PISU, katalog společnosti ABB Energo s.r.o., genezi fúzí společností účastněných v kartelu, výpisy společností ABB z obchodních rejstříků, organizační strukturu ABB a další příklady emailové korespondence mezi členy kartelové dohody⁴.
- 6) Dne 2.9.2004 Úřad zaslal Evropské komisi (dále také jen „Komise“) žádost o informace⁵, případně další relevantní důkazy, které Komise mohla zajistit při svých místních šetřeních provedených stejného roku ve společnostech podezřelých z účasti na

¹ viz listy č. 25-44 spisu P 239/04

² Projekty lze definovat jako jednotlivé zakázky (investiční záměry) na výstavbu nových zařízení či jejich rekonstrukce, jejichž předmětem jsou dodávky PISU. Jednotlivé projekty byly realizovány zejména formou veřejných zakázek dle zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 199/1994 Sb. byl zrušen k 1.5. 2004 a nahrazen zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách), a to s ohledem na charakter odběratelů, kteří ve většině případů, jako dodavatelé energie do veřejných sítí či poskytovatelé veřejných služeb, byli nuceni při zadávání jednotlivých zakázek postupovat v souladu s platným zněním zákona o veřejných zakázkách.

³ viz listy č. 48-89 spisu P 239/04

⁴ protokol a přílohy založené na listech č. 95-144 spisu P 239/04

⁵ založeno na listech č. 172-173 spisu P 239/04

kartelu, na jehož existenci poukazovala v žádosti o leniency společnost ABB. Úřad se dále dotázal, zda zakázka českého zadavatele společnosti Pražská energetika, a.s. označená jako „Smíchov“ je součástí dohod o zakázkách spadajících pod šetření Komise.

- 7) Na žádost Úřadu odpověděla Komise svým přípisem ze dne 30.9.2004⁶, v němž potvrdila, že jí byla společností ABB předložena žádost o leniency, na základě které byla společnosti ABB garantována podmíněčná imunita. Komise také sdělila, že ve dnech 11. a 12.5.2004 provedla inspekce v sídlech některých společností podezřelých z účasti na kartelu. K žádosti Úřadu o informace získané při místních šetřeních Komise uvedla, že největší část protisoutěžního jednání, které je předmětem šetření Komise, spadá do období před 1.5.2004 a že by bylo pro Komisi obtížné uložit pokuty s ohledem na posledních pár dní protisoutěžního jednání (konkrétně pro období od 1.5.2004 do 11.-12.5.2004), a proto se rozhodla, že její šetření bude pokrývat pouze ty kartelové aktivity, které se staly na území tehdejších členských států Evropské unie (dále také „EU-15“). Vůči těm aspektům případu, které se vztahují k České republice, nebude Komise vést šetření. Vzhledem ke zmíněným okolnostem Komise odmítla žádost Úřadu o informace s odkazem na Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 o implementaci pravidel hospodářské soutěže upravených v člancích 81 a 82 Smlouvy o ES (dále jen „Nařízení č. 1/2003“), dle kterého výměna informací mezi Komisí a národními soutěžními úřady může proběhnout jen za účelem aplikace komunitárních pravidel⁷ (ve správním řízení S 222/06 však komunitární pravidla aplikována nejsou, případ je posuzován výhradně podle českého práva). Komise dále vyjádřila svoje srozumění se skutečností, že Úřad může vést vlastní šetření předmětného případu, a to na základě předpisů národního soutěžního práva.
- 8) V rámci podnětu P 239/04 Úřad oslovil společnost ABB s.r.o. a zadavatele (energetické závody) se žádostí o sdělení, zda byly zakázky na dodávky PISU či zapouzdřené rozvodny uváděné ABB v České republice skutečně realizovány⁸.
- 9) Dne 18.8.2005 předložila společnost ABB, v rámci podnětu P 239/04, dokument obsahující informace o projektech týkajících se dodávek PISU/zapouzdřených rozvodů v České republice⁹, které byly diskutovány mezi účastníky kartelové dohody, jež je předmětem posuzování v tomto správním řízení. Jednalo se o kopii CD pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) ze společnosti ABB, která obsahuje seznam projektů (dále jen „Seznam“¹⁰) vyhlášených na území České republiky a projednávaných účastníky řízení. Tento Seznam zahrnuje 58 projektů za období 1989-2002, přičemž pro jednotlivé projekty jsou například uvedeny informace o subjektu, který vyhlásil výběrové řízení, datu vyhlášení výběrového řízení a předložení nabídek zadavateli, datu, kdy byly jednotlivé projekty projednávány na schůzkách účastníků řízení a výsledku jejich dohod o postupu v rámci jednotlivých projektů, informace o společnosti, která byla vybrána jako dodavatel PISU, resp. která „vyhrála“ předmětné výběrové řízení. Další projekty z let 2002-2004 nejsou na Seznamu pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) uvedeny. Pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*) byl v době od roku 1986 do července roku 2002 klíčovou osobou v kartelu PISU a účastnil se téměř všech jednání kartelu a měl na starosti „koordinaci“ konkurentů. Z období po působení pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) se dle sdělení společnosti ABB nedochoval žádný

⁶ založeno na listech č. 182-183 spisu P 239/04

⁷ založeno na listu č. 183 spisu P 239/04

⁸ založeno na listech č. 208-288 spisu P 239/04

⁹ založeno na listech č. 305-334 spisu P 239/04

¹⁰ vytištěný obsah CD viz listy č. 318-333 spisu P 239/04

podobný „seznam“ projektů diskutovaných kartelem. Nicméně společnost ABB předložila další důkazy o projektech diskutovaných kartelem dále v průběhu správního řízení. Navíc uvedla, že sladěný postup přidělování zakázek či společný postup při podávání nabídek na základě přetrvávajících dohod pokračoval i po roce 2002¹¹.

- 10) Dle sdělení společnosti ABB se všechny společnosti, jež byly stranami shora uvedených dohod, účastnily jednání o PISU projektech v České republice. Seznamy projektů ukazují, o které konkrétní společnosti se jednalo¹². Společnost ABB sdělila, že dle informací poskytnutých panem (*obchodní tajemství společnosti ABB*) společnost Siemens AG vždy poznamenala výsledek posledního jednání nad konkrétním projektem spolu s jeho alokací určité společnosti v kolonce označené „STATUS“. Datum tohoto posledního jednání bylo poznamenáno v kolonce „STATDAT“ nebo v kolonce „Status/Datum“. Zkratka „AL“ označovala, které společnosti byl projekt přidělen, zkratka „RE“ označovala rezervaci projektu některou společností, zkratka „LP“ znamenala, že projekt nebyl alokovan, ale bylo rozhodnuto, že společnosti účastníci se popisovaného protisoutěžního jednání mají podávat nabídky volně, avšak na základě dohodnuté cenové úrovně. Společnost ABB uvedla, že má informace o společnostech, které skutečně vyhrály výběrové řízení na dodávku PISU, pouze k omezenému počtu projektů.
- 11) Dne 6.1.2006 společnost ABB předložila Úřadu přípis nazvaný Předložení dodatečně získaných důkazů o kartelové dohodě týkající se PISU. Společnost ABB v něm Úřad informovala, že získala další informace o řadě aspektů kartelové dohody, která je předmětem posuzování v tomto správním řízení, od klíčového svědka pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*). S ohledem na tyto dodatečně získané informace a za účelem poskytnutí uceleného obrazu daného kartelu společnost ABB zapracovala veškeré informace, které do té doby získala, do souhrnného dokumentu nazvaného „Historie jednání“¹³. V rámci tohoto podání byly Úřadu rovněž předloženy podrobnější informace o jednotlivých projektech diskutovaných v rámci PISU kartelu¹⁴ vycházející z již dříve předloženého Seznamu projektů zmiňovaného výše.¹⁵
- 12) Úřad po prostudování obdržených materiálů zahájil dne 2.8.2006 s výše uvedenými společnostmi správní řízení vedené pod sp. zn. S 222/06.
- 13) Úřad, který je kompetentní k ochraně hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb podle § 1 odst. 1 zákona, za účelem zjištění skutečného stavu věci, v souladu se zásadou objektivní (materiální) pravdy, a ve snaze využít všechny dostupné způsoby k získání potřebných informací k objektivizaci stavu v oblasti dotčené posuzovaným jednáním, oslovil vyhledávatele výběrových řízení na dodávky PISU, odběratele zařízení a služeb týkajících se předmětných výrobků, a společnosti, jejichž prostřednictvím jednotliví výrobci PISU rovněž dodávali předmětné výrobky či služby, k poskytnutí informací týkajících se především jednotlivých projektů realizovaných na území České republiky.

¹¹ viz odpověď společnosti ABB na otázku Úřadu, zda byly účastníky řízení diskutovány i projekty, které se na území České republiky uskutečnily po roce 1999, kdy společnost ABB uvádí následující projekty: Smíchov pro ČEZ Praha – diskutován účastníky řízení v roce 1998 a opět v období od 2.7.2003 do 6.2.2004, nejasné, zda přidělen společnosti ABB nebo ALSTOM, dosud nerealizován, Karlov pro PRE Praha – diskutován účastníky řízení v letech 1998 a 1999 a opět v období od 2.7.2003 do 2.2.2004, a posléze přidělen společnosti ALSTOM, která projekt realizovala, Strakonice pro JČE – diskutován účastníky řízení mezi koncem roku 2002 a únorem 2004, přidělen společnosti ABB, která projekt realizovala

¹² viz list č. 318-333, dále i list č. 559, 562-564 spisu P 239/04

¹³ viz listy č. 339-579 spisu P 239/04

¹⁴ viz list č. 468-486 spisu P 239/04

¹⁵ viz list č. 318-333, dále i list č. 559, 562-564 spisu P 239/04

Úřad si vyžádal od oslovených zadavatelů informace o jednotlivých projektech uvedených v Seznamu. Většina z oslovených zadavatelů Úřadu sdělila, že je velmi obtížné dohledat informace o všech, dle sdělení ABB kartelem projednaných, projektech s ohledem na delší časové období, které uplynulo od jejich realizace, přičemž dokumenty týkající se výběrových řízení se dlouhodobě nearchivují (konkrétně po 5 letech se skartují). Někteří upozornili, že i vlivem některých organizačních změn se Úřadem vyžádané dokumenty nepodařilo nalézt. Nicméně i přes tuto skutečnost Úřad obdržel z předložených informací potvrzení o existenci řady projektů uvedených v Seznamu, včetně data jejich vyhlášení, seznamu společností zúčastněných na výběrovém řízení, podmínek dodávek, a vítěz výběrového řízení, který je shodný s vítězem, jak ho uvedla společnost ABB ve svých podkladech spolu se žádostí o leniency.

- 14) Dále byly ze strany zadavatelů Úřadu poskytnuty informace i o dalších projektech (zejména za období 1991-2004)¹⁶, kterých se účastníci správního řízení účastnili či u nichž realizovali dodávky PISU či poskytovali související služby (subdodávky PISU apod.).
- 15) Dne 21.12.2006 byl účastníkům řízení zaslán přípis Úřadu, ve kterém Úřad účastníkům řízení sdělil své výhrady k jejich jednání (dále také „Sdělení výhrad“)¹⁷, které je předmětem šetření v tomto správním řízení.
- 16) Úřad vyžádal od účastníků řízení svými přípisy ze dne 5.1.2007¹⁸ údaje týkající se výše celkového čistého obrátu realizovaného na území České republiky za roky 2003 a 2004 účastníky řízení či jejich dceřinými společnostmi, dále celkovou výši celosvětového obrátu účastníků řízení na trhu PISU, objem prodeje PISU (jako samostatného zařízení či jako součásti zapouzdřených rozvodů) realizovaných na území České republiky v období let 2001-2004 účastníky řízení prostřednictvím přímé dodávky nebo subdodávky.
- 17) Z oslovených účastníků řízení pouze společnost ABB uvedla¹⁹, že se v období let 2001-2004 účastnila zakázek na dodávky PISU v České republice, zatímco ostatní účastníci řízení uvedli, že za uvedené období nerealizovali přímo ani prostřednictvím subdodavatele žádnou zakázku na PISU a neměli tak žádný obrat z dodávek PISU na území České republiky.
- 18) Ve dnech 25. a 26.1.2007 se v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uskutečnilo seznámení účastníků řízení s podklady rozhodnutí²⁰.

2 Charakteristika účastníků řízení

- 19) Účastníci řízení jsou hlavními světovými výrobci a prodejci PISU. Instalaci PISU většinou provádějí sami. V některých případech fungují pouze jako subdodavatelé PISU, přičemž samotnou instalaci provádí jiná, lokální montážní společnost.

Skupina ABB

- 20) Společnosti **ABB Management Services Ltd.** (dříve ABB Power Technologies Management Ltd.) a **ABB Switzerland Ltd.** jsou společnostmi s ručením omezeným

¹⁶ založeno na listech č. 458-493 a 498- 521 spisu S 222/06

¹⁷ založeno na listech č. 811-838 S 222/06

¹⁸ založeno na listech č. 895-919 spisu S 222/06

¹⁹ založeno na listech č. 1315-1322 spisu S 222/06

²⁰ protokoly o seznámení s podklady rozhodnutí založeny na listech č. 1351-1463 spisu S 222/06

založené podle švýcarských právních předpisů. Obě tyto společnosti jsou 100% dceřinými společnostmi společnosti ABB Asea Brown Boveri Ltd., jež je dále kontrolována společností ABB Ltd., se sídlem Curych, Švýcarská konfederace, která stojí v čele podnikatelské skupiny ABB (dále též jen „skupina ABB“).

- 21) Konsolidovaný obrat skupiny ABB za rok 2005 dosáhl výše 18 mld. Euro.
- 22) Současná skupina ABB vznikla v roce 1988 spojením dvou společností, a to švédské společnosti ASEA a společnosti BBC Brown Boveri Ltd., se sídlem Baden, Švýcarská konfederace. Skupina ABB se především zaměřuje na dvě hlavní oblasti podnikání: (i) energetické technologie v rámci dvou svých divizí „Power Products“ a „Power systems“ zahrnující široký okruh výrobků, systémů a služeb pro přenos a distribuci elektrické energie a (ii) automatizační technologie v rámci zbývajících tří divizí „Automation Products“, „Process Automation“ a „Robotics“. Produkt PISU patří do skupiny výrobků pro vysokonapěťová zařízení (high-voltage products) a je zařazen do výrobního programu divize „Power Products“.
- 23) V souvislosti se změnou korporátní struktury skupiny ABB došlo k 1.1.2006 ke sloučení společnosti ABB Power Technologies Management Ltd. do společnosti ABB Management Services Ltd., švýcarské obchodní společnosti, jež je 100% dceřinou společností společnosti ABB Asea Brown Boveri Ltd. Společnost ABB Management Services Ltd. se tak stala právním nástupcem společnosti ABB Power Technologies Management Ltd. a jako taková tedy vstoupila do všech práv a povinností ABB Power Technologies Management.
- 24) Společnosti skupiny ABB budou dále prezentovány jako společnost ABB, popřípadě společnosti skupiny ABB.

Společnost ALSTOM

- 25) **ALSTOM (Société Anonyme)** je společností založenou podle francouzského právního řádu, jež kontroluje skupinu společností celosvětově působících především v oblasti výroby a dodávek energetických zařízení a souvisejících služeb a dále vývoje, výroby a dodávek zařízení a systémů pro všechny typy kolejové dopravy.
- 26) Konsolidovaný obrat skupiny ALSTOM za rok 2005 činil 13,4 mld. Euro.
- 27) Společnost ALSTOM se zabývala výrobou PISU v rámci své divize přenosu a distribuce elektrické energie (*Transmission & Distribution*, dále označované též i jako „T&D“). Společnost ALSTOM začala působit ve Švýcarsku v oblasti PISU v souvislosti s nabytím společnosti Sprecher Energie AG se zpětným účinkem ke dni 1.1.1986. Činnost švýcarské části T&D (včetně PISU) byla k 14.11.2002 převedena na novou společnost ALSTOM (Sweiz) Services AG, později přejmenovanou na ALSTOM T&D AG. Od 22.12.2003 byla ALSTOM T&D AG ve vlastnictví T&D Holding Etranger SA, která byla 9.1.2004 prodána skupině AREVA a změnila svou obchodní firmu na Areva T&D Holding SA. Ve Francii společnost ALSTOM k 15.6.1986 převedla všechen svůj majetek i s činností T&D na společnost GEC ALSTHOM SA, která v roce 1992 převedla veškerý majetek, pracovníky a závazky své divize T&D na tzv. prázdnou společnost Klebet Eylau, která byla přejmenována na GEC ALSTHOM T&D SA a následně na ALSTOM T&D SA. Na základě Smlouvy o převodu akcií byla ALSTOM T&D SA převedena dne 22.12.2003 na společnost T&D Holding Etranger SA, která byla 9.1.2004 převedena na skupinu AREVA. Společnost ALSTOM všechny své aktivity v rámci PISU včetně společností ALSTOM T&D SA a ALSTOM T&D AG převedla k 25.9.2003 na společnost T&D Holding Etranger SA, která byla na základě Smlouvy o koupi akcií ze dne 25.9.2003 prodána společnosti

AREVA, která nad ní převzala kontrolu dne 9.1.2004 a přejmenovala ji na Areva T&D Holding SA. Kromě výše uvedených společností nabyl ALSTOM v roce 1996 také společnost AEG.

- 28) Společnosti skupiny ALSTOM budou dále uváděny též jen jako společnost ALSTOM.

Skupina AREVA

- 29) **Areva T&D SA, Areva T&D AG a Areva T&D Holding SA** jsou společnosti působící v rámci skupiny AREVA. Společnosti Areva T&D SA a Areva T&D AG jsou 100% dceřinými společnostmi společnosti Areva T&D Holding SA, jež je dále kontrolována ze strany mateřské společnosti skupiny AREVA SA, se sídlem Paříž, Francouzská republika.
- 30) Obrat za rok 2005 dosáhl u společnosti Areva T&D SA výše 1,02 mld. Euro a u společnosti Areva T&D AG 149 mil. Euro. Společnost Areva T&D Holding SA nedosáhla žádného obratu.
- 31) Skupina AREVA působí v celosvětovém měřítku v oblasti jaderné energetiky prostřednictvím tří divizí (front-end division, reactors&services division, back-end division) a dále v oblasti divize výrobků a systémů pro přenos a distribuci energie (divize T&D). Oblast podnikání divize T&D, v rámci které rovněž působí i výše uvedené společnosti Areva T&D SA a Areva T&D AG, skupina AREVA získala dne 9.1.2004 od skupiny ALSTOM. Skupina AREVA se začala zabývat výrobou PISU až v souvislosti s nabytím divize T&D, tedy od 9.1. 2004.
- 32) Společnosti skupiny AREVA budou dále označovány také jen jako společnost AREVA.

Skupina Fuji Electric

- 33) Společnost **Fuji Electric Holdings Co. Ltd.** je holdingovou společností skupiny Fuji Electric, která celosvětově působí prostřednictvím svých výkonných divizí, a to Fuji Electric Systems, Fuji Electric FA Components & Systems, Fuji Electric Device Technology a Fuji Electric Retail Systems. Společnost Fuji Electric Systems Co., Ltd. je 100% dceřinou společností Fuji Electric Holdings Co. Ltd.
- 34) Obrat společnosti Fuji Electric Systems byl 1,9 mld. Euro za rok 2005, u společnosti Fuji Electric Holdings Co. Ltd. byl 148 mil. Euro. Konsolidovaný obrat skupiny Fuji dosáhl 6,5 mld. Euro.
- 35) Aktivity této skupiny v oblasti PISU jsou řízeny ze strany společnosti Fuji Electric Systems Co. Ltd., případně mateřské společnosti Fuji Electric Holdings Co. Ltd. Dne 7.5.2001 došlo na základě Smlouvy o společném podniku uzavřené mezi společnostmi Fuji Electric Systems Co. Ltd., Hitachi Ltd. a Meidensha Corporation k vytvoření společného podniku pod obchodním názvem Japan AE Power Systems Corporation, který byl založen ke dni 1.7.2001²¹. Následně byly rovněž převedeny ke dni 1.10.2002 aktivity skupiny Fuji Electric v oblasti PISU. Společnost Hitachi Ltd. získala 50% podíl, Fuji Electric Systems Co. Ltd. 30% podíl a Meidensha Corporation 20% podíl na základním kapitálu společnosti AE Power Systems Corporation.
- 36) Společnosti skupiny Fuji Electric budou dále uváděny také jen jako společnost Fuji.

Skupina Hitachi

- 37) Společnost **Hitachi Ltd.** je mateřskou společností celosvětově působící skupiny Hitachi. V rámci skupiny Hitachi rovněž působí společnost **Hitachi Europe Limited**

²¹ Dle vyjádření společnosti Fuji ze dne 5.2.2007

(100% dceřiná společnost Hitachi), která se zabývá mimo jiné i podnikáním v oblasti PISU.

- 38) Obrat společnosti Hitachi Ltd. převýšil 69 mld. Euro za rok 2005, u Hitachi Europe Limited 859 mil. Euro za rok 2005.
- 39) V roce 2001 došlo k dohodě mezi společnostmi Fuji Electric Systems Co. Ltd., Hitachi Ltd. a Meidensha Corporation o vytvoření společného podniku pod obchodním názvem Japan AE Power Systems Corporation, do kterého byly dne 1.10.2002 převedeny aktivity skupiny Hitachi v oblasti PISU.
- 40) Společnosti skupiny Hitachi budou dále označovány také jen jako společnost Hitachi.

Japan AE Power Systems Corporation

- 41) Společnost **Japan AE Power Systems Corporation** byla, jak je již výše uvedeno, založena k 1.7.2001 jako společný podnik ze strany společností Fuji Electric Systems Co. Ltd. (30% podíl), Hitachi Ltd. (50% podíl) a Meidensha Corporation (20% podíl)²².
- 42) Obrat společnosti byl zhruba ve výši (*obchodní tajemství společnosti JAEPS*) rok 2005.
- 43) Předmětem činnosti této společnosti je výroba a dodávky zařízení, zejména spínacích ústrojí (rovněž i PISU), pro oblast přenosu a distribuce elektrické energie. Japan AE Power Systems Corporation neprovozuje na území České republiky žádnou dceřinou společnost.
- 44) Společnost Japan AE Power Systems Corporation bude dále uváděna jen jako společnost JAEPS.

Mitsubishi Electric Corporation

- 45) **Mitsubishi Electric Corporation** stojí v čele skupiny společností působících v široké oblasti činností, a to zejména v oblasti výroby a dodávek zařízení a systémů přenosu a distribuce energií, průmyslových automatizačních systémů, informačních a komunikačních systémů a elektrických zařízení pro domácnost.
- 46) Konsolidovaný obrat společnosti Mitsubishi za rok 2005 dosáhl výše 26,3 mld. Euro.
- 47) V oblasti výroby a dodávek PISU společnost Mitsubishi Electric Corporation působila samostatně do začátku října 2002, kdy byla tato oblast podnikání v rámci divize T&D vložena do společného podniku TM T&D Corporation, který tato společnost založila spolu se společností Toshiba Corporation, přičemž obě zakládající společnosti držely každá 50% podíl na základním kapitálu. V březnu 2005 se obě zakládající společnosti rozhodly ukončit tuto činnost a převzít zpět vložená aktiva a zaměstnance.
- 48) Společnost Mitsubishi Electric Corporation bude dále označována jen jako společnost Mitsubishi.

Schneider Electric SA

- 49) **Schneider Electric SA** je společností založenou podle francouzských právních předpisů působící prostřednictvím svých dceřiných společností v oblasti výroby a služeb přenosu a distribuce elektrické energie a průmyslových automatizačních technologií (dále jen „skupina Schneider“).

²² Na základě Smlouvy o společném podniku ze dne 7.5.2001 uzavřené mezi společnostmi Fuji Electric Systems Co. Ltd., Hitachi Ltd. a Meidensha Corporation.

- 50) Nekonsolidovaný obrat společnosti Schneider Electric SA převýšil (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) za rok 2005. Konsolidovaný celosvětový obrat skupiny Schneider Electric dosáhl v roce 2005 11,7 mld. Euro.
- 51) Společnost Schneider Electric SA 100% vlastní společnost Schneider Electric Industries SA. Tato dceřiná společnost měla dne (*obchodní tajemství společnosti Schneider*), dle sdělení účastníka řízení, založit svoji dceřinou společnost (*obchodní tajemství společnosti Schneider*), která byla společně se společností Nuova Magrini Galileo S.p.A. na základě smlouvy o vkladu uzavřené dne 13.3.2001 mezi společnostmi Schneider Electric Industrie SA a VA Tech Schneider High Voltage GmbH²³ vložena do společného podniku společnosti VA Tech Schneider High Voltage GmbH (podíl společnosti Schneider Electric SA činil (*obchodní tajemství společnosti Schneider*)²⁴ a společnosti VA Technologie AG činil 60 %). Společnost Schneider Electric SA na trhu PISU působila již před vznikem společnosti Schneider Electric High Voltage SA.
- 52) (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) došlo ze strany VA Technologie AG k odkoupení podílu společnosti Schneider Electric SA ve společném podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH, čímž společnost VA Technologie AG získala 100% podíl v této společnosti, a následně došlo i ke změně obchodního jména firmy na VA Tech T&D GmbH. V červenci roku 2005 byl VA Tech T&D GmbH převzat ze strany společnosti Siemens AG.
- 53) Společnosti skupiny Schneider Electric SA budou dále uváděny také jen jako společnost Schneider.

Siemens AG

- 54) Společnost **Siemens AG** (dále také jen jako „Siemens“) je nadnárodní koncern, který se zabývá zejména vývojem a výrobou systémů a zařízení z oblasti elektrotechniky a elektroniky. Celý koncern Siemens AG zahrnuje kromě vlastních dceřiných společností i účasti koncernu na jiných společnostech. Siemens AG je akciovou společností založenou podle německého právního řádu.
- 55) Celosvětový konsolidovaný obrat koncernu za rok 2005 dosáhl výše 75,4 mld. Euro.
- 56) Výrobou a dodávkami PISU se skupina zabývá v rámci své divize pro přenos a distribuci energie již od začátku své činnosti. V červenci 2005 společnost Siemens AG prostřednictvím své dceřiné společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich převzala společnost VA Technologie AG, a tím i její dceřiné společnosti působící na trhu PISU - společnost VA Tech T&D GmbH, VA Tech Transmission & Distribution Ltd. (nyní Siemens Transmission and Distribution Limited), VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG a Nuova Magrini Galileo S.p.A., čímž převzala veškeré aktivity v oblasti PISU skupiny VA Tech²⁵.

Toshiba Corporation

- 57) **Toshiba Corporation** stojí v čele skupiny společností působících zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií, elektronických zařízení a komponentů,

²³ této smlouvě o vkladu předcházela smlouva společnosti Schneider Electric SA a VA Technologie AG o založení společného podniku

²⁴ viz sdělení účastníka řízení společnosti Schneider Electric SA ze dne 11.1.2007 (založeno na listu č. 1150 spisu S 222/06), cit: „Navíc byl v roce 2004 minoritní (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) podíl na VTSHV (VA Tech Schneider High Voltage GmbH-pozn. Úřadu) převeden z účastníka řízení na společnost VA TECH AG (VA Technologie AG-pozn. Úřadu).

²⁵ převzetí společnosti VA Technologie AG bylo schváleno rozhodnutím Evropské komise ze dne 13.7.2005 COMP/M.3653 – Siemens/VA Tech.

zařízení a systémů pro energetický průmysl, diagnostických zařízení a elektrických zařízení pro domácnost.

- 58) Obrat společnosti Toshiba Corporation byl v roce 2005 cca 23 mld. Euro. Konsolidovaný obrat skupiny Toshiba byl 46,3 mld. Euro v roce 2005.
- 59) V oblasti výroby a dodávek PISU společnost Toshiba Corporation působila samostatně do začátku října 2002, kdy byla tato oblast podnikání v rámci divize T&D vložena do společného podniku TM T&D Corporation, který tato společnost založila spolu se společností Mitsubishi, přičemž obě zakládající společnosti držely každá 50% podíl na základním kapitálu. V březnu 2005 se obě zakládající společnosti rozhodly ukončit tuto činnost a převzít vložená aktiva a zaměstnance.
- 60) Společnost Toshiba Corporation bude dále uváděna jen jako společnost Toshiba.

Skupina VA Tech

- 61) Společnost VA Technologie AG byla akciovou společností založenou podle rakouského právního řádu. Společnost kontrolovala skupinu společností, které jsou rozděleny do čtyř výrobních divizí, a to divize metalurgie, divize infrastrukturních zařízení, divize systémů pro výrobu energie a divize zařízení pro přenos a distribuci energie, v rámci které rovněž působily společnosti **VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG** a **VA Tech Transmission & Distribution Ltd.**
- 62) Skupina VA Tech se začala zabývat trhem PISU od roku 1995, kdy převzala nizozemskou společnost Holec High Voltage B.V. V roce 1998 dále získala společnost Reyrolle Projects Limited (následně přejmenovaná na VA Tech Transmission & Distribution Ltd., nyní Siemens Transmission & Distribution Limited).
- 63) Dne (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) došlo k dohodě mezi účastníkem řízení společností Schneider a společností VA Technologie AG o vytvoření společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH, do které byla vložena ze strany VA Technologie AG divize zařízení pro přenos a distribuci energie. Společnost VA Technologie AG měla ve společném podniku 60% podíl a společnost Schneider (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) podíl, přičemž rozhodující pravomoc ve všech věcech obchodního vedení společnosti a rozpočtu společnosti měla dle sdělení společnosti Schneider společnost VA Technologie AG jako majoritní vlastník²⁶. V (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) došlo ze strany VA Technologie AG k odkoupení zbývajících (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) podílů ve společném podniku od společnosti Schneider (viz výše). Následně došlo ke změně obchodní firmy na VA Tech T&D GmbH. V červenci 2005 byl VA Tech T&D GmbH převzat ze strany společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich (patřící do skupiny společnosti Siemens AG), která tak převzala i výrobu PISU.
- 64) Obraty společností VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG a VA Tech Transmission & Distribution Ltd., VA Technologie AG, VA Tech T&D GmbH a Nuova Magrini Galileo S.p.A, které byly v průběhu roku 2005 převzaty koncernem Siemens AG, jsou zahrnuty do obratu tohoto koncernu za rok 2005 (přičemž skupina VA Tech vykázala za rok 2004 celosvětový obrat ve výši 4,073 mld. Euro).
- 65) Společnost Siemens Aktiengesellschaft náležející do koncernu Siemens AG vykázala za rok 2005 celkový celosvětový obrat ve výši cca 2,450 mld. Euro.

²⁶ viz vyjádření spol. Schneider ze dne 11.1.2007 založené na listech 1149-1150 spisu S 222/06

- 66) Společnosti skupiny VA Technologie AG budou dále označovány také jen jako společnost VA Tech, případně jako společnosti skupiny VA Tech.

Nuova Magrini Galileo S.p.A.

- 67) Společnost **Nuova Magrini Galileo S.p.A.** byla založena 31.7.1984 a až do roku 1997 byla postupně vlastněna a kontrolována společnostmi Merlin Gerin S.p.A., Merlin Gerin a Schneider Electric Industrie SA. Od října roku 1997 byl 100% podíl ve společnosti Nuova Magrini Galileo S.p.A. vlastněn společností Schneider Italia S.p.A., jež byla 100% dceřinou společností společnosti Schneider Electric Industries SA, která je 100% dceřinou společností účastníka řízení, společnosti Schneider Electric SA. Dne 13.3.2001 došlo k vytvoření společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH, do kterého byla ze strany společnosti Schneider vložena společnost Nuova Magrini. Společnost VA Technologie AG držela v tomto společném podniku 60% podíl. Na základě tohoto projektu se společnost VA Tech Schneider High Voltage GmbH stala jediným společníkem společnosti Nuova Magrini Galileo S.p.A. Společnosti skupiny VA Tech byly v roce 2005 převzaty ze strany společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich. Dle sdělení účastníka řízení je v současné době společnost Nuova Magrini Galileo S.p.A. v likvidaci.
- 68) Společnost Nuova Magrini Galileo S.p.A. bude dále prezentována také jen jako společnost Nuova Magrini.

3 Zjištěné skutečnosti

- 69) Ze žádosti společnosti ABB o leniency a z důkazů získaných v řízení vyplývá, že největší japonští a evropští výrobci koordinovali přidělení PISU projektů po celém světě, vyjma USA a Kanady, na základě ujednaných pravidel obsažených v níže popsanych smlouvách, jejichž kopie Úřadu předložila společnost ABB v rámci své žádosti o leniency²⁷.
- 70) Dne 15.4.1988 se sešli ve Vídni v hotelu Marriott výrobci PISU, společnosti AEG, ABB, Siemens, NEI, ALSTOM, Schneider, Nuova Magrini, Sprecher Energie, Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Fuji a Nissin²⁸, a uzavřeli mezi sebou dvě smlouvy popsané níže.

3.1 GQ Smlouva²⁹

- 71) Členové kartelové dohody, která je posuzována v tomto správním řízení, byli rozděleni na dvě skupiny: „E-Skupinu“, jejímiž členy byli evropští výrobci PISU³⁰, a „J-Skupinu“, zastupující japonské výrobce³¹. Členové E-Skupiny byli současně stranami GQE Smlouvy (viz kap. 3.2). GQ Smlouva nebyla nikdy podepsána s vědomím a obecnou shodou, že kartelová dohoda by nikdy neměla být podepsána. Jednotliví členové těchto dvou skupin byli pod svými kódovými označeními vyjmenováni v Příloze č. 1 této smlouvy. Původní kódy, pod kterými společnosti vystupovaly od 15.4.1988, pocházely z kódů, které používala Mezinárodní elektrická asociace. Tyto byly časem přizpůsobovány (podle toho, jak docházelo ke slučování jednotlivých

²⁷ založeno na listech č. 21-44 a 48-89 spisu P 239/04

²⁸ viz Příloha č. 1 GQ Smlouvy, založena na listu č. 498 spisu P 239/04

²⁹ Kopie GQ Smlouvy a jejích příloh založena ve spise P 239/04 na listech č. 59-79 a č. 489-535

³⁰ Členy E-Skupiny byly společnosti AEG, ABB, Siemens, NEI, ALSTOM, Schneider, Nuova Magrini a Sprecher Energie.

³¹ Členy J-Skupiny byly společnosti Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Fuji a Nissin.

společností apod.). Nejpozději od července 2002 byl dle sdělení společnosti ABB používán odlišný systém kódů³².

Tabulka č. I: Původní kódy účastníků dohody a vývoj za trvání kartelu

Kódy 1988	Původní účastník dohody	Vývoj za trvání kartelu
1	AEG	Později ALSTOM, potom AREVA
2, 3 nebo KT	ABB	
4	GEC	Později ALSTOM, potom AREVA
8	Siemens	
13	NEI ³³	Později Va Tech
16/17	ALSTOM	Později AREVA
26	Schneider	Později Va Tech
32	Nuova Magrini	Později Schneider, potom Va Tech
33	Sprecher Energie	Později ALSTOM, potom AREVA
A	Hitachi	Později i JAEPS
B	Mitsubishi	Později TMT&D
C	Toshiba	Později TMT&D
F	Fuji	Později JAEPS
N	Nissin	Později Fuji, potom JAEPS

- 72) Každá skupina dostala v rámci GQ Smlouvy společnou kvótu celosvětových prodejů pokrytých dohodou mimo tzv. „domovských zemí“. Za domovské země byly označovány národní trhy, které byly rezervovány pro jednu, případně více společností účastnících se kartelové dohody v silné dlouhodobé pozici na domácím trhu. Projekty, které se týkaly těchto domovských zemí, nebyly diskutovány mezi ostatními členy dohody a objem prodejů PISU v těchto zemích byl ponechán mimo počítané kvóty, a to na evropské i světové úrovni.
- 73) Dle čl. 12 GQ Smlouvy měla E-Skupina přidělenou kvótu ve výši 62,5% a J-Skupina ve výši 37,5% (odvozeno z tržních podílů výrobců dané skupiny na celosvětovém trhu PISU). Nižší japonský skupinový koeficient měl dle sdělení společnosti ABB za účel

³² viz list č. 58 spisu P 239/04

³³ Northern Engineering Industrie/Reyrolle, v roce 1998 tuto společnost převzala skupina Va Tech a v roce 2002 přejmenovala na VA TECH Transmission & Distribution Ltd. Dle sdělení společnosti ABB ze dne 25.10.2006 vystupovala společnost VA Tech pod kódovým označením 39, potom co se společnosti Schneider a NEI/Reyrolle staly součástí skupiny VA Tech. Kód 39 byl součtem kódů těchto dvou společností 13+26.

kompenzovat menší podíl japonských společností na celosvětovém trhu PISU. Skupinový koeficient měl ten důsledek, že japonským společnostem byla udělována menší hodnota za příslušný projekt než evropským společnostem. Společnost ABB ve své žádosti o leniency uvedla, že si není vědoma žádných odchylek od tohoto postupu.

- 74) Jak bylo uvedeno ze strany společnosti ABB³⁴, GQ Smlouva upravovala mechanismus (takzvaný „loading system“), který byl určen k měření hodnoty projektu a umožňoval mezi členy kartelu přidělit projekty v souladu s příslušnou kvótou tržního podílu, na kterém se dříve dohodli. Nákladová hodnota každého projektu (takzvaná „loading value“ nebo-li hodnota zatížení) byla vypočtena podle vzorce uvedeného v čl. 12 GQ Smlouvy, kde je stanoveno, že počet přerušovačů obvodu je vynásoben a) vzorcem z Přílohy č. 6 GQ Smlouvy, b) skupinovým koeficientem. Konečný součin byl označován jako „výrobní jednotky“ („PU“). Hodnota PU každého oznamovaného projektu byla vyznačena v seznamech projektu kartelu. Čím větší byla výsledná hodnota, tím atraktivnější byl předmětný projekt. Hodnota projektu byla dle sdělení společnosti ABB registrována na účtu společnosti, které byl projekt přidělen. Jakmile byla stanovena hodnota PU projektu, byla tato hodnota vynásobena „skupinovým koeficientem“ (0,625 pro evropské členy a 0,375 pro japonské členy), přičemž skupinový koeficient odrážel příslušné tržní podíly těchto skupin.
- 75) Kvóty byly později změněny na 65,84% pro E-Skupinu a 34,16% pro J-Skupinu. Toto tvrzení bylo podloženo listinným důkazem předloženým společností ABB³⁵, ze kterého vyplývá, že kvóty byly změněny v souvislosti se změnou kvóty pro E-Skupinu a akvizicemi mezi společnostmi účastnicími se GQ Smlouvy. Toto je zřejmé z tabulky, ve které jsou vytištěná čísla přeškrtnuta a ručně přepsána na nové kvóty³⁶. Pod vlivem změn společností z důvodu zmíněných akvizic a vzniku nových společností (společných podniků) byly změněny i kódy, pod kterými účastníci dohody vystupovali.

Tabulka č. II Změněné kódy účastníků dohody

Kód	Účastník dohody
1	ABB
2	ALSTOM
3	Siemens
4	VA Tech
6	JAEPS
7	TMT&D

- 76) Čl. 26 GQ Smlouvy upravoval trvání a skončení této smlouvy, když stanovil, že Skupina je touto smlouvou vázána po dobu pěti let a její členství se po uplynutí této určité doby automaticky prodlužuje na období jednoho roku, pokud nedá s 12 měsíčním předstihem na vědomí svoje odstoupení. V takovém případě se okamžitě svolá Hlavní

³⁴ viz list č. 439 spisu P 239/04

³⁵ viz list č. 552 spisu P 239/04

³⁶ viz list č. 552 spisu P 239/04

schůzka, na které se musí rozhodnout o dalších krocích. V předmětném článku dále následuje výčet pravidel, která musí být za takové situace respektována³⁷.

3.2 GQE Smlouva

- 77) Kromě GQ Smlouvy odsouhlasily společnosti E-Skupiny³⁸ dne 15. dubna 1988 ve Vídni rovněž GQE Smlouvu, která specifikovala alokaci projektů mezi členy E-Skupiny. Postup přidělování projektů byl opět podřízen mimo jiné kvótám jejích členů (viz čl. 8 této smlouvy). Dále jsou zde v čl. 5 rozepisovány podrobnosti tzv. schůzek (*meetings*) pro organizaci projektu, které se konaly v případě, že projekt byl alokován jednomu ze členů E-Skupiny. V případě, že projekt nebyl alokován a že ani z J-Skupiny nebyl o něj projeven zájem, byly konány tzv. schůzky o projektu, kde bylo dohodnuto ujednání o minimální ceně, kterou účastníci ve výběrovém řízení nabídnou, aby byla udržena určitá cenová hladina (popřípadě další sladěné postupy).
- 78) Čl. 10 této smlouvy stanovuje, že každý člen smlouvy je zavázán k této smlouvě po dobu 5 let a jeho „členství“ se automaticky prodlužuje o jeden rok, pokud nedá vědět s 12 měsíčním předstihem, že od smlouvy odstupuje. Po takové výpovědi by byl okamžitě svolán Hlavní meeting, na kterém by se rozhodlo o dalších krocích.
- 79) Uzavření těchto dvou shora popisovaných smluv předcházely, dle sdělení ABB ze dne 6.1.2006³⁹, pouze přípravné práce pro jejich ustanovení. Dne 14.11.2006 však společnost ABB zaslala Úřadu dokument⁴⁰, který dle svého sdělení obdržela od svého zaměstnance pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*). Jedná se o třetí písemnou smlouvu nazvanou „General Rules for GE Agreement“, která byla uzavřena dne 17.3.1987 mezi evropskými výrobci PISU společnostmi AEG, Brown Boveri, GEC, NEI, Siemens, Asea, ALSTOM, Merlin Gerin, Magrini a Sprecher Energie. Předmětem smlouvy je PISU v rozmezí 72,5-800 kV, přičemž smlouva pokrývá území 11 států – Belgie, Dánska, Finska, Řecko, Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Portugalsko, Španělsko a k 1.6.1987 bylo ručně dopsáno Rakousko. Účelem smlouvy, která byla účinná do uzavření GQ Smlouvy, tj. do 15.4.1988, je ujednání, že tzv. ochranné dohody musí být uzavřeny pro všechny transakce, a pokud toto není možné, potom musí být dohodnuta přinejmenším cenová ujednání (i s případnými pokutami). Vzhledem k tomu, že tato smlouva nepokrývala území České republiky, nebude k ní Úřad dále přihlížet.

3.3 Struktura a organizace kartelu

- 80) Dle výše popsaných smluv se členové kartelu scházeli jednou ročně na tzv. Hlavní schůzce (*General meeting*) za účelem potvrzení pokračování kartelu⁴¹, stanovení obecné strategie a urovnání konfliktů. Každé dva týdny se v různých letištních centrech a hotelech na tzv. schůzce výboru (*Committee meeting*) scházely tzv. evropský a japonský Výbor (*Committee*) za účelem prodiskutování požadavků svých členů, přidělení jednotlivých projektů, stanovení cen projektů atd. Dle sdělení společnosti ABB se obvykle konala dvě setkání ve dvou následujících dnech. První den se setkali

³⁷ viz listy č. 489-536 spisu P 239/04

³⁸ Jedná se o společnost AEG, ABB, Siemens, NEI, ALSTOM, Schneider, Nuova Magrini a Sprecher Energie, přičemž tato smlouva nebyla uzavřena ze strany společností J-Skupiny (Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Fuji a Nissin).

³⁹ založeno na listech č. 339-579 spisu P 239/04

⁴⁰ založeno na listech č. 748-752 spisu S 222/06

⁴¹ viz podrobná tabulka jednotlivých schůzek včetně určení přibližného data, místa schůzky a osob, které se jí zúčastnily, na listech č. 383-390 spisu P 239/04

všichni evropští členové kartelu. Zástupci účastníků řízení se těchto schůzek účastnili společně s osobami, které byly seznámeny s podrobnostmi příslušných projektů. Následující den se oba Výbory setkaly na společném jednání Výborů. Podle čl. 4 a Přílohy č. 4 GQ Smlouvy se evropský Výbor skládal ze společností ABB, ALSTOM, Siemens a AEG nebo Schneider, které se v ročních intervalech střídaly. Japonský Výbor se skládal ze zástupců společností Hitachi, Mitsubishi a Toshiba. Podle čl. 5 GQ Smlouvy byla rozhodnutí přijatá na setkáních Výborů závazná pro skupinu evropských i japonských výrobců PISU. Později došlo ještě k rozdělení na tzv. pracovní úroveň a tzv. řídicí úroveň. Řídicí úroveň se scházela méně pravidelně než pracovní úroveň a sloužila především jako orgán, který rozhodoval o důležitějších otázkách a řešení sporů mezi členy kartelu.

- 81) Každá skupina, tj. evropská i japonská, nominovala společnost, která měla vykonávat úkoly tzv. Sekretáře (viz čl. 2 GQ Smlouvy). Tato společnost fungovala jako kontaktní bod a měla klíčovou roli při organizování schůzek (*meetings*), shromažďovala, tzn. přijímala informace od zúčastněných společností a rozesílala je ostatním. Strany GQ Smlouvy oznamovaly svému Sekretáři budoucí projekty a prokazovaly svoje požadavky a svůj zájem se na těchto projektech účastnit. Všechny notifikace budoucích projektů ve státech, které pokrývala GQ Smlouva, a další důležité informace byly vyměňovány mezi evropským Sekretářem a japonským Sekretářem (podrobněji viz níže).
- 82) Dále se na základě čl. 16 GQ Smlouvy konala tzv. jednání o projektech (*Job Meetings*), kde se scházeli členové té kartelové skupiny, které byl projekt přidělen. Dle sdělení společnosti ABB, aby nevzniklo podezření ohledně kartelového ujednání, a na základě skutečnosti, že většina zákazníků požadovala 3 až 4 nabídky pro každé výběrové řízení, se ho účastnilo obvykle několik účastníků kartelu. Na výše zmíněných jednáních⁴² o projektech společnost, které byla příslušná zakázka kartelem přidělena, sdělila ostatním členům kartelu svoji nabídkovou cenu, aby se tito ostatní členové kartelu mohli shodnout na tom, o kolik vyšší by měla být jejich nabídka, nebo dokonce stanovit přesné ceny svých nabídek. Tato rozhodnutí byla závazná pro všechny členy a za jejich nedodržení následovala sankce pro příslušnou společnost, která dohodnuté postupy nedodržela⁴³.
- 83) Členové kartelu postupem času začali komunikovat i prostřednictvím emailů a mobilních telefonů. Používali soukromé emailové adresy veřejných serverů jako například yahoo nebo hotmail. Tyto adresy byly dle sdělení ABB vytvářeny pod přezdívkami, které byly stejně jako adresy často měněny. K emailům byly připojovány přílohy, které obsahovaly zprávy adresované členům kartelu⁴⁴. Tyto zprávy byly zakódovány. V emailové korespondenci byly používány kódy (podrobněji viz níže), které byly uváděny v záhlaví každého emailu, aby bylo možno rozpoznat, která

⁴² dle vyjádření společnosti ABB ze dne 6.2.2007 se v řadě případů tzv. *job meetings* nejednalo o osobní setkání, ale pouze o výměnu faxových zpráv ve stanovený termín – viz list č. 1856 spisu S 222/06

⁴³ viz čl. 25 GQ Smlouvy na listu č. 496 spisu P 239/04

⁴⁴ Příklady předmětných emailů byly předloženy Úřadu společností ABB v rámci její žádosti o leniency – viz listy č. 546-551 spisu P 239/04. Tyto byly společností ABB označeny jeho obchodní tajemství, s tím, že je nezbytné minimalizovat riziko, aby účastník kartelové dohody, který nebyl účasten předmětné komunikace, získal informace o obchodním tajemství ostatních účastníků řízení. Dle § 38 odst. 6 správního řádu je však účastník oprávněn nahlížet i do těch částí spisu, které obsahují obchodní tajemství, pokud je jimi prováděn důkaz. Úřad proto odtajnil v rámci seznámení s podklady pro rozhodnutí i předmětnou emailovou komunikaci mezi účastníky řízení, přičemž účastníky řízení předem seznámil s následky porušení povinnosti mlčenlivosti o těchto skutečnostech.

společnost zprávu posílá. Mobilní telefony určené ke komunikaci členů kartelu poskytla dle sdělení společnosti ABB společnost Siemens⁴⁵.

- 84) Kartel takto fungoval od svého založení dne 15.4.1988 nejméně do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná emailová komunikace mezi členy kartelu, kterou má Úřad jako důkaz založenu na listech č. 546-551 spisu P 239/04. Vzhledem k tomu, že Úřad nemá povědomí o dalším fungování kartelu po tomto datu, je toto pro Úřad rozhodujícím momentem pro určení délky trvání protisoutěžního chování jednotlivých účastníků řízení.
- 85) Dle sdělení společnosti ABB, shodně s tvrzením společností Hitachi a JAEPS, během existence kartelu mělo dojít ke změnám v jeho fungování, a to zejména v průběhu roku 1999, kdy přechodně z kartelu vystoupila společnost Siemens a poté i společnost Hitachi a VA Tech.
- 86) Společnost Siemens (konkrétně pan Wolfgang Theiss⁴⁶), dle sdělení pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) a pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*)⁴⁷, oznámila svůj úmysl opustit kartel na pracovním jednání skupiny v Ženevě v období srpna/září roku 1999. Krátce po tomto jednání se uskutečnilo předávací jednání, na němž Siemens předal software apod. společnosti ALSTOM, která tímto nastoupila do role Sekretáře evropské skupiny. Jednání se dle sdělení společnosti ABB, kterou zastupoval pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*), uskutečnilo v kancelářích situovaných na ulici Beatengasse v Curychu. Podle nejlepších vědomostí společnosti ABB se tohoto jednání zúčastnili, kromě pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*), také pan Theiss (Siemens) a pan Morger⁴⁸ (ALSTOM).
- 87) Společnost Hitachi přerušila svoji činnost v kartelu, dle svého sdělení, koncem roku 1999. V červenci roku 2001 vznikla společnost JAEPS jako nově založený společný podnik společností Hitachi (s podílem ve výši 50%), Fuji (s podílem ve výši 30%) a Meidensha (s podílem ve výši 20%). V říjnu roku 2002 jmenované společnosti vložily do společnosti JAEPS své podniky s T&D⁴⁹. Společnosti JAEPS a Hitachi ve svém vyjádření na listu č. 780 spisu S 222/06 uvádí, že v období roku 2002 opět vstoupily do kartelu dle tzv. „nového schématu“. Toto nové schéma bylo dle jejich vyjádření omezeno pouze na území Středního východu a Asie a Česká republika byla spolu s dalšími zeměmi střední a východní Evropy zahrnuta do samostatného evropského kartelu, který do té doby pokrýval pouze území států Evropské unie (dále jen „EU“), a kterého se dle společnosti Hitachi účastnili výhradně evropští dodavatelé PISU. Nové

⁴⁵ Důkaz o důvěrné telefonní komunikaci účastníků je obsažen v textu emailu ze dne 2.3.2004 předloženém Úřadu, cit: „*my new confidential number is the following.*“ - viz list č. 548 spisu P 239/04.

⁴⁶ Wolfgang Theiss, dle sdělení společnosti ABB, se za společnost Siemens účastnil jednání na řídicí i pracovní úrovni.

⁴⁷ Obě tyto osoby zastupovaly v kartelu společnost ABB. Dle sdělení společnosti ABB se oba pánové účastnili výročních jednání i jednání na pracovní úrovni, pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*) se dále účastnil již přípravných a inauguračních jednání a to od dubna roku 1986 do dubna roku 1988. Jedním z jeho prvních úkolů bylo vypočítat průměrný tržní podíl společnosti ABB v letech 1980-1985. Byl klíčovou osobou v kartelu a účastnil se téměř všech jednání kartelu v období od roku 1988 do července roku 2002 – viz list č. 450A spisu P 239/04. Pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*) se zúčastnil dvou jednání kartelu na manažerské úrovni (v Motreux, 1997 a v Sydney, 1999). Dále se zúčastnil cca 6-10 jednání kartelu na pracovní úrovni v období let 1997-1998.

⁴⁸ Pan Morger, dle sdělení společnosti ABB založené na listu č. 669 spisu S 222/06, byl zapojen do šetřeného kartelu za společnost ALSTOM. Pan Morger byl prokuristou a působil na pracovní úrovni kartelu. Rovněž byl zapojen do fakturace poplatků, jež ostatní členové kartelu museli platit společnosti ALSTOM za její služby a za výdaje spojené s úlohou sekretariátu kartelu.

⁴⁹ T&D zkratka pro tzv. Transmission and Distribution, tedy přenos a distribuci elektrické energie

ujednání mezi evropskými výrobci se nevztahovalo pouze na území Evropské unie, nýbrž i na další evropské země, včetně České republiky. Po roce 2002 projednávali evropští dodavatelé PISU evropské projekty a alokovali je dle jednotlivých konkrétních případů. Tyto projekty (které nezahrnovaly tzv. domácí země) byly uvedeny v tzv. Evropských balíčcích (*European Packages, EP*)⁵⁰. Seznamy EP měly být dle tvrzení společností Hitachi a JAEPS diskutovány výhradně mezi evropskými dodavateli PISU a společností Hitachi a JAEPS je dle svého vyjádření nikdy neviděly – zahrnovaly nejen země EHP, nýbrž i další evropské země, včetně České republiky.

- 88) Skutečnosti, že se jednání o evropských projektech neúčastnily japonské společnosti, nesvědčí důkazy předložené společností ABB⁵¹, neboť z nich vyplývá, že k setkávání evropských a japonských účastníků řízení docházelo i po roce 2002.
- 89) Z kartelu na přechodnou dobu vystoupila také společnost VA Tech, a to na období od konce roku 2000 do začátku roku 2002. Dle sdělení společnosti ABB byla důvodem skutečnost, že cit.: „... (*obchodní tajemství společnosti ABB*)⁵² ⁵³. Tyto společnosti proto předstíraly zrušení kartelu a pokračovaly v protisoutěžních aktivitách bez společnosti VA Tech. Společnost VA Tech se opět připojila ke kartelu dle sdělení společnosti ABB v době, kdy (*obchodní tajemství společnosti ABB*)⁵⁴ převzal zastoupení společnosti ABB při jednáních kartelu, tedy v polovině roku 2002⁵⁵.
- 90) Ostatní účastníci řízení pokračovali v jednáních kartelu nepřetržitě.
- 91) Poslední jednání kartelu, kterého se účastnila společnost ABB, se uskutečnilo ve dnech 20. a 21.1.2004, v hotelu Sofitel v Curychu⁵⁶. Organizátorem jednání byla společnost Siemens. Jednání na pracovní úrovni se dne 20.1.2004 zúčastnily společnosti ABB zastoupená panem (*obchodní tajemství společnosti ABB*) a panem (*obchodní tajemství společnosti ABB*)⁵⁷, AREVA (zastoupená panem Jeanem Hugem a panem Jeanem Malachem)⁵⁸, Siemens (zastoupený panem Zellmannem a panem Schröderem)⁵⁹ a VA Tech (zastoupená panem Weinbergerem). V průběhu tohoto jednání vyjádřili zástupci společnosti ABB nespokojenost s nedávno přidělenými projekty, kdy dle jejich názoru společností Siemens a ALSTOM/AREVA bylo přiděleno příliš mnoho projektů ve srovnání s ABB.
- 92) Jednání evropské a japonské pracovní úrovně se dne 21.1.2004 zúčastnily společnosti ABB zastoupená panem (*obchodní tajemství společnosti ABB*), AREVA (zastoupená panem Jeanem Hugem a panem Jeanem Nakachem), Siemens (zastoupená panem

⁵⁰ viz například listy č.552-567 spisu P 239/04

⁵¹ viz tabulka jednotlivých jednání členů kartelu obsahující mimo jiné i seznam zúčastněných společností a osob, které je na jednáních zastupovaly (na listech č. 456-461 spisu P 239/04).

⁵² kvóty tržních podílů vysvětleny níže

⁵³ podrobněji vysvětleno v přípisu společnosti ABB založeném na listech č. 668-669 spisu S 222/06

⁵⁴ pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*)– zaměstnanec společnosti ABB; v období od července 2002 do února 2004 byl pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*) klíčovou osobou společnosti ABB v kartelu. Účastnil se jednání kartelu jak na pracovní, tak na manažerské úrovni. Zodpovídal za aktivity kartelu na základě žádosti jeho nadřízeného, pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*)– viz list č. 451A spisu P 239/04

⁵⁵ viz list č. 453 spisu P 239/04, ze kterého vyplývá přítomnost společnosti VA Tech na jednání dne 3.7.2002 v Curychu

⁵⁶ viz *Proposed Agenda* založena na listech č. 697-698 spisu S 222/06

⁵⁷ pan (*obchodní tajemství společnosti ABB*), zaměstnanec společnosti ABB, požádán o zapojení do kartelu v roce 2002, účastnil se jednání na pracovní úrovni a byl odpovědný za komunikaci s ostatními členy kartelu, zejména se sekretariátem

⁵⁸ Obě tyto osoby zastupovaly při jednáních kartelu společnost ALSTOM. Potom, co byly jednotky zabývající se T&D prodány společnosti AREVA, oba pánové zastupovali od 9.1.2004 při jednáních kartelu tuto společnost.

⁵⁹ Jména pana Schrödera a Zellmanna se objevují na výročních zasedáních kartelu od roku 1999.

Zellmannem a panem Schröderem), VA Tech (zastoupená panem Weinbergerem), JAEPS zastoupená panem (*obchodní tajemství společnosti JAEPS*) a panem (*obchodní tajemství společnosti JAEPS*) a TMT&D (zastoupená panem Kurosawou a panem Takayasu).

- 93) Dalších jednání kartelu se společnost ABB nezúčastnila. Dne 12.5.2004 podala společnost ABB žádost o leniency u Úřadu.

3.4 Alokace, cenové dohody

- 94) Pokud se společnost zúčastněná na GQ Smlouvě dozvěděla o budoucí zakázce na dodávku PISU, která měla být vyhlášena v některém ze států, které pokrývala GQ Smlouva, bylo od ní očekáváno, že tuto skutečnost nahlásí Sekretáři své skupiny. Taková notifikace měla přesnou formu stanovenou v Příloze 5 GQ Smlouvy. Stejný postup byl stanoven i v čl. 2 GQE Smlouvy⁶⁰, přičemž zájem o projekt od evropských členů kartelu měl být oznámen před schůzkou Výboru, ve výjimečných případech na ní (čl. 3.2. GQE Smlouvy). Notifikace byly podávány prostřednictvím formuláře uvedeného v Příloze 1 GQE Smlouvy. Z čl. 3.3. GQE Smlouvy dále vyplývá, že zájmy o projekty evropských členů kartelu budou předány japonskému Sekretáři, stejně jako japonské zájmy o projekty budou předány Sekretáři evropskému. Z GQ Smlouvy vyplývá (stejně jako z GQE Smlouvy), že Sekretáři obou Skupin distribuovali takové zprávy (formuláře) mezi sebou navzájem a s případnými nároky japonského/evropského Sekretáře (členů japonské/evropské skupiny) je poté přeposílali členům svých Skupin. Co se týče E-Skupiny, oznámení o projektech a požadavky jednotlivých společností byly diskutovány jejími členy. Tito také diskutovali případné nároky členů J-Skupiny a odsouhlasovali návrhy pro alokaci, která měla být projednána evropským výborem na schůzce společného E/J Výboru (viz čl. 3.5. a 3.7. GQE Smlouvy). Všechny projekty, které byly definovány jako „vhodné pro alokaci“, musely být neprodleně přiděleny, tzn. pokud byl na žádost společnosti této projekt přidělen, další společnost musela navrhnout tzv. „ochrannou nabídku“, která byla ve vyšší cenové relaci (čl. 8 GQ Smlouvy). Právě popsaná situace je jednou z forem cenových dohod. Druhý způsob cenové dohody nastupoval tehdy, pokud se společnosti nedohodly na přidělení. Z GQ Smlouvy, konkrétně z čl. 9 (upraveno i v čl. 5.2. GQE Smlouvy), vyplývalo, že pro projekty, které nebyly vhodné pro alokaci (např. nikdo neměl zájem apod.), museli všichni předkládat své nabídky na základě dohodnuté cenové úrovně tak, aby dodrželi určitou cenovou hladinu. Jakékoli „bojování“, tedy konkurence na základě ceny, bylo výslovně zakázáno, přičemž čl. 22 GQ Smlouvy stanovil, že kdo nedodrží (doslova „zkaží“) dohodnutou cenovou úroveň, bude potrestán pokutou. V případě, že by následkem porušení těchto cenových dohod společnost dokonce zakázku získala, byla by vedle pokuty ještě zatížena 300% loadingové hodnoty ke své kvótě, což by vedlo k snížení počtu zakázek přidělených pro tuto společnost ze strany kartelu.

3.5 Úloha Sekretariátu

- 95) V J-Skupině se její členové ve funkci Sekretariátu/Sekretáře střídali jednou za dva roky. V E-Skupině převzala roli Sekretáře hned od počátku společnost Siemens⁶¹ (zastoupená pány Theissem a Zellmannem) a tuto úlohu vykonávala až do roku 1999. Poté roli

⁶⁰ viz list č. 537 spisu P 239/04

⁶¹ potvrzeno přímo ze strany společnosti Siemens v jejím vyjádření ze dne 6.2.2007 založeném na listech č.2035-2047

Sekretáře vykonávala společnost ALSTOM (zastoupená prokuristou panem Beatem Morgerem, který byl dle sdělení společnosti ABB přítomen jednání, na němž Siemens předal funkci sekretariátu E-Skupiny právě společnosti ALSTOM, dále pány Aubailly a D'Hauterive), a to až do roku 2004, kdy úloha Sekretáře přešla na společnost AREVA (společně s pány Jeanem Nakachem a Jeanem Hugem, kteří zastupovali společnost ALSTOM na jednáních od poloviny roku 2002 do 9.1.2004 a následně společnost AREVA od 9.1.2004⁶², jak vyplývá ze sdělení společnosti ABB, dle kterého v období, kdy byly podnikatelské aktivity v oblasti PISU prodány společností ALSTOM společnosti AREVA, byla na vizitkách pánů Huga a Nakache uvedena již adresa společnosti AREVA T&D⁶³). Dle sdělení⁶⁴ společnosti ABB po dobu, po kterou společnost Siemens vykonávala funkci Sekretáře, měla k tomuto účelu zařízenou samostatnou kancelář a poskytovala nutnou infrastrukturu (společnostem, které byly členy E-Skupiny, poskytla například zakódované mobilní telefony, dokonce za ně hradila náklady za telekomunikační služby). Za tyto své služby dostávala společnost Siemens roční poplatek od každého člena E-Skupiny, kdy výše poplatku byla odvislá od příslušné kvóty pro jednotlivou společnost. Společnost ABB uvedla, že například ona měla přidělenou kvótu ve výši přibližně 28 %, proto platila 28 % z částky⁶⁵, kterou společnost Siemens dostávala za své služby a jako náhradu svých nákladů na zajišťování chodu dohody. Potom, co převzala úlohu sekretariátu společnost ALSTOM, hradili účastníci dohody poplatky⁶⁶ jí (důkazy o platbách – kopie výpisů z účtů s platbami společnosti Siemens na účet „Miselva Establishment, Vaduz“ a kopie faktury společnosti ALSTOM za dle sdělení společnosti ABB neexistující studii o plynu SF6⁶⁷).

- 96) Společnosti, které se účastnily této dohody, poskytovaly licence PISU různým nabyvatelům. Licence umožňovaly jejich nabyvatelům konkurovat účastníkům řízení při ucházení se o projekty. Účastníci kartelové dohody však byli schopni ovlivnit tržní chování některých svých nabyvatelů licencí, kteří byli ve smlouvě označováni jako „ovládání nabyvatelé licencí“ (viz Příloha č. 7 GQ Smlouvy). Pokud ovládaný nabyvatel licence společnosti, která se účastnila kartelové dohody, realizoval projekt, bylo s touto společností nakládáno tak, jako by projekt realizovala sama, tedy byla zatížena 100% loadingové hodnoty (viz čl. 13 h a čl. 14 b GQ Smlouvy). Naopak pokud projekt zrealizoval tzv. „neovládaný nabyvatel licence“ (viz Příloha č. 8 GQ Smlouvy), který nemohl být ovládan účastníkem kartelové dohody, byla společnosti, která tomuto nabyvateli licenci poskytla, připočítána pouze 80% loadingová hodnota.
- 97) Dle sdělení společnosti ABB vzhledem k tomu, že neovládaní nabyvatelé licencí představovali pro kartel konkurenční riziko, stanovil čl. 21 GQ Smlouvy, že společnosti účastníci se kartelové dohody nesmí uzavírat nové licenční smlouvy s neovládanými nabyvateli licencí (neboť se tak zvyšoval počet potenciálních konkurentů).

4 Vymezení relevantního trhu

- 98) K tomu, aby mohl Úřad věc správně posoudit, bylo nezbytné především vymežit relevantní trh, na kterém se projevovaly účinky jednání účastníků řízení.

⁶² Dne 9.1.2004 prodala společnost ALSTOM své akcie ve společnosti T&D Holding Etranger SA společnosti Areva

⁶³ viz list č. 704 spisu S 222/06

⁶⁴ založeno na listech č 702-709 spisu S 222/06

⁶⁵ viz list č. 431A spisu P 239/04

⁶⁶ podíl společnosti ABB na celkové výši poplatku hrazeného společností Alstom odpovídal ročně částce kolem 150 000 CHF

⁶⁷ viz listy č. 690-698 spisu S 222/06

- 99) Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou po zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. **Věcně relevantní trh** v souladu s § 2 odst. 2 zákona zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo vzájemně zaměnitelné. **Geografický relevantní trh** zahrnuje v souladu s § 2 odst. 2 zákona území, na němž jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišitelné. Z časového hlediska je při posuzování trhu brán v úvahu minulý a očekávaný vývoj interakce nabídky a poptávky na trhu.
- 100) Při definování relevantního trhu je třeba vycházet z pohledu koncového spotřebitele, resp. zohlednit, které zboží či služby považuje vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a zamýšlenému způsobu užití za shodné, zaměnitelné nebo vzájemně zastupitelné.
- 101) Jak je z výše uvedeného patrné, dohody/jednání ve vzájemné shodě, které jsou předmětem šetření tohoto správního řízení, se týkaly tzv. plynem izolovaného spínacího ústrojí (PISU), které je odběratelům dodáváno jako součást tzv. zapouzdřených rozvodů nebo jako samostatný výrobek. Systémy PISU jsou hlavní součástí elektrické měřírny (rozvodny) a jsou používány ke kontrole toku energie v elektrických rozvodných sítích. Jednotka PISU je s výjimkou některých součástí naplněna plynem „hexafluorid síry“ (SF₆), který umožňuje dosáhnout vysoké hladiny izolace. Konkurenčním produktem PISU je tzv. vzduchem izolované spínací ústrojí (dále jen „VISU“), které je však technicky méně vyspělé, levnější a prostorově mnohem náročnější než PISU. Z posledně jmenovaného důvodu jsou PISU upřednostňována v metropolitních městech, dále jsou preferována na Středním východu, protože jsou uzavřenými systémy, které nejsou citlivé na nečistoty, například prach a písek. Dalším rozdílem, který přispívá k jedinečnosti a nezaměnitelnosti PISU s VISU, je dlouhá životnost PISU v délce přibližně 60-70 let.
- 102) Hlavními odběrateli jsou státem vlastněné veřejně prospěšné podniky, které představují dle sdělení ABB 60% dodávek, a to na celém světě.
- 103) Obecně je možno uvést, že výrobky užívané v oblasti přenosu a distribuce elektrické energie lze členit dle jednotlivých úrovní napětí, a to na následující kategorie výrobků: (i) pro nízké napětí (do 1 kV), (ii) pro střední napětí (od 1 do 72 kV) a (iii) pro vysoké napětí (od 72 kV). Pro každou kategorii těchto výrobků jsou dány odlišné aplikace provedení, rozměry a tvary, cenová hladina a rovněž jsou určeny pro různé skupiny koncových uživatelů (např. uživatelé obytných budov, uživatelé komerčních prostor či obchodních center, velké průmyslové podniky, energetické podniky).
- 104) Elektrická rozvodna, jež rovněž zahrnuje produkty PISU, je součástí přenosu a distribuce elektřiny, ve které je napětí prostřednictvím transformátorů měněno z vysokého na nízké či naopak. Transformace se může uskutečnit v několika fázích a v několika transformovnách s počátkem v elektrárně, kde se napětí zvyšuje pro účely přenosů, a poté se následně postupně snižuje na úroveň napětí požadovaného pro průmyslové využití nebo pro použití v domácnostech. Mezi hlavní komponenty rozvodu patří vlastní spínací ústrojí, jednotky pro kontrolu a ochranu celé měřírny, telekomunikační prvky a dále kabely a nadzemní vedení pro propojení transformovny s rozvodnou sítí.
- 105) Vlastní spínací ústrojí je nejdůležitější částí rozvodu tvořící cca 30-60 % její ceny, jež se zejména skládá z modulu kontroly a ochrany spínacího ústrojí, přerušovače obvodů,

rozpojovače a uzemňovacího spínače. V případě, že hodnoty proudu a napětí zapojené elektrické sítě jsou mimo specifikovaný rozsah, modul pro kontrolu a ochranu aktivuje přerušovač obvodu tak, aby zamezil přetížení sítě a izoloval elektrický obvod. Pro vlastní izolaci je spínací jednotka (s výjimkou součástí pro kontrolu a ochranu) buď naplněna plynem (spínací ústrojí PISU), nebo je spínací ústrojí izolováno vzduchem (spínací ústrojí VISU), popřípadě je spínací ústrojí u tzv. hybridních spínačů kombinováno oběma způsoby. VISU spínače jsou v porovnání s PISU technologicky jednodušší, s nižšími náklady na jejich pořízení, na druhé straně mají VISU neporovnatelně nižší životnost a odolnost proti působení povětrnostních vlivů, a to zejména proto, že spínací ústrojí PISU je uzavřenou „zapouzdřenou“ jednotkou (odolnou proti vodě, písku, prachu).

- 106) S ohledem na výše uvedené a rovněž vzhledem ke skutečnosti, že jednání účastníků se měla týkat především dodávek vysokonapěťových PISU pro spínací aplikace nad 72 kV a středněnapěťové PISU jako součásti zapouzdřených rozvodů (pro spínací aplikace do 88 kV), vymezil Úřad pro účely tohoto správního řízení relevantní trh jako **trh plynem izolovaných spínacích ústrojí (PISU) pro aplikace nad 72 kV dodávaných samostatně nebo jako součást zapouzdřených rozvodů**. Dále v textu rozhodnutí bude pro označení věcného relevantního trhu užíván název „trh PISU“ nebo „relevantní trh PISU“.
- 107) Geografický relevantní trh zahrnuje oblast, ve které jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území. Jednání účastníků řízení sice zahrnovalo větší území než pouze Českou republiku, Úřad však posuzuje jednání účastníků do 3.3.2004, tedy před vstupem České republiky do Evropské unie, a před účinností zákona č. 340/2004 Sb. dne 2.6.2004, a proto je možné posoudit v tomto správním řízení pouze dopad dohody účastníků řízení na **území České republiky**.
- 108) Po stránce časové jde o trh nepravidelně se opakujících dodávek v delším časovém období.

Postavení účastníků řízení

- 109) V rámci šetření v průběhu předmětného správního řízení bylo zjištěno, že nejsou sledovány přesné statistiky, a to jak o celkovém objemu dodávaných PISU, tak ani o objemu dodávek poskytovaných jednotlivými subjekty v rámci vymezeného věcně relevantního trhu. Z uvedených důvodů Úřad při stanovování tržních podílů účastníků vycházel z údajů získaných především od odběratelů PISU (informace o zakázkách týkajících se PISU), společností zajišťujících související služby v této oblasti (např. montáž), a dále rovněž od účastníků řízení a z veřejně dostupných informací.
- 110) Z analýzy provedené Úřadem vyplývá, že věcně relevantní trh je trhem specifickým vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o dodávky rozměrných zařízení s větší investiční náročností, přičemž většina zakázek v oblasti dodávek PISU je zadávána formou výběrových řízení, zejména veřejných zakázek. V případě takových trhů mohou být dodávky jednotlivých soutěžitelů nepravidelné (dle úspěšnosti dané společnosti nabízet odpovídající cenové a dodací podmínky). Z tohoto důvodu soutěžitel, který uspěje v rámci jednoho či více výběrových řízení, dosahuje vzhledem k malému počtu zakázek za rok relativně vysokého tržního podílu. Důležitým faktorem z hlediska posouzení tržního podílu je rovněž i doba realizace projektu, která činí dle rozsahu zakázky několik měsíců až let. Vzhledem k náročnosti budování celého energetického systému, jehož součástí jsou i dodávky PISU, se může na jednotlivých zakázkách podílet i více soutěžitelů.

- 111) S ohledem na tyto skutečnosti Úřad posuzoval postavení účastníků v delším časovém období, za období 2001 až 2004, a to na základě dostupných informací o výši realizovaných zakázek.
- 112) Celková částka realizovaných zakázek na území České republiky za období 2001-2004 činila zhruba 700 mil. Kč, přičemž nejvýznamnějším soutěžitelem na předmětném trhu byla skupina ALSTOM/AREVA s podílem v rozmezí 35-45 %, dále zde působila skupina Siemens AG, jejíž podíl činil cca (*obchodní tajemství společnosti Siemens AG*), a skupina ABB s podílem ve výši cca (*obchodní tajemství společnosti ABB*). Tržní podíl ostatních účastníků řízení není možno stanovit vzhledem ke skutečnosti, že Úřad nezískal relevantní informace o působení těchto soutěžitelů na území České republiky⁶⁸.

5 Námitky účastníků v průběhu řízení

- 113) Během správního řízení Úřad obdržel následující námitky jednotlivých účastníků řízení:

Toshiba

- 114) Společnost Toshiba opakovaně namítla⁶⁹ nepřislušnost Úřadu z důvodu šetření stejného případu Komisí. Poukázala například na názor generálního advokáta Geelhoeda v Případu č. C-238/05, ASNEF-EQUIFAX, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL and Administración del Estado v. Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (AUSBANC), který stále probíhá, kdy tento došel k názoru, že cit.: „*Pravda je, že v okamžiku, kdy [španělský orgán pro hospodářskou soutěž a odvolací soud] rozhodly, Nařízení č. 1/2003 ještě nebylo aplikovatelné. Současná situace se ale tímto předpisem řídí a přijímané rozhodnutí ovlivní fungování navrhovaného registru [dlužníků]...“*, což dle společnosti Toshiba jinými slovy znamená, že Nařízení č. 1/2003 se použije v rozsahu, v jakém je toto jednání v době po květnu 2004 zakázané nebo přípustné. Názor generálního advokáta Geelhoeda, lze dle společnosti Toshiba obdobně aplikovat na území České republiky, a to tak, že pokud Nařízení č. 1/2003 v České republice v současné době platí, řízení Úřadu v daném případě by se tedy mělo řídit tímto předpisem.
- 115) Úřad k výše uvedeným námitkám uvedl, že správní řízení sp. zn. S 222/06 není vedeno pro porušení čl. 81 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva o ES“) a Nařízení č. 1/2003 se tedy neaplikuje. Úřad dále upozornil účastníka řízení, že v daném správním řízení posuzuje možné protisoutěžní chování účastníků řízení výhradně podle českého práva, k jehož aplikaci je oprávněn pouze Úřad. Úřad poukázal na souhlasné vyjádření Komise ze dne 30.9.2004⁷⁰, ze kterého vyplývá, že největší část protisoutěžního jednání, které je předmětem šetření Komise, spadá do období před 1.5.2004 a pro Komisi by bylo obtížné uložit pokuty s ohledem na posledních pár dní protisoutěžního jednání (konkrétně pro období od 1.5.2004 do 11.-12.5.2004). Proto Komise rozhodla, že její šetření bude pokrývat pouze ty kartelové aktivity, které se staly na území států EU-15. Vůči těm aspektům případu, které se vztahují k České republice, Komise nebude vést šetření. Komise dále vyjádřila svoje srozumění se skutečností, že Úřad může vést vlastní šetření předmětného případu a to na základě národního soutěžního práva. K názoru generálního advokáta Geelhoeda v Případu č. C-238/05, ASNEF-EQUIFAX, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL and

⁶⁸ Jak již Úřad výše konstatoval, kromě společnosti ABB, ostatní účastníci řízení uvedli, že za uvedené období nerealizovali přímo ani prostřednictvím subdodavatele žádnou zakázku na PISU a neměli tak žádný obrat z dodávek PISU.

⁶⁹ založeno na listech č. 575-580 spisu S 222/06

⁷⁰ založeno na listu č. 183 spisu P 239/04, který je součástí spisu S 222/06

Administración del Estado v. Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (AUSBANC), na který společnost Toshiba poukazovala, Úřad sdělil, že názorem generálního advokáta není vázán, navíc v Případu č. C-238/05, ASNEF-EQUIFAX, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL and Administración del Estado v. Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (AUSBANC), šlo o posouzení zákonnosti podle čl. 81 Smlouvy a jeho protějšku ve vnitrostátním právu státu, který byl členem EU již před 1.5.2004, kdy nabylo účinnosti Nařízení č. 1/2003, zatímco ve správním řízení vedeném Úřadem jde pouze o posouzení porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. a § 3 odst. 1 zákona. Komise posuzuje dopad na obchod mezi členskými státy EU-15 (tedy vyjma České republiky a dalších ve zkoumaném období nečlenských států EU).

- 116) Dne 22.12.2006 obdržel Úřad přípis účastníka řízení, společnosti Toshiba⁷¹, ve kterém byla opětovně namítnuta nepřislusnost Úřadu k projednávání případu (kartelové dohody uzavřené mezi výrobci PISU), jenž je předmětem správního řízení vedeného pod sp. zn. S 222/06, a to z důvodu současného šetření Komise, ve spojení s ustanovením čl. 11 odst. 6 Nařízení č. 1/2003 a ustanovením § 21a odst. 3 zákona, dle kterých Úřad ztrácí svoji příslusnost k řízení o porušení čl. 81 nebo 82 Smlouvy o ES, jakmile Komise zahájí řízení v téže věci. Dále účastník řízení poukázal na rozhodnutí maďarského soutěžního úřadu, jež se v obdobném případě netýkalo japonských výrobců PISU, proto by měl i Úřad přestat vyšetřovat společnost Toshiba. Závěrem upozornil účastník řízení Úřad na jeho povinnost vydat sdělení výhrad a před ukončením řízení uskutečnit ústní jednání.
- 117) Úřad opět sdělil účastníku řízení⁷², že nevede dané správní řízení pro porušení čl. 81 Smlouvy o ES, nýbrž výhradně pro možné porušení § 3 odst. 1 zákona a § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. Z tohoto důvodu je Úřad jediným příslušným orgánem, který je oprávněn vést řízení pro porušení vnitrostátního soutěžního práva a čl. 11 odst. 6 Nařízení č. 1/2003 proto nelze aplikovat.
- 118) Argumentaci účastníka řízení, že orgány pro hospodářskou soutěž nemohou na případy, v nichž řízení zahájila Komise, použít vnitrostátní právo, Úřad nepovažuje za oprávněnou zejména s ohledem na vyjádření Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“) v případě *Walt Wilhelm*⁷³, ve kterém se jednalo o možnost vést řízení podle národního práva ve vztahu k dohodě (mezinárodnímu kartelu), o které již bylo rozhodnuto Komisí. ESD uvedl, že cit: „jedna a tatáž dohoda může zásadně být předmětem dvou paralelních řízení, jednoho před orgány Společenství podle čl. 81, 82 Smlouvy a druhého před národními orgány podle národního práva“. Ve vztahu k paralelní aplikaci v rámci EU vychází ESD z rozdílnosti právních zájmů, které jsou jednotlivými právními úpravami sledovány s tím, že předmětem komunitárního práva je primárně odstraňování překážek obchodu mezi členskými státy, zatímco právo národní chrání zejména zájmy toho kterého členského státu⁷⁴. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pouze Úřad je oprávněn na předmětný případ aplikovat národní soutěžní předpisy v souvislosti s dopadem na trh PISU v České republice.
- 119) Neexistuje žádný právní předpis či mezinárodní smlouva, ze které by vyplývala povinnost Úřadu řídit se rozhodnutími maďarského soutěžního orgánu.

⁷¹ založeno na listech č. 840-853 spisu S 222/06

⁷² přípis Úřadu založen na listech č. 925-926 S 222/06

⁷³ Rozsudek ESD č.14/68 *Walt Wilhelm* [1969] ECR I

⁷⁴ Viz též rozsudek v případě *Walt Wilhelm*, dále i rozhodnutí ESD C – 289/04 *P Showa Denko* a C – 308/04 *P SGL Carbon* v případě *Grafické elektrody*

- 120) Na závěr Úřad upozornil účastníka řízení, společnost Toshiba, že institut Sdělení výhrad Komise není totožný s institutem Sdělení výhrad Úřadu. Přípis Úřadu ze dne 21.12.2006 obsahující Sdělení výhrad, ve kterém Úřad účastníkům řízení sdělil, jakého jednání se měli dopustit, jim byl zaslán na základě ustanovení § 7 odst. 3 zákona, aby byla splněna zákonná povinnost Úřadu umožnit účastníkům řízení navrhnout opatření dle § 7 odst. 2 zákona. K tomu jim byla poskytnuta zákonná lhůta 15 dnů ode dne, kdy jim Úřad doručil tyto výhrady k jednání. Úřad dále poučil společnost Toshiba, že vyjádření k výhradám Úřadu, jakož i další vyjádření, jsou účastníci řízení oprávněni na základě ustanovení § 36 odst. 1 správního řádu předkládat po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Společnosti Toshiba bylo dále sděleno, že jí bude dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a poté poskytnuta lhůta k vyjádření se k těmto podkladům dle § 36 odst. 2 správního řádu (což bylo dne 26.1.2007 učiněno). Rovněž byla společnost Toshiba informována, že ústní jednání správní orgán nařídí dle ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků řízení nezbytné. Ústní jednání na základě ustanovení § 21 odst. 9 zákona na návrh účastníka řízení Úřad nařídí, jeví-li se to z povahy věci potřebné.
- 121) Dne 19.1.2007 bylo Úřadu předloženo další vyjádření společnosti Toshiba⁷⁵, ve kterém po Úřadu opět požadovala, aby provedl ústní jednání s účastníky řízení k objasnění věci. Ústní jednání dle názoru společnosti Toshiba umožní účastníkům řízení vyjádřit se k obsahu spisu, konfrontovat svůj názor s názory ostatních účastníků řízení, bezprostředně reagovat na důkazy a návrhy a navrhnout důkazy k podepření svých tvrzení, které může Úřad okamžitě provést či obstatat. Dále poukázala na to, že se většina účastníků nevyjádřila k podkladům řízení a že Úřad vychází ve svém Sdělení výhrad ze dne 21.12.2006 téměř výlučně z informací společnosti ABB na základě žádosti o aplikaci mírnějšího režimu při ukládání pokut. Dle názoru společnosti Toshiba by nařízení ústního jednání představovalo vhodný a efektivní nástroj, kterým by Úřad poskytnul účastníkům řízení možnost vyjádřit se k výsledkům jeho šetření a získal příležitost zjistit stanoviska ostatních účastníků řízení. Společnost Toshiba dále uvedla, že ústní jednání je standardním procesním institutem v řízení před Evropskou komisí.
- 122) Úřad ve svém přípisu ze dne 22.1.2007 společnost Toshiba poučil⁷⁶, že možnost účastníků řízení vyjádřit se k obsahu spisu je dána v rámci institutu nahlížení do spisu, který je upraven ustanovením § 38 správního řádu. Nahlížení do spisu se společnost Toshiba dvakrát zúčastnila. Právo účastníků řízení vyjádřit se k výsledkům šetření správního orgánu bylo dáno v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, ve dnech 25. a 26.1.2007⁷⁷, kdy tito byli seznámeni s podklady rozhodnutí a bylo jim umožněno vyjádřit se k těmto podkladům v Úřadem stanovené lhůtě. Oba tyto úkony jsou upraveny samostatnými procesními instituty a není třeba pro ně nařizovat ústní jednání. K možnosti účastníků řízení vyjádřit svá stanoviska (například stanoviska k průběhu řízení, podkladům ve spise, konfrontace s vyjádřeními ostatních účastníků řízení apod.) bylo opakovaně sděleno, že svá stanoviska mohou účastníci řízení předkládat Úřadu dle ustanovení § 36 odst. 1 a 2 správního řádu po celou dobu správního řízení až do vydání rozhodnutí, přičemž nic nebrání tomu, aby tato stanoviska byla účastníky řízení předložena například i v písemné formě (jak to ostatně většina účastníků během správního řízení učinila). Úřad upozornil společnost Toshiba, že

⁷⁵ založeno na listech č. 1287-1289 spisu S 222/06

⁷⁶ viz listy č. 1313-1314 spisu S 222/06

⁷⁷ Pozn. Úřadu, všichni účastníci řízení včetně společnosti Toshiba byli k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, na které byli pozváni přípisy Úřadu ze dne 18.1.2007

někteří účastníci řízení (například společnosti Hitachi, JAEPS, AREVA a Schneider) Úřadu své vyjádření/stanoviska k podkladům Úřadem do té doby získaným během správního řízení zaslali, přičemž v některých došlo i ke konfrontaci jmenovaných účastníků řízení s názory předloženými společnostmi ABB. Všechna tato vyjádření jsou součástí spisu, který byl zpřístupněn k nahlížení.

- 123) Úřad opětovně upozornil společnost Toshiba, že co se procesních pravidel správního řízení týče, řídí se předně zákonem a správním řádem. Úřad není povinen ani oprávněn „kopírovat“ procesní postup, jakým se řídí Komise během svých šetření. Ačkoli vstupem České republiky do Evropského společenství se některé právní normy komunitárního hmotného práva staly pro Úřad závazné, procesní právo bylo ponecháno v jurisdikci daného členského státu. Úřad se tedy řídí v procesních otázkách pouze normami českého právního systému.
- 124) Z výše uvedeného pro Úřad vyplynulo, že návrh účastníka řízení společnosti Toshiba na ústní jednání neobsahoval zejména žádné skutečnosti, které by prokazovaly potřebu nařídit ústní jednání. Z jejího přípisu nebylo zřejmé, které konkrétní otázky by měl Úřad během navrhovaného ústního jednání prošetřit, aby došlo k objasnění dané věci. Společnost Toshiba byla vyzvána, aby konkretizovala, jaké skutečnosti by měly být předmětem ústního jednání vedeného Úřadem. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

Siemens/VA Tech/Nuova Magrini

- 125) Společnost Siemens předložila několik procesních námitek týkajících se doručování písemností a jazyka, ve kterém mají být písemnosti účastníkům řízení doručovány. První námitka společnosti Siemens ze dne 26.9.2006 se týkala neautorizovaného překladu dokumentu Úřadu do anglického jazyka⁷⁸, který společnost Siemens považovala za právně neexistující. Námitku totožného znění zaslala v následujících dnech i společnost Nuova Magrini, společnost VA TECH Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG a společnost Siemens Aktiengesellschaft Österreich jako právní nástupce společností VA Tech T&D GmbH a VA Technologie AG⁷⁹.
- 126) Úřad všechny v předchozím odstavci uvedené společnosti poučil⁸⁰, že dle 16 odst. 1 správního řádu se v řízeních vedených správními orgány, tedy i Úřadem, jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Dle § 16 odst. 1 správního řádu jsou naopak účastníci řízení povinni písemnosti vyhotovené v cizím jazyce předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do českého jazyka⁸¹, pokud Úřad nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Písemnosti doručované Úřadem v českém jazyce tedy plně odpovídaly zákonnému procesnímu postupu.
- 127) Dne 11.10.2006 Úřad obdržel další námitku společnosti Siemens⁸², ve které odkazuje na skutečnost, že Česká republika je od 1.5.2004 členem EU, z čehož vyplývá povinnost Úřadu dodržovat Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29.5.2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, v návaznosti na národní prováděcí předpisy.

⁷⁸ Jednalo se o neautorizovaný překlad Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 31.7.2006. Na to, že se jedná pouze o neautorizovaný překlad, byli účastníci řízení upozorněni na konci dokumentu.

⁷⁹ založeny na listech č. 542-546 a 554-556 spisu S 222/06

⁸⁰ přípisy Úřadu založeny na listech č. 550-552, 560-562, 601-603 spisu S 222/06

⁸¹ což ani jedna ze společností neučinila

⁸² Přípis byl Úřadu předložen opět v originální německé verzi s pouze neoficiálním překladem do českého jazyka, čímž nebyl účastníkem řízení dodržen postup požadovaný správním řádem.

- 128) Tuto námitku Úřad vypořádal svým přípisem ze dne 12.10.2006⁸³, přičemž upozornil účastníka řízení, že zmíněné Nařízení Rady⁸⁴ se vztahuje, co se týče oblasti jeho působnosti, toliko na občanské a obchodní věci, kdy musí být soudní nebo mimosoudní písemnost zaslána z jednoho členského státu do druhého za účelem doručení v druhém členském státě. Správní řízení vedené pod sp. zn. S 222/06 však nepatří ani mezi občanské ani mezi obchodní věci, ale jedná se o správně právní řízení, které se při doručování řídí veřejnoprávními předpisy, konkrétně správním řádem, který upravuje institut doručování do ciziny. Úřad při doručování písemností postupuje v souladu s ustanovením § 22 správního řádu, kdy adresátům, kteří se zdržují v cizině nebo jejichž sídlo nebo pobyt, popřípadě jiná adresa pro doručování podle § 19 odst. 3 tamtéž je v cizině, lze doručit mimo jiné i prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.
- 129) V následujících dnech Úřad obdržel námitku totožného znění i od společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich, na kterou odpověděl argumentem uvedeným v předchozím paragrafu⁸⁵.
- 130) Po doručení Sdělení výhrad k jednání Úřad obdržel od účastníka řízení společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich přípis ze dne 29.12.2006⁸⁶, který byl předložen pouze v originální německé verzi. Úřad sdělil⁸⁷ účastníku řízení, že nebude k jeho obsahu přihlížet, neboť písemnost nebyla Úřadu předložena ve formě požadované ustanoveními příslušných právních předpisů platných na území České republiky.
- 131) Dne 10.1.2007 Úřad obdržel faxem přípis společnosti Nuova Magrini⁸⁸ vyhotovený v italském jazyce. Úřad obratem opakovaně upozornil účastníka řízení, že je povinen předkládat své písemnosti v originální verzi současně s úředně ověřeným překladem do českého jazyka. Úřad proto s ohledem na § 16 odst. 1 správního řádu k obsahu tohoto přípisu nepřihlížel.

ALSTOM

- 132) Společnost ALSTOM Úřadu svým faxovým přípisem⁸⁹ ze dne 28.8.2006 vyhotoveným v anglickém jazyce namítla, že není účastníkem v tomto správním řízení, neboť jednání jejích dcer bylo samostatné a oddělené od mateřské společnosti, a od 9.1.2004, kdy byly obě dceřiné společnosti účastníci se protisoutěžních dohod, které jsou předmětem posuzování v tomto správním řízení, prodány společnosti AREVA, je plně odpovědná tato nástupnická společnost.
- 133) K námitce účastníka řízení Úřad uvádí, že účastníkem řízení je každý soutěžitel, u něhož má Úřad důvodné podezření, že spáchal správní delikt, a kterého za účastníka řízení Úřad označí a správní řízení s ním řádně zahájí. Posouzení spáchání deliktu je předmětem správního řízení a v případě potvrzení je konstatováno ve správním rozhodnutí. Účastník řízení, společnost ALSTOM, byl rovněž Úřadem poučen, že dle § 16 odst. 1 správního řádu jsou účastníci řízení povinni písemnosti vyhotovené v cizím

⁸³ viz list č. 631 spisu S 222/06

⁸⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29.5.2000

⁸⁵ Přípis byl Úřadu předložen v originální německé verzi s neoficiálním překladem do českého jazyka (čímž nebyl dodržen postup požadovaný správním řádem), který navíc neodpovídal znění originální německé verze, neboť se jednalo o překlad přípisu společnosti ze dne 27.9.2006 založeném na listech č. 545-546 spisu S 222/06 – viz listy č. 650-651 spisu S 222/06.

⁸⁶ založeno na listech č. 867-869 spisu S 222/06

⁸⁷ viz listy č. 879-880 spisu S 222/06

⁸⁸ založeno na listech č. 1122 spisu S 222/06

⁸⁹ založeno na listu č. 422 spisu S 222/06

jazyce předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do českého jazyka.

AREVA

- 134) Dne 15.12.2006 Úřad obdržel stanovisko společnosti AREVA ke správnímu řízení⁹⁰. Účastník řízení namítá, že skupina AREVA vstoupila na trh T&D teprve dne 9.1.2004, kdy od společnosti ALSTOM nabyla její jednotku T&D, včetně divize působící na trhu PISU⁹¹. Z této skutečnosti společnost AREVA usuzuje, že nemůže nést odpovědnost za možné porušení soutěžního práva, k němuž došlo před nabytím jednotek T&D, tedy nemohlo dojít z její strany k porušení zákona č. 63/1991 Sb. Jakákoli odpovědnost za údajné protisoutěžní jednání přede dnem 9.1.2004 spočívá dle vyjádření společnosti AREVA na společnosti ALSTOM, neboť ta ovládala a vykonávala rozhodující vliv nad svými jednotlivými 100% vlastněnými společnostmi, jež se účastnily podnikání v oblasti PISU před dnem 9.1.2004. Svoje tvrzení opírá účastník řízení o judikaturu ESD, který ve svém rozsudku C-279/98P, *Cascades vs. Komise*, ECR I-9693, odst. 78, uvádí, cit.: „*Odpovědnost z porušení předpisů v zásadě leží na právnícké nebo fyzické osobě, která řídí předmětný podnik v době, kdy k porušení předpisů došlo, a to dokonce i v případě, kdy v době, kdy bylo Rozhodnutí nalézající porušení předpisů přijato, převzala odpovědnost za provoz daného podniku jiná osoba.*“
- 135) Dále společnost AREVA namítá, že neexistuje dostatečně průkazný důkaz o tom, že by se AREVA dopustila porušení právních předpisů na ochranu hospodářské soutěže. Tuto námitku opírá o tvrzení, že případné iniciativy a praktiky v rozporu s předpisy na ochranu hospodářské soutěže jsou na straně společnosti ALSTOM a nikoli jejích dceřiných společnostech, neboť v období od 9.1.2004 zástupci společnosti AREVA, tedy tytéž osoby, které původně zastupovaly společnost ALSTOM, se neúčastnily žádných nových diskusí o nových projektech.
- 136) Účastník řízení také ve vztahu k trhu PISU na území České republiky namítá, že s ohledem na důkazy ve spisu S 222/06⁹², elektronickou korespondenci mezi účastníky řízení týkající se diskuse ohledně přidělení konkrétních projektů členům kartelu, mimo jiné i projektu Smíchov S/S č. 1350⁹³, tj. kartelem projednávaném projektu na území České republiky po 9.1.2004, vyplývá, že mezi nimi neexistovala shoda o celé záležitosti, tj. nedošlo k žádnému jednání ve shodě, k provedení žádné předchozí dohody o společném postupu, a tedy ani k žádnému porušení právních předpisů na ochranu hospodářské soutěže. Projekt se navíc neuskutečnil.
- 137) Na závěr společnost AREVA žádá, aby v případě, že by Úřad i přes výše uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že AREVA je odpovědná za nezjištění možných porušení předpisů na ochranu hospodářské soutěže a za pokračování v možných porušení těchto předpisů poté, co skupina AREVA nabyla divizi PISU (ačkoli toto porušení AREVA popírá), byla odpovědnost AREVA pečlivě přizpůsobena skutečné míře, kterou AREVA k takovému možnému porušení přispěla.
- 138) Úřad konstatuje, že za protisoutěžní jednání společnosti ALSTOM prostřednictvím její divize T&D v době před 25.9.2003, kdy byla tato divize převedena do společnosti T&D

⁹⁰ založeno na listech č. 786-798 spisu S 222/06

⁹¹ Smlouva o koupi akcií, na jejímž základě skupina AREVA získala od společnosti ALSTOM její jednotku T&D, byla uzavřena již dne 25.9.2003, nicméně dle sdělení společnosti AREVA byla tato smlouva plněna až převzetím kontroly nad zmíněnými podniky a společnostmi působícími na trhu PISU dne 9.1.2004 – viz list č. 800 spisu S 222/06.

⁹² list č. 691 spisu S 222/06

⁹³ vyhlášovatel zakázky společnost ČEZ, detaily zakázky viz list č. 474-475 spisu P 239/04

Holding Etranger SA (která měla právní subjektivitu a jednala tak v kartelu samostatně bez prokázaného vlivu mateřské společnosti ALSTOM), je odpovědná společnost ALSTOM. Za protisoutěžní jednání po tomto datu je odpovědná společnost Areva T&D Holding SA, jako právní nástupce společnosti T&D Holding Etranger SA.

- 139) Společnost Areva T&D SA se účastnila kartelu již od roku 1992, kdy její obchodní firma zněla Kléber Eylau a kdy do ní ALSTOM převedl své aktivity T&D v rámci Francie. Společnost Kléber Eylau byla později přejmenována na GEC ALSTHOM T&D SA a dále na ALSTOM T&D SA, která byla dne 22.12.2003 převedena do společnosti T&D Holding Etranger SA⁹⁴. Tato společnost byla dne 9.1.2004 převedena na společnost AREVA, přičemž došlo ke změně obchodní firmy společnosti ALSTOM T&D SA na Areva T&D SA. Společnost Areva T&D SA jako právní nástupce společnosti ALSTOM T&D SA, která se účastnila kartelu od jejího vzniku a jejíž zástupci (pánové Jean Nakache, Jean Hug a Sierra) po převedení na společnost AREVA dále pokračovali v činnosti kartelu za společnost Areva T&D SA⁹⁵, je odpovědná za protisoutěžní jednání v období od roku 1992 do 3.3.2004.
- 140) Společnost Areva T&D AG se samostatně účastnila kartelu od 14.11.2002, kdy byla založena jako společnost ALSTOM (Sweiz) Services AG, do které byly vloženy aktivity T&D společnosti ALSTOM v rámci Švýcarska. Tato společnost byla později přejmenována na ALSTOM T&D AG, která byla ke dni 22.12.2003 vložena do společnosti T&D Holding Etranger SA, jež byla k 9.1.2004 převedena na společnost AREVA. Ke stejnému datu byla společnost ALSTOM T&D AG přejmenována na Areva T&D AG⁹⁶. Společnost Areva T&D AG jako právní nástupce společnosti ALSTOM T&D AG, je odpovědná za celkové období účasti na kartelu od 14.12.2002 do 3.3.2004.
- 141) S ohledem na výše uvedené Úřad shledal, že společnosti Areva T&D AG a Areva T&D SA jsou odpovědné za své protisoutěžní jednání. Zástupci těchto společností pánové Nakache, Hug a Sierra se účastnili jednání kartelu, a to po celou dobu existence těchto společností (viz výše). K tvrzení společnosti AREVA, že ze spisu vedeného Úřadem je zřejmé, že se zástupci společnosti AREVA (tedy tytéž osoby, které původně zastupovaly společnost ALSTOM) neúčastnili žádných diskusí o projektech, ani takové diskuse sami nezahájili, Úřad uvádí, že z vyjádření společnosti ABB ze dne 30.10.2006⁹⁷ vyplývá, že v období, kdy byly podnikatelské aktivity v oblasti PISU převedeny na společnost AREVA (tedy od 9.1.2004), pokračovali pánové Nakache, Hug a Sierra v činnosti zástupců této společnosti. Dle sdělení ABB tyto osoby vystupovaly za společnost AREVA již na zasedání kartelu ve dnech 20.-21.1.2004. V té době obdržel jeden ze zástupců společnosti ABB na tomto zasedání vizitku od pana Nakache a Huga s následující adresou: AREVA T&D, High Voltage Products Business, 3 avenue Andre Malraux, 92309 Levelois-Perret, France⁹⁸. Přítomnost pánů Nakache a Huga na jednání kartelu ve dnech 20.-21.1.2004 je popsána i v přípisu společnosti ABB ze dne 25.10.2006⁹⁹, který se týkal předložení dodatečných důkazů o činnosti kartelu ze strany společnosti ABB, mimo jiné i podrobností o posledním jednání kartelu v uvedeném období za přítomnosti společnosti ABB. Je tedy evidentní, že tytéž osoby,

⁹⁴ viz sdělení společnosti ALSTOM založené na listech č. 1683-1726 spisu S 222/06

⁹⁵ založeno na listech č. 702-709 spisu S 222/06

⁹⁶ viz sdělení společnosti ALSTOM založené na listech č. 1683-1726 spisu S 222/06

⁹⁷ založeno na listech č. 702-709 spisu S 222/06

⁹⁸ viz list č.704 spisu S 222/06

⁹⁹ založeném na listu č. 672 spisu S 222/06

kteře původně jednaly za společnost ALSTOM, pokračovaly v účasti na kartelu za společnost AREVA.

- 142) Předmětnou emailovou korespondenci mezi účastníky řízení, konkrétně mezi společnostmi ABB, AREVA a Siemens v období měsíců ledna a února roku 2004 ohledně projektu Smíchov S/S č. 1350¹⁰⁰, Úřad posuzuje jako snahu o koordinaci postupů při podávání nabídek, která je porušením zákona již svým záměrem, tj. cílem vyloučit soutěž mezi účastníky řízení, a to bez ohledu na to, zda došlo k realizaci projektu či nikoli.¹⁰¹

Hitachi

- 143) Dne 30.11.2006 Úřad obdržel námitku společností Hitachi a JAEPS¹⁰², které v rámci snahy prokázat, že nepůsobily na českém trhu s PISU kvůli nepřekonatelným překážkám vstupu, poukazují na sdělení společnosti ABB, která při ústním jednání dne 1.7.2004 sdělila, že si čeští zadavatelé v rámci zvažování uzavření smlouvy vyžádali předběžné nabídky pouze od společností ABB, Siemens a VA Tech. Dále účastníci řízení namítají, že v období kolem června 2002 se evropská výrobci snažili zavést ve vztahu k určitým projektům nové uspořádání kartelu, které vyústilo v tzv. nové schéma, přičemž se dohoda mezi japonskými a evropskými výrobci měla vztahovat pouze na země Středního východu a Asie.
- 144) K tomu Úřad uvádí, že z písemných informací zadavatelů vyplývá, že někdy sice zadavatelé oslovovali přímo některé konkrétní společnosti (v případech, kdy šlo o opravu již instalovaného zařízení oslovené společnosti apod.), nicméně ve většině případů probíhalo výběrové řízení, kdy nabídky na dodávky PISU mohly podávat a skutečně podávaly i další společnosti zabývající se dodávkami PISU (zejména společnost ALSTOM uskutečnila na území České republiky mnoho projektů¹⁰³). Z dokumentů předložených Úřadu některými zadavateli nevyplývá žádné absolutní odmítnutí společností bez referencí o předchozích dodávkách v rámci České republiky.
- 145) Obecně k námitce společností Hitachi a JAEPS „nepřekonatelných“ překážek vstupu japonských dodavatelů PISU na český trh Úřad uvádí, že dle Seznamu a podrobnějšího popisu společnosti ABB například u vyhlášení soutěže na dodávku PISU s napětovým stupněm 145 kV a 7 samočinných vypínačů společností (*obchodní tajemství společnosti Fuji*).¹⁰⁴ došlo k projednání této zakázky účastníky řízení a bylo rozhodnuto, že společnosti účastníci se kartelové dohody mají podávat nabídky volně na základě dohodnuté cenové úrovně. Společnosti ABB, ALSTOM, Siemens a Fuji se rozhodly zúčastnit se výběrového řízení. Ze Seznamu vyplývá, že si společnost (*obchodní tajemství společnosti Fuji*) objednala dodávku PISU právě od společnosti Fuji, z čehož vyplývá, že český trh byl i pro japonské dodavatele dostupný.

Schneider

- 146) Dne 12.1.2007 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení¹⁰⁵ společnosti Schneider Electric SA k přípisu Úřadu, kterým Úřad sdělil účastníkům řízení své výhrady k jejich jednání, které je předmětem šetření v tomto správním řízení. Účastník řízení namítal, že nikdy

¹⁰⁰ založeno na listech č. 568-576 spisu S 222/06

¹⁰¹ viz například rozhodovací praxe Komise ve věci Polypropylene z r. 1986 (IV/31.149) a související rozhodnutí ESD v případě T-1/89 Phone – Poulenc v. Commission (1991)

¹⁰² založeno na listech č. 776-781 spisu S 222/06

¹⁰³ viz níže kapitola 9 tohoto rozhodnutí

¹⁰⁴ viz list č. 475 spisu P 239/04

¹⁰⁵ viz listy č. 1148-1151 spisu S 222/06

jako právnická osoba se samostatnou právní subjektivitou nesoutěžil na předmětném relevantním trhu v České republice a že od (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) nevykonává přímou ani nepřímou kontrolu nad jakoukoli osobou podnikající na vymezeném relevantním trhu. Společnost Schneider Electric SA uvedla, že nikdy v období před (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) neovlivňovala soutěžní jednání společností (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) a Nuova Magrini Galileo S.p.A. týkající se výroby a dodávek PISU, přičemž vlastnický vztah účastníka řízení k těmto společnostem byl nepřímý. Podíly na těchto společnostech byly (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) s účinností od (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) vloženy do společnosti VA Tech Schneider High Voltage GmbH založené smlouvou uzavřenou mezi společností VA Technologie AG a účastníkem řízení, přičemž výlučnou kontrolu nad tímto společným podnikem vykonávala právě společnost VA Technologie AG jako její majoritní 60% společník. V roce 2004 byl minoritní (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) podíl společnosti Schneider Electric SA převeden na společnost VA Technologie AG. Dále společnost Schneider Electric SA poukázala na rozhodnutí maďarského soutěžního orgánu, ze kterého vyplývá, že není odpovědná za chování společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH, tedy za období po (*obchodní tajemství společnosti Schneider*). Dle jejího názoru by měl Úřad v dané věci ve vztahu ke společnosti Schneider Electric SA postupovat shodně, analogicky v souladu s ustanovením § 57 odst. 3 správního řádu, kdy rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, je správní orgán vázán. Účastník řízení dále uvádí, že objektivní prekluzivní lhůta pro uložení sankce za jednání v rozporu se zákonem č. 63/1991 Sb. uplynula nejpozději k 1.7.2004, proto nelze účastníka řízení za chování za účinnosti tohoto původního zákona pokutovat.

- 147) K výše vedenému Úřad uvádí, že působení účastníka řízení společnosti Schneider Electric SA na relevantním trhu před vkladem společnosti (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) a Nuova Magrini do společného podniku se společností VA Technologie AG je zřejmé z podkladů vypracovaných společností ČEZ, a.s. předložených Úřadu dne 30.3.2005 a znovu dne 27.9.2006. V tabulce nazvané „Zakázky na dodávky zařízení pro přenos a rozvod elektrické energie - pro plynem izolovaná spínací ústrojí „GIS“ bez omezení napětí“ je ve druhém řádku u zakázky nazvané „kupní smlouva na 2ks GIS¹⁰⁶ kontejnerů – typ 3“, zaznamenána společnost Schneider Electric SA jako vítěz výběrového řízení mezi dalšími uchazeči o danou zakázku společnostmi ABB a Siemens (datum vyhlášení soutěže je rok 1995)¹⁰⁷. Navíc právě tato zakázka měla být (mezi jinými) dle Seznamu pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) diskutována účastníky kartelu na jednáních dne 23.2.1995 a dne 15.5.1996.¹⁰⁸ Jako důkaz působení společnosti Schneider Electric SA na trhu PISU v České republice lze považovat i třetí řádek předmětné tabulky, kdy byl účastník řízení přímo osloven společností ČEZ, a.s. (z roku 1997) za účelem objednání dodávky dalšího kusu GIS kontejneru–typu 3. Z právě uvedeného vyplývá, že účastník řízení společnost Schneider Electric SA působila na trhu PISU v České republice a svým chováním ovlivňovala soutěžní prostředí na tomto relevantním trhu v období před vznikem společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH dne (*obchodní tajemství společnosti Schneider*), kdy účastník řízení uzavřel smlouvu se společností VA Technologie AG o

¹⁰⁶ GIS znamená gas insulated switch gear tedy anglický překlad pro plynem izolovaná spínací ústrojí čili PISU

¹⁰⁷ viz list č. 303-304 spisu P 239/04 a list č. 554 spisu S 222/06

¹⁰⁸ podrobněji viz list č. 476 spisu P 239/04, projekt ČEZ: Mělník TPS – č. 1118

založení společného podniku¹⁰⁹. Vzhledem k tomu, že se účastník řízení dopustil pouze porušení zákona č. 63/1991 Sb., za což není v době vydání tohoto rozhodnutí již možné soutěžitele sankcionovat, společnosti Schneider Electric SA nebyla pokuta Úřadem uložena. Úřad dále upozorňuje účastníka řízení, že není vázán rozhodnutím maďarského soutěžního orgánu, neboť toto rozhodnutí není rozhodnutím příslušného orgánu (tedy jiného příslušného správního orgánu nebo soudu) o předběžné otázce ve smyslu ustanovení § 57 odst. 3 správního řádu, což znamená, že rozhodnutí Úřadu v dané věci není závislé na jeho rozhodnutí (či rozhodnutí jiného soutěžního orgánu), které bylo vydáno ve věci zcela odlišné (maďarský soutěžní orgán posuzoval případ ve vztahu ke zcela odlišnému relevantnímu trhu a rozdílným skutečnostem a vydával rozhodnutí na základě maďarských právních předpisů).

- 148) Dne 24.1.2007 Úřad obdržel další sdělení společnosti Schneider Electric SA¹¹⁰, ve kterém účastník řízení odpovídal na otázky Úřadu směřující k objasnění vlastnických vztahů účastníka řízení uvnitř jeho skupiny a dále k působení pana Weinbergera, Zitouna a Casanova ve společnostech v rámci skupiny Schneider. Účastník řízení sdělil, že podíl na společnosti (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) ... (*obchodní tajemství společnosti Schneider*). Účastník dále předložil kopii originálního znění smlouvy o vkladu uzavřenou mezi společnostmi Schneider Electric Industries SA a VA Tech Schneider High Voltage GmbH. ... (*obchodní tajemství společnosti Schneider*). Dále společnost Schneider Electric SA sdělila, že pánové Roland Zitoun a François Casanova byli zaměstnanci společnosti (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) od jejího založení minimálně do doby, kdy došlo k účinkům vložení všech podílů na této společnosti do společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH. Účastník řízení dále uvedl, že společnost Schneider Electric Industries SA vystupovala v době vzniku společnosti Schneider Electric High Voltage SA pod obchodní firmou Schneider Electric SA a účastník řízení Schneider Electric SA pod obchodní firmou Schneider SA.
- 149) K tomu Úřad uvádí, že vliv společnosti Schneider Electric SA na jednání společností jeho skupiny, včetně dceřiných společností společnosti Schneider Electric Industries SA, je zřejmý například ze zápisů z jednání¹¹¹ o založení společného podniku se společností VA Technologie AG, kde je uvedeno, že účastník řízení odsouhlasil založení společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH vkladem společností (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) a Nuova Magrini. Z výše uvedeného vyplývá, že účastník řízení, společnost Schneider Electric SA, se zakázané dohody, která je předmětem šetření v tomto správním řízení, účastnil nejprve samostatně a posléze prostřednictvím svých dceřiných společností a jejich dceřiných společností, na jejichž chování měl rozhodující vliv a které byly dne 13.3.2001 vloženy do společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH. Co se týče poznámky účastníka řízení o odlišných obchodních firmách jeho a jeho dceřiné společnosti Schneider Electric Industries SA, Úřad uvádí, že účastník řízení tuto skutečnost nepodložil žádným dokladem. Naopak na předložených kopiích smluv o vkladu společnosti Schneider Electric High Voltage SA a Nuova Magrini do společného podniku je uvedena obchodní firma dceřiné společnosti účastníka řízení jako Schneider Electric Industries SA. Na zápisech z jednání¹¹² ze dne (*obchodní tajemství společnosti*

¹⁰⁹ Společnost Schneider Electric SA se účastnila dodávkami PISU na relevantním trhu dokonce již před vznikem společnosti Schneider Electric High Voltage SA, která vznikla až (*obchodní tajemství společnosti Schneider*)– viz list č. 1349 spisu S 222/06

¹¹⁰ viz listy č. 1348-1351 spisu S 222/06

¹¹¹ viz listy č. 1177-1182 spisu S 222/06

¹¹² viz listy č. 1177-1182 spisu S 222/06

Schneider) je uvedena obchodní firma účastníka řízení Schneider Electric SA vedle obchodní firmy její dceřiné společnosti Schneider Electric Industries SA. S ohledem na výše uvedené má Úřad za to, že obchodní firma účastníka řízení zní (a zněla) Schneider Electric SA a jeho dceřiné společnosti Schneider Electric Industries SA.

6 Vyjádření účastníků řízení k podkladům rozhodnutí

Schneider

- 150) Účastník řízení společnost Schneider Electric SA ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 2.2.2007¹¹³ sdělil, že považuje postup Úřadu za nezákonný, jelikož lhůta pro uložení pokuty podle zákona č. 63/1991 Sb. již uplynula. Dále odkazuje na rozhodnutí Komise ve věci COMP/F/38.899 ze dne 24.1.2007 a na rozhodnutí maďarského soutěžního orgánu v obdobné věci. Pro případ, že by záměrem Úřadu mělo být pouhé konstatování o spáchání správního deliktu účastníkem řízení, Schneider Electric SA cituje úryvek z rozsudku Nejvyššího správního soudu České republiky sp.zn. 3 As 57/2004, ze kterého vyplývá, že správní orgán je povinen zastavit řízení o přestupku, pokud odpovědnost za přestupek zanikla. Namítá, že Úřad v rámci správního řízení neprokázal, že by se společnost Schneider Electric SA na jakémkoli protisoutěžním jednání na relevantním trhu PISU podílela, jelikož nikdy na vymezeném relevantním trhu nepůsobila ani nikdy neovlivňovala jednání jiných subjektů soutěžících na tomto trhu. Rovněž dle účastníka řízení Úřad ve správním řízení neshromáždil a nepředložil přesvědčivé důkazy prokazující jakékoli protisoutěžní jednání subjektů působících na relevantním trhu na území České republiky, zejména k účastníkovi řízení společnosti Schneider Electric SA nebo jiné právnické osobě, která byla do 1.1.2001 ve shodném koncernu jako účastník řízení. Úřad dle jeho názoru založil své závěry pouze na tvrzeních společnosti ABB, která nemají oporu v dalším provedeném dokazování ve správním řízení. Úřad navíc dle jeho názoru nedostal požadavkům zákonných ustanovení upravujícím institut seznámení se s podklady rozhodnutí, neboť mu bylo umožněno pouze nahlédnout do spisu, což však účastník řízení nepovažuje za seznámení s podklady pro rozhodnutí.
- 151) K výše uvedenému Úřad uvádí, že shledal účastníka řízení, společnost Schneider Electric SA, odpovědným za protiprávní jednání pouze v období od 1.3.1991, tedy od účinnosti zákona č. 63/1991 Sb. do 13.3.2001, kdy byla uzavřena Smlouva o vkladu společnosti (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) do společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH¹¹⁴. Z období po 13.3.2001 nebyla prokázána účast společnosti Schneider Electric SA na zakázaných dohodách, a proto Úřad tomuto účastníkovi řízení neuložil sankci, kterou lze uložit pouze za porušení zákona (který je účinný až od 1.7.2001). Účastníkem řízení citované rozhodnutí Komise ve věci COMP/F/38.899 ze dne 24.1.2007 nebylo k datu vydání tohoto rozhodnutí Komisí zveřejněno ani Úřadu pro účely tohoto řízení jinak zpřístupněno. Úřad posuzuje daný případ ve vztahu k porušení zákona č. 63/1991 Sb. a zákona na základě podkladů rozhodnutí, jež jsou obsaženy ve spise vedeném v rámci předmětného správního řízení,

¹¹³ Založeno na listech č.1487-1493 spisu S 222/06

¹¹⁴ Za datum ukončení účasti společnosti Schneider Electric SA na zakázaných dohodách Úřad považuje datum uzavření Smluv o vkladu společností Schneider Electric High Voltage SA a Nuova Magrini do společného podniku VA Tech Schneider High Voltage GmbH, přičemž sám účastník řízení uvedl ve svém vyjádření ze dne 24.1.2007 (založeno na listech 1348-1351 spisu S 222/06), že tato smlouva byla uzavřena dne 13.3.2001, čemuž odpovídají i data uvedená na kopiích těchto smluv předložených Úřadu (založených na listech č.1360-1381 spisu S 222/06)

tn. rozhodnutí ve věci bylo vydáno na základě těchto důkazů, které nejsou totožné s důkazy, kterými disponovala Komise a na jejichž základě vydala své rozhodnutí. Co se týče závaznosti rozhodnutí maďarského soutěžního orgánu, Úřad se k tomuto vyjádřil výše v kapitole 5. V rozsudku Nejvyššího správního soudu sp.zn. 3 As 57/2004-39, na který účastník poukazuje, je řešena zcela odlišná situace, ve které správní orgán projednával věc spáchání přestupku, ačkoli již uplynula zákonem stanovená lhůta pro jeho projednání.

- 152) Úřad dále uvádí, že z podkladů předložených vyhledávatelem výběrových řízení společnosti ČEZ, a.s.¹¹⁵ vyplynulo, že se společnost Schneider Electric SA účastnila těchto výběrových řízení. To, že svoje aktivity v oblasti PISU ke dni 1.1.1999 účastník řízení převedl na společnost Schneider Electric High Voltage SA, kterou ze 100% vlastnila 100% dceřiná společnost účastníka řízení, ho nezbavuje odpovědnosti za jeho protisoutěžní chování. Podrobněji výše v kapitole 5 tohoto rozhodnutí.
- 153) Při posuzování skutečného stavu věci v daném správním řízení Úřad vycházel nejen z tvrzení společnosti ABB, která se přímo účastnila jednání kartelu od jeho počátku do 3.3.2004, kdy byla účastníkem poslední prokázané e-mailové komunikace mezi členy kartelu, ale i ze sdělení ostatních účastníků řízení¹¹⁶ a dalších důkazů, jež jsou popsány a zhodnoceny v tomto rozhodnutí. Žádný z účastníků řízení existenci a plnění těchto dohod nepopřel. Skutečnost, že se GQ Smlouva vztahovala i na území České republiky, potvrzuje například i sdělení společností Hitachi a JAEPS ze dne 30.11.2006¹¹⁷, kdy uvádí, cit.: „*ačkoli se GQ Dohoda na Českou republiku teoreticky vztahovala, ...*“. Skutečnosti o kartelem diskutovaných projektech předložené společností ABB, konkrétně CD se Seznamy pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*), byly v mnohém potvrzeny i ze strany nezávislých vyhledávatelů výběrových řízení působících na území České republiky. K citovanému rozhodnutí Úřadu ve věci MAFRA Úřad uvádí, že zmíněné správní řízení zastavil, neboť ve správním řízení neshromáždil dostatek důkazů svědčících uzavření zakázané dohody. Ve správním řízení sp.zn. S 222/06 Úřad získal dostatečné důkazy o uzavření kartelové dohody a tím i o možném porušení zákona č. 63/1991 Sb. a zákona, přičemž porušení zákona č. 63/1991 Sb. a zákona jednotlivými účastníky řízení v odpovídajících obdobích bylo prokázáno a plnění šetřených protizákonných dohod do budoucna zakázáno.
- 154) Co se týče institutu seznámení se s podklady rozhodnutí Úřad uvádí, že účastník řízení byl dne 25.1.2007 s podklady rozhodnutí seznámen na základě ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Účastníkovi řízení byly zpřístupněny i ty dokumenty obsahující obchodní tajemství jiných účastníků řízení, kterými byl prováděn důkaz¹¹⁸. Stejným způsobem bylo umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí i ostatním účastníkům řízení. Úřad nepostupuje podle ustanovení § 144 odst. 3 správního řádu, které je určeno pro řízení s velkým počtem účastníků¹¹⁹. Systematický výklad účastníka řízení o obsahu a rozsahu podkladů rozhodnutí s odkazem na ustanovení § 144 odst. 3 správního řádu, které pouze správnímu orgánu umožňuje zjednodušený postup právě s ohledem na velký počet účastníků řízení, zde není relevantní. Postup Úřadu podle § 36 odst. 3 správního řádu při seznámení účastníků řízení s podklady pro rozhodnutí je naprosto

¹¹⁵ založené na listech č. 303-304 spisu P 239/04 a listu č. 554 spisu S 222/06

¹¹⁶ viz například společnost Fuji, která přiznala svou účast v kartelu a jeho fungování, založeno na listech č. 1461-1676 spisu S 222/06

¹¹⁷ viz list č. 778 spisu S 222/06

¹¹⁸ Účastník řízení byl před seznámením s těmito dokumenty poučen o následcích porušení povinnosti mlčenlivosti o takto utajovaných skutečnostech - viz list č. 1355/1 a 1355/2 spisu S 222/06.

¹¹⁹ dle § 144 odst. 1 se velkým počtem účastníků rozumí více než 30 účastníků

v souladu s postupem, který je správním řádem předvídaný, neboť ustanovení § 144 správního řádu se aplikuje pouze na řízení s počtem účastníků větším než 30 (§ 144 odst. 1 správního řádu), přičemž seznámení účastníků s podklady pro rozhodnutí v takovém typu řízení lze podle § 144 odst. 3 správního řádu provést pouze tehdy, jedná-li se o účastníky podle § 27 odst. 2 správního řádu (tzv. vedlejší účastníky, jimiž mohou být spolky, občanská sdružení apod., tedy další dotčené osoby, které mohou být rozhodnutím správního orgánu přímo dotčeny). Účastník řízení, společnost Schneider, však není účastníkem řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu, a proto se na něj toto ustanovení nevztahuje. Práva účastníka řízení nebyla při seznámení se s podklady rozhodnutí nijak zkrácena.

- 155) Úřad rovněž odkazuje na ustanovení § 50 správního řádu, který podklady pro rozhodnutí v odst. 1 definuje jako zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

ALSTOM

- 156) Úřad dne 5.2.2007 obdržel připomínky účastníka řízení společnosti ALSTOM¹²⁰ nazvané jako předběžné, jelikož společnosti dle jejího právního zástupce nebyla ze strany Úřadu poskytnuta dostatečná lhůta k tomu, aby mohla na Sdělení výhrad a další listiny, které jí Úřad zaslal, odpovídajícím způsobem reagovat. ALSTOM uvádí, že mu bylo Sdělení výhrad zasláno v českém jazyce a právní odbor účastníka řízení se o existenci tohoto dokumentu dozvěděl až 25.1.2007, tj. více než měsíc poté, co mu byl tento dokument zaslán, čímž mu na odpověď na Sdělení výhrad zůstal pouhý jeden týden, a požádal o delší lhůtu. Účastník řízení uvádí, že v období od 31.7.2006 do 25.1.2007 neobdržel jeho právní odbor od Úřadu žádné jiné dokumenty. Společnost ALSTOM nechápe, proč s ní Úřad původně komunikoval anglicky (dopis z 18.7. 2006) a následně zasílal ALSTOMu dokumenty pouze v češtině, aniž by jej o této změně postupu informoval sdělením ve francouzštině nebo v angličtině. Tím bylo popřeno právo ALSTOMu na spravedlivé projednání způsoby, jež jsou uvedeny níže. Dále společnost ALSTOM uvádí, že měla možnost nahlédnout do spisu vedeného Úřadem v této věci až 26.1.2007, přičemž jí bylo poskytnuto velmi málo času k přezkoumání spisu a pochopení okolností, z nichž rozhodnutí, které bude Úřadem přijato, bude vycházet.
- 157) Účastník řízení dále namítá, že Úřad doposud nepředložil zdůvodnění svého závěru o tom, že ALSTOM odpovídá za neoprávněné jednání společností Areva T&D SA a Areva T&D AG. Účastník řízení se dále domnívá, že české soutěžní právo a soutěžní právo Evropských společenství neumožňují Úřadu činit závěr, že mateřská společnost je považována automaticky odpovědnou za jednání své dceřiné společnosti, a že české právo neobsahuje žádný právní důvod, který by umožňoval Úřadu označit ALSTOM odpovědným za jednání společností Areva T&D SA a Areva T&D AG. Jediným soutěžitelem odpovědným za údajná porušení je úsek T&D (zastoupený Areva T&D SA a Areva T&D AG). Dále odkazuje účastník řízení na rozhodovací praxi ESD zabývající se odpovědností, respektive neodpovědností mateřské společnosti za protiprávní chování dceřiné společnosti. Společnost ALSTOM dále uvádí, že má za to, že neexistuje žádný důkaz o protiprávním jednání v letech 2000 až 2002. Důkazní nouze o činnosti údajného kartelu v letech 2000 a 2001 by měla vést k tomu, že Úřad učiní závěr, že údajné protisoutěžní jednání nebylo od roku 1988 nepřetržité. K funkci tajemníka (pozn. Úřadu účastník řízení měl na mysli zřejmě funkci Sekretáře) kartelu

¹²⁰ založeno na listech č. 1503-1552 spisu S 222/06

společnost ALSTOM uvedla, že byla čistě administrativní a neměla povahu vedoucího kartelu. Fakturu, na kterou se ve Sdělení výhrad Úřad odvolává¹²¹, účastník řízení údajně nikdy neviděl, avšak zjistil od společnosti AREVA, že faktura s předmětným protisoutěžním jednáním vůbec nesouvisí.

- 158) Úřad uvádí, že účastníkovi řízení zaslal následující dokumenty: Oznámení o zahájení správního řízení č.j. S 222/06-13548/2006/710 ze dne 31.7.2006 (dle doručky účastníkem převzato dne 3.8.2006)¹²², Sdělení Úřadu č.j. S 222/06-17563 ze dne 9.10.2006 (dle doručky účastníkem převzato dne 16.10.2006)¹²³, Sdělení výhrad k jednání č.j. S 222/06-22600/06/710 ze dne 21.12.2006 (dle doručky účastníkem převzato dne 28.12.2006)¹²⁴, Vyžádání informací č.j. S 222/06-00413/2007/710 ze dne 5.1.2007 (dle doručky účastníkem převzato dne 10.1.2007)¹²⁵, Vyžádání informací č.j. S 222/06-599/2007/710 ze dne 8.1.2007 (doručenka k datu vydání rozhodnutí neobdržena, dle sdělení účastníka řízení byl tento dokument do sídla společnosti doručen)¹²⁶, Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č.j. S 222/06/1229/07/170 ze dne 18.1.2007 (doručenka k datu vydání rozhodnutí neobdržena, dle sdělení účastníka řízení byl tento dokument do sídla společnosti doručen)¹²⁷, Vyžádání informací č.j. S 222/06-1812/07/710 ze dne 25.1.2007 (dle doručky účastníkem řízení převzato dne 29.1.2007)¹²⁸. Doručenkami, které jsou založeny ve spise, a sdělením účastníka řízení bylo tedy prokázáno, že přípis Úřadu byly účastníku řízení řádně doručeny. Vyjádřit se k těmto dokumentům měl účastník řízení možnost po celou dobu průběhu správního řízení (tedy nejen v týdnu od 25.1.2007, jak uvádí účastník řízení), stejně jako učinit další správním řádem předvídané procesní úkony. Rovněž lhůta, která byla účastníku řízení Úřadem poskytnuta k zaslání vyjádření ke Sdělení výhrad, byla dle názoru Úřadu dostatečná (účastníku řízení bylo poskytnuto více než 1,5 měsíce).
- 159) K námitce účastníka řízení, že nedesílal dokumenty přímo právnímu odboru společnosti ALSTOM, Úřad sděluje, že od právního odboru, konkrétně pana Freda Einbindera, obdržel dne 28.8.2006 pouze fax v anglickém jazyce (originál dokumentu nebyl do dnešního dne Úřadu předložen), ze kterého nevyplývalo oprávnění pana Freda Einbingera jednat za společnost ALSTOM, a proto následující dokumenty adresoval společnosti ALSTOM.
- 160) Ve Sdělení Úřadu č.j. S 222/06-17563 ze dne 9.10.2006¹²⁹ byl účastník řízení informován, že byly ze strany některých účastníků řízení odmítnuty neautorizované anglické překlady originálních českých dokumentů, proto byly i společnosti ALSTOM další dokumenty ze strany Úřadu zasílány pouze v originální české verzi, aby byla zachována rovnost účastníků řízení. Účastník řízení byl tamtéž poučen, že Úřad při tomto postupu zachovává princip rovnosti zacházení s účastníky správního řízení a současně jedná v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 správního řádu, dle kterého se v řízeních vedených správními orgány, tedy i Úřadem, jedná a písemnosti se vyhotovují

¹²¹ jedná se o fakturu, jejíž kopii předložila společnost ABB; založena na listu č. 695 spisu S 222/06

¹²² založeno na listech č. 13-16 spisu S 222/06

¹²³ založeno na listu č. 592 spisu S 222/06

¹²⁴ založeno na listech č. 811 a 828-838 spisu S 222/06

¹²⁵ založeno na listu č. 914 spisu S 222/06

¹²⁶ založeno na listu č. 935 spisu S 222/06 – jednalo se o přípis sdělující opravu chyby při psaní Vyžádání informací ze dne 5.1.2007.

¹²⁷ založeno na listu č. 1267 spisu S 222/06

¹²⁸ založeno na listu č. 1400-1401 spisu S 222/06

¹²⁹ založeno na listu č. 592 spisu S 222/06

v českém jazyce. Dle § 16 odst. 1 správního řádu jsou naopak účastníci řízení povinni písemnosti vyhotovené v cizím jazyce předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do českého jazyka, pokud Úřad nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Úřad o tomto svém dalším postupu (včetně jeho důvodu) účastníka řízení informoval. Na ustanovení § 16 odst. 1 správního řádu, kterým se Úřad řídí, odkazuje i při vypořádání námítky účastníka řízení o povinnosti správního orgánu jednat a doručovat písemnosti v úředním jazyce, tedy v češtině. Právo společnosti ALSTOM na spravedlivé projednání tímto nebylo nijak dotčeno, všem účastníkům řízení byly přípisů Úřadu doručovány v českém jazyce v rámci zachování rovnosti zacházení s účastníky řízení. Co se týče nahlížení společnosti ALSTOM do spisu vedeného v tomto správním řízení, Úřad uvádí, že účastník měl právo nahlížet do spisu a seznámit se s jeho obsahem po celou dobu řízení, čehož využil teprve dne 26.1.2007, ačkoli Úřad účastníka řízení v tomto jeho právu nijak neomezoval. Lhůta k vyjádření k podkladům rozhodnutí, s nimiž byl účastník řádně seznámen dne 26.1.2007 v budově Úřadu, byla dána společnosti v přiměřené délce a shodně s délkou lhůty pro vyjádření ostatních účastníků řízení přítomných úkonu seznámení se s podklady rozhodnutí ve stejný den jako společnost ALSTOM. K žádosti společnosti ALSTOM, aby jí byla poskytnuta delší lhůta pro vypracování podrobnější odpovědi na Sdělení výhrad, Úřad uvádí, že Sdělení výhrad je institutem, kterým je účastníkům řízení za předpokladu splnění podmínek předvídaných § 7 zákona umožněno navrhnout opatření za účelem odstranění závadného stavu, kdežto vyjádřit se k průběhu správního řízení se účastníci řízení mohou kdykoli v období do vydání rozhodnutí. Dále Úřad uvádí, že závěry o tom, zda účastník řízení odpovídá za neoprávněné jednání společností Areva T&D SA a Areva T&D AG, jsou obsahem rozhodnutí ve věci. Před vydáním rozhodnutí ve věci své závěry Úřad účastníkům nesděluje, neboť jeho konečné závěry jsou již samotným obsahem rozhodnutí po vyhodnocení všech zjištěných skutečností (včetně informací obdržných ve vyjádření účastníků řízení k podkladům pro rozhodnutí).

- 161) Co se týče posouzení odpovědnosti společnosti ALSTOM, Úřad uvádí, že při posuzování odpovědnosti jednotlivých subjektů za protisoutěžní chování postupuje dle českých právních předpisů, tzn. dle zákona a správního řádu, neboť celý případ je posuzován pro porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. a § 3 odst. 1 zákona. Z podkladů předložených společností ALSTOM vyplývá, že již od roku 1988, tedy od její účasti v zakázané dohodě, společnost ALSTOM organizovala svou činnost v oblasti PISU prostřednictvím divizí, v čemž pokračovala i po spojení se společností GEC Electric Company v roce 1989. Tato divize se později stala tzv. úsekem, který původně neměl právní subjektivitu, kterou získal teprve krátce před tím, než byl dne 25.9.2003 prodán společnosti AREVA, a to převedením veškerého majetku, práv, pracovníků a závazků na nově vzniklou společnost T&D Holding Etranger SA. Tato společnost byla následně podle Smlouvy o koupi akcií ze dne 25.9.2003 prodána společnosti AREVA a poté přejmenována na Areva Holding T&D SA¹³⁰, přičemž k přejmenování společnosti a k převzetí kontroly společností AREVA došlo k datu 9.1.2004. Úřad při posuzování odpovědnosti vychází ze zásady, že práva a povinnosti lze ukládat pouze subjektům, které mají právní subjektivitu. Podle v řízení zjištěných informací neměl úsek T&D do 25.9.2003 právní subjektivitu, a proto za její protiprávní jednání v období od 1.3.1991 (kdy je chování účastníků řízení posuzované v tomto správním řízení poprvé zakázané zákonem č. 63/1991 Sb.) odpovídá společnost ALSTOM, v rámci které tento úsek působil na trhu PISU. Protisoutěžní jednání ve formě účasti na zakázaných dohodách za

¹³⁰ odpovídá i sdělení společnosti AREVA ze dne 15.12.2006 založené na listech č. 786-798 spisu S 222/06

společnost ALSTOM realizovaly osoby pracující na tomto úseku (pánové Nakache, Hug, Sierra, Aubailly a D'Hauterive).

- 162) K dělce protisoutěžního jednání se Úřad vyjádřil v kapitole 7. Společnost vykonávající funkci Sekretáře vystupovala dle názoru Úřadu v kartelu ve významné roli, neboť účelem této funkce bylo zajišťovat chod celého kartelu. Navíc byla tato funkce, v rámci evropské skupiny, vykonávána dobrovolně, z čehož vyplývá jasný záměr Sekretáře řídit postupy jednotlivých členů kartelu.
- 163) Předmětná faktura byla vystavena společností ALSTOM, a to ke dni 21.11.2000, tedy v období, kdy úsek T&D ovládala společnost ALSTOM. Společnost ABB, které byla tato faktura zaslána, vysvětlila¹³¹, že se jednalo o poplatek placený Sekretáři kartelu označený jako studie plynu SF6. Protože účastník řízení, společnost ALSTOM, nepodal žádné bližší vysvětlení, na jakou službu byla tato faktura vystavena, Úřad nemá důvod zpochybňovat vysvětlení podané společností ABB, která fakturu hradila.

AREVA

- 164) Úřad obdržel dne 5.2.2007 stanovisko společností Areva T&D Holding SA, Areva T&D SA, Areva T&D AG, ve kterém se odvolávají na své stanovisko ze dne 15.12.2006¹³² a veškeré argumenty v něm obsažené (viz výše v kapitole 5). K již předloženým argumentům účastníci řízení dále doplnili, že dle jejich stanoviska mateřská společnost nese odpovědnost za chování dceřiné společnosti, které je v rozporu s předpisy na ochranu hospodářské soutěže, v případě, že se prokáže, že taková dceřiná společnost byla přímo řízena mateřskou společností a nacházela se pod její kontrolou. Pokud tedy nese odpovědnost za protisoutěžní jednání mateřská společnost, odpovědnost za tatáž porušení nemůže být zároveň nesena dceřinou společností. Účastníci řízení společnosti AREVA se domnívají, že za jednání, k němuž došlo před 9.1.2004, by měla nést odpovědnost společnost ALSTOM jako mateřská společnost, která před uvedeným datem aktivně řídila své dceřiné společnosti působící v oblasti T&D a vykonávala nad nimi úplnou kontrolu.
- 165) Účastníci řízení poukázali na to, že fúze je odlišná situace od prodeje akcií společnosti. Při fúzi společnosti zaniknou bez likvidace a jejich práva a povinnosti přejdou na nástupnickou společnost, která se stává jejich univerzálním právním nástupcem, zatímco při prodeji akcií prodávané společnosti existují i nadále, a pokud odpovědnost za porušení předpisů na ochranu hospodářské soutěže ležela na prodávajícím a nikoliv na nich, tzn. v tomto případě na společnosti ALSTOM, zůstává tato odpovědnost na prodávajícím i poté, co došlo k prodeji. Společnosti AREVA na závěr uvedly, že pozice Sekretáře byla funkcí ryze administrativní, která v žádném případě neindikovala, kdo byl v danou dobu duchem a vůdčí osobností kartelové dohody a protisoutěžních jednání.
- 166) Úřad sdílí názor účastníků řízení společností AREVA¹³³, že odpovědnost za porušení právních předpisů, v tomto případě zákona č. 63/1991 Sb. a zákona, je připisována tomu subjektu, který příslušný správní delikt spáchal. V případě společností ALSTOM T&D SA a ALSTOM T&D AG byly tyto za své chování odpovědné již od počátku svého působení v kartelu, neboť se jednalo o společnosti s právní subjektivitou. Tyto společnosti stále existují, jen došlo ke změně jejich vlastníka a k jejich přejmenování na Areva T&D a Areva T&D AG – odpovědnost za protisoutěžní chování leží proto na těchto společnostech. U společnosti T&D Holding Entrager SA došlo ke stejnému

¹³¹ viz přípis ABB založený na listech č. 682-698 spisu S 222/06

¹³² založeno na listech č. 799-810 spisu S 222/06

¹³³ viz vyjádření účastníků řízení ze dne 15.12.2006, založeno na listech 799-810 spisu S 222/06

kroku, tedy původní vlastníci akcií, společnost ALSTOM, pouze svůj podíl na akciích této společnosti převedl na společnost AREVA, která takto získanou společnost pouze přejmenovala na Areva Holding T&D SA. Za účast na protisoutěžním jednání společnosti T&D Holding Entrager SA je proto ode dne vzniku tohoto holdingu (25.9.2003) odpovědná společnost Areva Holding T&D SA. Společnost ALSTOM zůstává odpovědná za protisoutěžní chování úseku T&D do doby, kdy nabyl právní subjektivitu a začal v kartelu vystupovat samostatně, tedy do 25.9.2003.

- 167) Funkce Sekretáře je Úřadem posuzována jako významná role vzhledem k tomu, že byla vykonávána dobrovolně, přičemž společnost vykonávající tuto roli řídila chod celého kartelu, s jehož členy byla ve styku téměř denně¹³⁴.

Hitachi a JAEPS

- 168) Účastníci řízení, společnosti Hitachi a JAEPS, ve svém vyjádření ze dne 2.2.2007 uvedli následující. Působnost dokumentu s názvem GQ Agreement („GQ Smlouva“) nebyla celosvětová, neboť ze své působnosti vylučovala nejen Spojené státy americké a Kanadu, nýbrž také některé evropské země a Japonsko. Neexistuje žádný důkaz, že by se Hitachi (či následně JAEPS) byla účastnila jakýchkoli jednání o alokaci projektů v České republice, ani žádný důkaz o tom, že se Hitachi (či následně JAEPS) zavázala nepůsobit po dobu platnosti GQ Smlouvy na území České republiky. Skutečnost, že Hitachi nerealizovala před rokem 1999 v České republice žádné prodeje PISU, proto pouze potvrzuje, že Hitachi neměla na prodeji PISU v České republice žádný obchodní zájem a nikdy v uvedené době nebyla ani potenciálním dodavatelem PISU do České republiky. Dle účastníka řízení Úřad uznal, že písemná GQ Smlouva vypršela v roce 1999 a nadále nebyla účinná. Žádný z důkazů obsažených ve spise Úřadu nedokládá, že se dodavatelé systémů PISU v letech 2001-2004 GQ Smlouvou řídili. Spis obsahuje dobové písemné důkazy o tom, že jakékoli jednání týkající se Hitachi nebo JAEPS po roce 2001 se netýkalo GQ Smlouvy a že tyto činnosti se nijak netýkaly České republiky. Evropské dodavatelé PISU nezávisle provozovali kartel, který v letech 2001-2004 alokoval projekty v České republice. Důkazy nedokládají, že by společnosti Hitachi nebo JAEPS byly kdykoli v minulosti informovány o existenci a nebo podrobnostech této alokace projektů. Dokládají, že Hitachi ani JAEPS nebyly v období 2001-2004 zahrnuty do alokace českých projektů či jednání o nich. Hitachi ani JAEPS nikdy PISU do České republiky nedodaly, a to ani před rokem 2004 ani po něm. Dle účastníků řízení neexistuje tvrzení, že se společnosti Hitachi nebo JAEPS zavázaly nepůsobit během uvedené doby v České republice ani žádný důkaz o tom, že by kterákoli z uvedených společností byla zahrnuta do alokace či diskuzí o českých projektech v letech 2001-2004.

- 169) Účastníci řízení dále namítají, že Úřad nemá důvod udělit Hitachi nebo JAEPS ve vztahu k tomuto řízení pokutu nebo jinak shledat, že společnosti Hitachi nebo JAEPS kdykoli v minulosti porušily česká soutěžní pravidla. V případě, že by Úřad i přesto prohlášená v jejich podání odmítl, je dle Hitachi a JAEPS nezbytné vzít v potaz, že Hitachi se žádných kartelových činností PISU v období mezi koncem roku 1999 a červencem 2002 neúčastnila, když koncem roku 1999 oznámila, že svou účast v kartelu PISU ukončuje, a vložila svůj podnik PISU do společnosti JAEPS, která svou činnost zahájila v říjnu 2002. V té době Hitachi s konečnou platností ukončila svou činnost v oblasti přenosu a distribuce (včetně činností souvisejících s PISU). Hitachi a JAEPS se mohly případně účastnit kartelové dohody v oblasti PISU v období od

¹³⁴ viz vyjádření společností Fuji na listech č. 1641-1648 spisu S 222/06

2.7.2002 do 30.9.2002 v případě Hitachi a v období od 1.10.2002 do února 2004 v případě JAEPS.

- 170) Dále účastník řízení uvádí, že jakékoli kartelové činnosti, kterých by se společnost JAEPS byla mohla účastnit v letech 2002-2004, se netýkaly GQ Smlouvy a soustředily se na Střední východ a jihovýchodní Asii. Především mezi evropskými a japonskými dodavateli PISU nedocházelo k žádné skupinové alokaci projektů; neexistoval žádný „J-Sekretář“; mezi evropskými a japonskými dodavateli PISU neexistovala žádná dohoda o udržování tržních podílů; nebyl sjednán žádný cenový vzorec, který by byl uplatňován ve vztahu k alokovaným projektům. Jeden izolovaný příklad údajné dodávky PISU ze strany japonského dodavatele do České republiky nelze dle účastníků řízení použít jako důkaz toho, že by společnosti Hitachi a JAEPS byly skutečnými či potenciálními soutěžiteli na českém trhu. Při analýze toho, které subjekty byly skutečnými či potenciálními soutěžiteli na českém trhu, je nezbytné prověřit konkrétní okolnosti každého dodavatele. Protože Hitachi ani JAEPS nikdy nedodávaly PISU produkty na český trh ani na širší trhy kontinentální Evropy, nemůže být žádná z nich označena za skutečného soutěžitele. Účastníci řízení uvedli, že společnost ABB ve svých podáních Úřadu zejména potvrdila, že čeští zákazníci jasně preferovali zavedené (evropské) dodavatele PISU, a proto čeští zadavatelé při zadávání zakázky požádali o podání předběžných nabídek pouze ABB, Siemens a VA Tech. Společnosti Hitachi a JAEPS prohlašují, že na českém trhu ani v rámci širšího trhu kontinentální Evropy v oblasti produktů PISU nikdy nebyly skutečnými ani potenciálními soutěžiteli, což dokládají (*obchodní tajemství společností Hitachi a JAEPS*) tržním podílem a neexistencí české dceřiné společnosti. Společnosti Hitachi ani JAEPS neměly jakýkoliv úmysl, důvod nebo motivaci porušit české soutěžní zákony a žádná z těchto společností si nebyla vědoma, že by mohla být považována za stranu protisoutěžního jednání v České republice, neboť nikdy nebyly zapojeny do alokace nebo diskusí ohledně českých projektů v období 2001-2004, a v důsledku bariér vstupu na český trh Hitachi ani JAEPS neměly nikdy jakýkoliv obchodní záměr vstoupit na český trh PISU.
- 171) K tomu Úřad uvádí, že Česká republika nepatřila mezi „vyloučené“ evropské země, a proto nebyla vyňata z působnosti GQ Smlouvy (Česká republika nepatřila ani mezi tzv. „domovské země“, které byly z působnosti GQ Smlouvy vyloučeny). Naopak účastníci řízení Hitachi a JAEPS ve svém sdělení ze dne 30.11.2006 uvádí, že cit.: „*ačkoli se GQ Dohoda na Českou republiku teoreticky vztahovala, ...*“.¹³⁵
- 172) Co se týká trvání protisoutěžního jednání i v období let 2001-2004 Úřad v žádném ze svých přípisů neuznal, jak tvrdí účastník řízení, že písemná GQ Smlouva vypršela v roce 1999 a nadále nebyla účinná. Při posouzení délky trvání kartelu v odstavci 100 Sdělení výhrad k jednání sice Úřad sdělil, že cit.: „*... jednání soutěžitelů je opodstatněně chápáno jako trvajícím soutěžním delikt, i když původní písemné smlouvy jsou již neúčinné.*“, nicméně toto stanovisko bylo sděleno obecně k námitce společností Hitachi a JAEPS, že po roce 2002 došlo k novému uspořádání kartelu. Úřad má za to, že účastníci řízení i nadále, tzn. po svém opětovném vstupu do kartelu v období od 2.7.2002 v případě Hitachi a od 30.9.2002 v případě JAEPS, plnili zakázané dohody uzavřené na základě principů stanovených GQ Smlouvou (pro evropské výrobce i GQE Smlouvou). Skutečnost, že japonským dodavatelům nebyl přidělen žádný projekt na území České republiky, dokazuje plnění dohody o rozdělení trhu na celosvětové úrovni na trhy, kde působili přednostně (ne však výhradně) evropští účastníci kartelové dohody

¹³⁵ viz list č. 778 spisu S 222/06

a japonští výrobci PISU. Z čl. 6 GQE Smlouvy¹³⁶, kterou se řídili evropští účastníci kartelu, je však zřejmé, že evropský Výbor mohl postupovat v procesu přidělování projektu (v rámci návrhů a omezení odsouhlasených v rámci E-Skupiny) až poté, co byly projekty prodiskutovány japonským Výborem. Rozhodnutí evropského a japonského Výboru byla závazná pro všechny individuální společnosti. Z právě uvedeného vyplývá, že japonští výrobci PISU účastníci se zakázaných dohod, konkrétně japonský Výbor, jehož členem byla mimo jiné i společnost Hitachi (později JAEPS), měli stále povědomí o přidělování projektů v rámci E-Skupiny, tzn. o přidělování projektů také v České republice, jichž se účastnili členové E-Skupiny. Správní spis neobsahuje žádné dobové písemné důkazy o tom, že, jak uvádí účastníci řízení, jakékoli jednání týkající se Hitachi nebo JAEPS po roce 2001 se netýkalo GQ Smlouvy a že tyto činnosti se nijak netýkaly České republiky. Úřadu není známo, jaké „dobové písemné důkazy“ by měly tuto skutečnost dokazovat, neboť účastníci řízení neodkázali na konkrétní dokumenty ze spisu, a proto se Úřad nemůže k této námitce dále vyjádřit. Naopak z tabulky nazvané Jednání GIS kartelu, kterou předložila společnost ABB¹³⁷ a ve které jsou mimo jiné zachycena data setkání jednotlivých účastníků kartelu, vyplývá, že společnost JAEPS (zastoupena pány Kato a Wakabayashi) se ode dne 28.3.2003 v hotelu Hilton v Paříži Roissy opět účastnila jednání kartelu a to až do 21.1.2004 (hotel Sofitel, Curych), ze kterého má Úřad záznam o poslední prokazatelné schůzce kartelu na pracovní úrovni.

Fuji

- 173) Úřad obdržel dne 5.2.2007 vyjádření účastníků řízení společností Fuji Electric Holdings Co., Ltd. a Fuji Electric Systems Co., Ltd.¹³⁸. Společnosti Fuji namítají, že Úřad neprokázal, že by účast japonských společností v PISU kartelu mohla ovlivnit soutěž na českém trhu. Společnost Fuji uvedla překážky, které jí bránily ve vstupu na evropský trh (včetně českého trhu), mimo jiné, že by nemohla poskytovat nepřetržitou kontrolu evropským zákazníkům a že měla výrobní kapacity PISU pouze v Japonsku a v Číně. Společnost Fuji uvedla, že čeští zákazníci zpravidla preferují velké evropské výrobce – ABB, Siemens a AREVA. Společnost Fuji tudíž nesouhlasí s prohlášením Úřadu v odstavci 62 Sdělení výhrad, že český trh byl pro japonské dodavatele PISU přístupný. Jediný prodej zařízení PISU, který Fuji realizovala v Evropě od roku 1970, se uskutečnil v České republice v roce 1995.¹³⁹ ... (*obchodní tajemství společnosti Fuji*)¹⁴⁰. ... (*obchodní tajemství společnosti Fuji*). Tento jednorázový (*obchodní tajemství společnosti Fuji*) prodej Fuji koncovému evropskému zákazníkovi nnesvědčí o obecné způsobilosti Fuji účastnit se soutěže v dodávkách PISU v Evropě a speciálně v České republice. Společnost Fuji dále namítla, že se neúčastnila žádných schůzek týkajících se PISU kartelu, jehož by se účastnili i evropští výrobci PISU, po setkáních v Sydney v dubnu 1999. Když společnost Siemens vystoupila z kartelu v září 1999, začal se dle sdělení účastníka řízení kartel rozpadat, přičemž zástupci společnosti Fuji bylo oznámeno ze strany jiného japonského člena kartelu, někdy kolem září 2000, že PISU kartel přestal existovat. V době své existence přitom PISU kartel fungoval především na základě výměny detailních informací o projektech. V době, kdy se kartelu účastnila společnost Fuji, existoval téměř denní kontakt se Sekretářem J-Skupiny, ale tento

¹³⁶ viz list č. 539 spisu P 239/04

¹³⁷ viz listy č. 454-461 spisu P 239/04

¹³⁸ viz listy č. 1461-1676 spisu S 222/06

¹³⁹ viz sdělení společnosti ABB o projektu ČEZ – prostřednictvím MHI: Elektrárna Prunéřov II – č. 1089, kde došlo k chybě v označení roku (namísto roku 1995 je uveden rok 1993), založeno na list č. 475

¹⁴⁰ O jakou společnost se jednalo, společnost Fuji označila za své obchodní tajemství.

kontakt byl v září 2000 ukončen. Společnost Fuji namítá, že Úřad nemá žádné důkazy, které by prokazovaly účast zástupců společnosti Fuji na jakémkoliv jednání PISU kartelu po roce 2000.

- 174) Společnost Fuji dále sděluje, že dne 1.7.2001 založila společný podnik se společnostmi Hitachi a Meidensha s názvem JAEPS (smlouva o společném podniku byla uzavřena mezi smluvními stranami 7.5.2001). Dne 1.10.2001 převedla společnost Fuji na společnost JAEPS svou divizi zařízení pro přenos a distribuci elektrické energie, přičemž teprve k datu 1.10.2002 převedla společnost Fuji na společnost JAEPS všechny své výrobní kapacity příslušných produktů včetně PISU. Společnost Fuji konstatuje, že neměla ani schopnost uplatňovat rozhodující vliv nad společností JAEPS, ani neměla jakoukoliv znalost o účasti společnosti JAEPS v obnoveném kartelu. Společnost JAEPS tedy během své účasti v PISU kartelu po jeho obnovení v roce 2002 jednala zcela nezávisle na Fuji a společnost Fuji si toho, že se společnost JAEPS účastnila činnosti nově obnoveného PISU kartelu v roce 2002, nebyla vědoma. Účast společného podniku v kartelu nebyla nikdy diskutována na úrovni představenstva společnosti JAEPS a společnost Fuji nebyla v pozici, aby mohla jakkoliv ovlivnit, natož zabránit účasti společnosti JAEPS v kartelu.
- 175) Společnost Fuji nezpochybňuje existenci PISU kartelu nebo svou účast v tomto kartelu v období od roku 1988 do září 2000 a velmi těchto svých aktivit lituje. Společnost Fuji nebyla členem J-Výboru – členy byly pouze společnosti Toshiba, Hitachi a Mitsubishi, a proto se společnost Fuji neúčastnila žádných jednání mezi J-Výborem a E-Výborem, případně jednání J-Výboru nebo E-Výboru, ani nikdy nevykonávala úlohu Sekretáře J-Skupiny. Návrhy GQ-Smlouvy byly připravovány především společnostmi Siemens a ABB a byly zasílány do Japonska k připomínkování. Společnost Fuji obdržela kopie návrhu smlouvy od J-Sekretáře, kterým v té době byla společnost Hitachi, obecné revize a změny návrhu GQ-Smlouvy byly z japonské strany prováděny společnostmi Hitachi, Toshiba a Mitsubishi Electric Corporation. Fuji se účastnila ve dvou nebo třech případech jednání týkajících se GQ-Smlouvy. Fuji rovněž nepopírá sjednání výše ceny pro projekt (*obchodní tajemství společnosti Fuji*), přičemž si však není vědoma, že by organizovala nebo se účastnila jakýchkoli jednání se zástupci společností ABB, ALSTOM a Siemens za účelem projednání detailů této nabídky. Společnost Fuji potvrzuje, že výše uvedené výběrové řízení bylo zahájeno v roce 1993, ... (*obchodní tajemství společnosti Fuji*).
- 176) Účastník řízení dále odkazuje na jím předložené výpovědi svědků s tím, že účast společnosti Fuji v PISU kartelu byla ukončena v září 2000, a proto se zákon na jednání společnosti Fuji nevztahuje. Na závěr společnost Fuji namítá, že Úřad nevede řízení i se společností Nissin, jejíž pozice na globálním trhu a rozsah účasti v PISU kartelu byly srovnatelné se společností Fuji.
- 177) Úřad uvádí, že hospodářská soutěž na trhu PISU na území České republiky byla narušena již tím, že docházelo k přidělování projektů, určování cen a rozdělení trhu na základě zakázaných dohod mezi výrobcí PISU, kteří byli účastníky těchto dohod, tzn. i jednáním japonským výrobců postupujících na základě těchto dohod.
- 178) K překážkám vstupu společnosti Fuji na trh České republiky Úřad uvádí, že za důkaz neexistence nepřekonatelných překážek vstupu na trh v České republice považuje právě příklad prodeje zařízení PISU společnosti (*obchodní tajemství společnosti Fuji*). Ze sdělení společnosti Fuji nevyplývá, proč by nebylo možné takových prodejů PISU, jako v roce 1995, uskutečnit více. K námitce společnosti Fuji, kdy si tato není vědoma, že by

organizovala nebo se dne 20.5.1993¹⁴¹ účastnila jakýchkoliv jednání se zástupci společností ABB, ALSTOM a Siemens, Úřad uvádí, že z textu vyjádření společnosti ABB ze dne 6.2.2007¹⁴² vyplynulo, že se ve většině případů konání tzv. pracovních schůzek nejednalo o osobní jednání, ale pouze o výměnu faxových zpráv ve stanovený termín, což platilo také pro tento případ.

- 179) Tvrzení společnosti Fuji, že se kartel v roce 2000 rozpadl, je založeno na domněnce jejího svědka pana (*obchodní tajemství společnosti Fuji*), který uvádí, že „*nejsem si jistý, co se stalo po odchodu společnosti Siemens z kartelu v roce 1999, avšak domnívám se, že po této skutečnosti došlo přibližně ke dvěma nebo třem dalším setkáním GQ Smlouvy mezi společnostmi Toshiba, Hitachi, Mitsubishi, Fuji a Nissin. Domnívám se, že tehdy bylo rozhodnuto, že nemá význam nadále pokračovat, neboť společnost Siemens již nebyla součástí kartelu, a proto tedy japonská setkání kartelu GQ Smlouvy přestala zanedlouho potom*“.¹⁴³ Z důkazů obsažených ve spise je však zřejmé, že kartel i po odchodu společností Siemens, Hitachi a později i VA Tech nadále fungoval. Sdělení společnosti Fuji o ukončení její účasti v kartelu nebylo potvrzeno žádným dalším z účastníků dohody, jak tomu bylo učiněno v případě ukončení účasti v kartelu společností Siemens (kdy odchod této společnosti byl potvrzen ze strany společností ABB¹⁴⁴, Fuji – viz výše, Hitachi¹⁴⁵, Mitsubishi¹⁴⁶), VA Tech (kdy odchod této společnosti byl potvrzen ze strany společnosti ABB¹⁴⁷) a Hitachi (kdy její sdělení o odchodu z kartelu bylo potvrzeno ze strany společnosti ABB¹⁴⁸). Úřad proto pokládá toto tvrzení účastníka řízení za nepodložené a za ukončení působení společnosti Fuji v kartelu považuje převedení jejích aktivit v oblasti PISU na společnost JAEPS ke dni 1.10.2002. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že společnost Fuji se kartelu účastnila od jeho založení dne 15.4.1988 do 30.9.2002, přičemž jí za účast v kartelu (v délce 1 roku a 3 měsíců) za účinnosti zákona uložil pokutu.
- 180) Úřad nezahájil správní řízení se společností Nissin, neboť z dokumentů předložených společností ABB¹⁴⁹ vyplynulo, že společnost vystupující pod obchodní firmou Nissin byla převzata společností Fuji a dále společností JAEPS. Úřad rovněž ani z dalších veřejně dostupných zdrojů (zejména z průzkumu subjektů působících na trhu PISU) nezjistil působení společnosti vystupující pod obchodní firmou Nissin zabývající se výrobou PISU.

Siemens/ VA Tech/Nuova Magrini

- 181) Účastníci řízení, společnosti Siemens AG, Siemens Aktiengesellschaft Österreich, VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG, Nuova Magrini a Siemens Transmission and Distribution Limited předložili dne 6.2.2007 své vyjádření k podkladům rozhodnutí v rámci jednoho podání¹⁵⁰. Namítají, že nebyli účastníky kartelové dohody týkající se PISU projektů na území České republiky. Společnost Siemens AG uvedla, že skutečnost, že v České republice mělo dle sdělení společnosti

¹⁴¹ Viz oprava společnosti ABB níže, mělo se jednat o datum 20.5.1992

¹⁴² založeno a listech č. 1847-1861 spisu S 222/06

¹⁴³ Založeno na listech č. 2053 spisu S 222/06

¹⁴⁴ Společnost ABB přerušeni účasti na kartelu společností Siemens zmiňuje několikrát, viz například její sdělení ze dne 25.10.2006 založené na listech č. 482-698 spisu S 222/06

¹⁴⁵ viz její přípis ze dne 30.11.2006 na listech 777-781 spisu S 222/06

¹⁴⁶ viz její přípis ze dne 6.2.2007 založený na listech č. 1793-1846 spisu S 222/06

¹⁴⁷ viz její vyjádření ze dne 25.10.2006 založené na listech č. 482-698 spisu S 222/06

¹⁴⁸ viz tamtéž

¹⁴⁹ viz listy č. 25-44 spisu P 239/04

¹⁵⁰ založeno na listech č. 2035-2047 spisu S 222/06

ABB dojít k realizaci 78 projektů, které měly být předmětem nedovolené dohody, avšak společnost Siemens AG uspěla pouze ve třech případech, jednoznačně prokazuje, že v oblasti PISU ve zkoumaném období existovala silná hospodářská soutěž. Interní revizí ve společnosti Siemens AG bylo prokázáno, že úspěch u těchto tří projektů nebyl důsledkem účasti na údajné kartelové dohodě. Společnosti patřící dříve do podnikatelské skupiny VA Tech (jejichž právním nástupcem je společnost Siemens Aktiengesellschaft Österreich) namítly, že společnost VA Technologie AG vznikla v roce 1993 a až do roku 1995 nebyla v oblasti PISU vůbec činná a nikdy se, stejně jako společnost VA Tech GmbH, nepodílela na jakýchkoli výběrových řízeních týkajících se PISU v České republice, což prokazují i podklady shromážděné Úřadem. Společnost VA Tech Transmission & Distribution Ltd. v roce 1998 získala společnost Reyrolle Projects Ltd., přičemž se tato společnost od roku 1989 do května 2004 neúčastnila na žádném projektu týkajícím se PISU v České republice. Společnost Nuova Magrini se též neúčastnila žádného projektu v České republice.

- 182) Tyto společnosti dále namítají, že se Úřad v předmětném správním řízení opírá takřka výlučně o informace poskytnuté v žádosti ABB o leniency, přičemž poukazují, že společnost ABB ve své žádosti podala neúplné a nedůvěryhodné informace, aby zakryla skutečnost, že sama vznik kartelu iniciovala. Dále společnost Siemens AG sdělila, že funkci Sekretáře vykonávala v období od roku 1989 do dubna 1999, kdy z kartelu vystoupila, ale odmítla tvrzení společnosti ABB, že pro výkon Sekretáře zřídila samostatnou kancelář a od každého člena kartelu dostávala roční poplatek. V této souvislosti dále účastníci řízení namítají, že není pravdivé tvrzení společnosti ABB, ve kterém je řečeno, že čeští zákazníci v 90. letech minulého století žádali předběžné nabídky týkající se PISU pouze od společností ABB, Siemens a VA Tech, neboť i z podkladů shromážděných Úřadem vyplývá účast jiných, i japonských, společností. Dále dle názoru společnosti Siemens AG účelem pracovních schůzek účastníků řízení nebylo rozdělení trhu či projektů PISU nebo zamezení přístupu konkurentů, naopak tyto schůzky sloužily výlučně k projednání technických podmínek příslušných projektů, vytvoření společných nabídek, společného výzkumu a vývoje.
- 183) Rovněž konstatují, že Úřad není příslušný k vedení předmětného správního řízení, neboť šetření v oblasti PISU v rámci Evropského hospodářského prostoru (EHP), a tím i České republiky (účastníci řízení přitom odkazují na Sdělení námitek Komise ze dne 20.4.2006), již vede Komise. Dle názoru účastníků řízení se Komise nezabývá územím České republiky z toho důvodu, že zřejmě neobjevila žádné skutečnosti svědčící pro nedovolené omezení hospodářské soutěže v České republice.
- 184) Účastníci řízení na závěr svého vyjádření namítají, že Úřad se dopustil řady procesních pochybení, když nesprávně doručoval svou korespondenci faxem a poštou do zahraničí, užíval českého jazyka v písemném styku s účastníky řízení bez současného přiložení překladu alespoň do anglického jazyka, nedostatečně vymezil předmět správního řízení ve sdělení o zahájení správního řízení ze dne 31.7.2006 s tím, že předmět správního řízení dostatečně nevyplývá ani ze Sdělení výhrad, a dále když stanovoval příliš krátké lhůty pro vyjádření účastníků řízení a dostatečně neidentifikoval PISU projekty, které měly být předmětem údajné kartelové dohody.
- 185) K jednotlivým námitkám účastníků řízení Úřad uvádí, že žádný z účastníků řízení nepopřel existenci GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, přičemž společnost Siemens AG byla jedním z prvních účastníků obou těchto smluv. Mnozí účastníci řízení, například

společnosti ABB¹⁵¹, Fuji¹⁵², Hitachi¹⁵³, Mitsubishi¹⁵⁴, navíc výslovně potvrdili účast společnosti Siemens AG na kartelové dohodě. Česká republika spadala do působnosti GQ Smlouvy, čili všechny projekty vyhlášené na území České republiky, o nichž se členové kartelu dozvěděli, musely být nahlášeny Sekretáři skupiny (v evropské skupině to byla právě společnost Siemens AG do přerušování své účasti v kartelu ke dni 1.9.1999), který informace o projektech distribuoval ostatním členům skupiny a ti se pak rozhodli o přidělení projektu, případně o cenách svých projektů, které budou volně nabízet. Cenová konkurence byla mezi členy kartelové dohody GQ Smlouvou výslovně zakázána, tedy na trhu PISU v České republice neexistovala žádná, natož silná hospodářská soutěž, jak uvádí účastník řízení. Co se týče počtu projektů z období od roku 1988 do roku 1999, Úřad konstatuje, že dle jím zjištěných informací na území České republiky došlo k vyhlášení 58 (ne 78) projektů, které byly diskutovány kartelem, přičemž v průběhu šetření Úřad zjistil, že zrealizováno bylo přibližně jen 30 projektů. Společnost Siemens AG sdělila, že získala 3 projekty, což odpovídá i Seznamu předloženému společností ABB¹⁵⁵. Svým přípisem ze dne 12.10.2006¹⁵⁶ společnost Siemens s.r.o. potvrdila, že asistovala své mateřské společnosti Siemens AG u tří projektů na dodávky PISU v České republice s tím, že finální smlouvy byly vždy podepsány mezi zákazníkem a společností Siemens AG. Tato výběrová řízení se týkala následujících projektů: projekt Vodní elektrárny Vrané, který se týkal dodávky PISU pro napětí 110 kV pro společnost ČEZ, a.s. v roce 1993, projekt teplárny Červený Mlýn, který se týkal dodávky PISU pro společnost Teplárny Brno a.s. v roce 1996 a projekt „MiniHuť“, který se týkal dodávky PISU pro napětí 110 kV pro společnost Nová Huť a.s. v roce 1997. Úřad provedl dále šetření v období let 2001 až 2004, z čehož vyplynulo, že společnost Siemens AG realizovala na území České republiky další dodávky PISU (detaily dodávek viz níže v kapitole 9¹⁵⁷). Projekty z období let 2001-2004 přitom pochází z doby, kdy společnost Siemens AG opět vstoupila do kartelu. Osoby zastupující společnost Siemens AG (pánové Börschlein, Troger, Thesis, Schröder, Essl, Zellmann, Rhode¹⁵⁸) byly na téměř každém zasedání kartelu (mimo dobu přechodného vystoupení společnosti Siemens AG z kartelu).

- 186) Ostatní účastníci řízení, konkrétně společnosti skupiny VA Tech, se prokazatelně připojili do činnosti kartelu svým vstupem na trh PISU roku 1995 (přítomnost zástupců společností VA Tech je zřejmá z tabulek obsahujících jednotlivá jednání kartelu předložených společností ABB¹⁵⁹). Jmenovitě se za společnosti skupiny VA Tech účastnily tyto osoby: pan Watson, Brenner, Tichit, Chapelon, Zitoun, Casanova, Andre, Weinberger. Společnost VA Tech Transmission & Distribution Ltd. (nyní Siemens Transmission and Distribution Limited) navíc v roce 1998 získala kontrolu nad společností Reyrolle Projects Ltd., která byla prokazatelně jedním z původních účastníků dohody. Společnost Nuova Magrini taktéž byla účastníkem dohody již od jejího počátku 15.4.1988. Skutečnost, že se společnosti skupiny VA Tech a společnost

¹⁵¹ Společnost ABB přerušování účasti na kartelu společností Siemens zmiňuje několikrát, viz například její sdělení ze dne 25.10.2006 založené na listech č. 482-698 spisu S 222/06

¹⁵² založeno na listech č. 1461-1676 spisu S 222/06

¹⁵³ viz její přípis ze dne 30.11.2006 na listech 777-781 spisu S 222/06

¹⁵⁴ viz její přípis ze dne 6.2.2007 založený na listech č. 1793-1846 spisu S 222/06

¹⁵⁵ Projekt č. 1092 pro společnost ČEZ a.s.- Vrané – založeno na listu č. 474 spisu P 239/04, Projekt č. 1137 pro Ostrava prostřednictvím Elektrovod: Ostrava (MiniHuť, NHR 110) – založeno na listu č. 480 tamtéž, Projekt č. 1291 pro společnost Teplárna Brno: teplárna „Červený mlýn“ – založena na listu č. 483 tamtéž.

¹⁵⁶ založeno na listech č. 645-655 spisu S 222/06

¹⁵⁷ odstavec 119 tohoto rozhodnutí

¹⁵⁸ založeno na listech č. 454-461 spisu P 239/04

¹⁵⁹ založeno na listech č. 454-461 spisu P 239/04

Nuova Margini neúčastnily žádných výběrových řízení, jen dokládá existenci kartelové dohody, na základě které tyto společnosti nevstupovaly na trh PISU České republiky z důvodu přidělení českých projektů jiným účastníkům dohody (rozdělení trhu).

- 187) Důkazy, které Úřad v průběhu daného správního řízení nashromáždil, se nesestávají pouze z důkazů předložených společností ABB. Úřad ověřoval pravdivost těchto důkazů u nezávislých společností, jako jsou odběratelé PISU, srovnával tvrzení společnosti ABB s výpověďmi ostatních účastníků řízení. Funkci Sekretáře Úřad považuje za významnou roli v kartelu, neboť společnost, která tuto funkci zastávala, měla dokonalý přehled o dění v kartelu, shromažďovala informace o projektech, rozesílala je svým členům, svolávala schůzky. Společnost Siemens AG dle sdělení společnosti ABB navíc poskytla členům své skupiny mobilní telefony a dokonce za ně hradila výdaje za jejich užívání. Tuto skutečnost společnost Siemens AG ve svém vyjádření nezpochybnila. Pokud společnost Siemens AG potvrdila, že vykonávala funkci Sekretáře, a zároveň negovala tvrzení, že za výkon této funkce nedostávala od členů kartelu žádné poplatky, vyplývá z právě uvedeného, že všechny administrativní náklady hradila společnost Siemens AG sama dobrovolně, což ukazuje její silný zájem na fungování kartelu.
- 188) Úřad sdílí názor účastníků řízení, že se výběrových řízení na území České republiky účastnily i další společnosti, ne jen společnosti Siemens AG, ALSTOM a VA Tech (například společnost Fuji¹⁶⁰, Schneider¹⁶¹). Co se však týče účelu pracovních schůzek mezi účastníky řízení, vyjádření společnosti Siemens popírají sdělení ostatních účastníků řízení.
- 189) K námitce účastníků řízení k nepříslušnosti Úřadu k vedení daného správního řízení Úřad odkazuje na své vyjádření k námitce společností Toshiba výše¹⁶², přičemž zdůrazňuje, že v daném správním řízení je posuzováno protisoutěžní chování účastníků řízení výhradně podle českého práva, k jehož aplikaci je oprávněn pouze Úřad. Úřad v této souvislosti poukazuje na souhlasné vyjádření Komise ze dne 30.9.2004¹⁶³. Sdělení námitek Komise ze dne 20.4.2006, na které účastník řízení odkazuje, se dle informací Úřadu týkalo šetřeného období, tzn. období od 15.4.1988 do 11.-12.5.2004, kdy Česká republika ještě nebyla členem EHP (vyjma období od 1.-12.5.2004). Příklady projektů uskutečněných v tehdejších nečlenských zemích Komise použila pouze k dokázání neexistence nepřekonatelných překážek pro japonské výrobce PISU pro vstup na evropský trh.
- 190) K námitkám procesních pochybení Úřad uvádí, že se řídí primárně zákonem a dále správním řádem, který ustanovením § 22 upravuje doručování do ciziny, kdy je v tomto ustanovení řečeno, že adresátům, kteří se zdržují v cizině nebo jejichž sídlo nebo pobyt, popřípadě jiná adresa pro doručování podle § 19 odst. 3, je v cizině, lze doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo prostřednictvím příslušného orgánu státní správy pověřeného k doručování písemností do ciziny. Úřad tedy nepochybil, pokud vybral pro doručování svých písemností účastníkům řízení provozovatele poštovních služeb. Úřad doručoval písemnosti i faxem (při současném zaslání poštou) z důvodu urychlení doručení písemností účastníkům řízení, kteří poté měli více času na přípravu svých reakcí. Úřad umožnil zaslání faxem (při současném zaslání poštou) i účastníkům řízení, čehož tito hojně využívali.

¹⁶⁰ viz list č. 475 spisu P 239/04

¹⁶¹ viz list č. 474 spisu P 239/04

¹⁶² odstavec 113 tohoto rozhodnutí

¹⁶³ založeno na listu č. 183 spisu P 239/04, který je součástí spisu S 222/06

- 191) Je povinností Úřadu na základě § 16 odst. 1 správního řádu vyhotovovat písemnosti v českém jazyce, na což Úřad v průběhu správního řízení účastníky řízení několikrát upozornil¹⁶⁴. Z ustanovení správního řádu nevyplývá povinnost předkládat účastníkům řízení své písemnosti v jiném než v českém jazyce, naopak účastníci řízení jsou dle ustanovení § 16 odst. 2 správního řádu povinni písemnosti vyhotovené v cizím jazyce předložit jak v originálním znění, tak v úředně ověřeném překladu do jazyka českého. Společnost Siemens navíc odmítla pracovní překlady českých písemností do anglického jazyka¹⁶⁵.
- 192) K námitkám týkajícím se nedostatečného vymezení předmětu správního řízení ve sdělení o zahájení správního řízení a Sdělení výhrad Úřad odkazuje na rozsudek vrchního soudu v Olomouci č.j. 2a 10/2000-58, kdy tento uvedl, že cit. „... lze si stěžít představit, jak by mohl žalovaný [Úřad] bez provedení důkazů přesně definovat předmět řízení před jeho zahájením, jestliže teprve řádně provedené důkazy mu umožní učinit si závěr o porušení zákona, o němž získal vědomost do zahájení řízení toliko z podnětů, které nemusí exaktně vyjadřovat objektivní skutečnost“. Úřad uvádí, že účastníkům řízení sdělil s dostatečnou určitostí jak ustanovení zákona, jehož porušení se měli svým chováním dopustit, tak zároveň vymežil toto chování. Tímto způsobem Úřad postupoval jak při oznámení o zahájení správního řízení ze dne 31.7.2006, tak následně ve svém Sdělení výhrad ze dne 21.12.2006, ke kterému se účastníci řízení měli možnost vyjádřit. Úřad má tedy za to, že předmět řízení byl účastníkům řízení dostatečným způsobem znám a že mohli v plné míře využívat svá procesní oprávnění k obraně svých práv a právem chráněných zájmů. Vymezenému předmětu správního řízení odpovídá rovněž v plné míře jednání účastníků řízení popsane ve výroku tohoto rozhodnutí.
- 193) K námitce týkající se stanovování krátkých lhůt účastníkům řízení, zejména pak v případě stanovení lhůty pro vyjádření k podkladům rozhodnutí, Úřad uvádí, že v průběhu řízení na základě ustanovení § 39 odst. 1 správního řádu stanovoval lhůty přiměřené k provedení úkonu. Běžně se jednalo o lhůty v délce 7-14 dní¹⁶⁶. Konkrétně lhůta pro vyjádření k podkladům rozhodnutí byla účastníkům řízení dána v délce 9 dní, (přičemž tato jim byla na základě žádosti prodloužena o další 3 dny, čímž byla délka celkové lhůty 12 dní). Úřad při stanovení lhůty respektuje rovnost účastníků řízení, kdy v tomto případě byla ostatním účastníkům řízení stanovena lhůta ve stejné délce. Projekty PISU, které jsou předmětem kartelové dohody, jsou popsány v kapitole 9.

ABB

- 194) ABB konstatuje¹⁶⁷, že deliktní jednání spočívalo v účasti účastníků řízení v období nejméně od 15.4.1988 do konce února 2004 na zakázané dohodě, na jejímž základě docházelo ze strany účastníků řízení k manipulování nabídek pro výběrová řízení na dodávky PISU, stanovování cen, vzájemnému přidělování projektů, rozdělování trhů a výměně obchodně významných a důvěrných informací, o čemž existuje celý soubor důkazů prokazujících existenci tohoto jediného trvajících deliktu na trhu dodávek zařízení PISU. Ujednání mezi účastníky řízení měla za cíl narušení hospodářské soutěže, udržení stabilních tržních podílů, ujednání byla skutečně realizována a měla skutečný dopad na trh PISU v České republice. Bylo zjištěno, že struktura, organizace a

¹⁶⁴ viz například Sdělení Úřadu ze dne 26.9.2006 založené na listech č. 542-543 spisu S 222/06

¹⁶⁵ viz faxový přípis společnosti Siemens AG ze dne 26.9.2006 založený na listech č. 540-541 spisu S 222/06

¹⁶⁶ viz například Vyžádání informací od společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich ze dne 9.10.2006, kdy vyžádané informace (organizační strukturu společnosti a kopie smluv, na základě kterých se účastník řízení stal právním nástupcem zde společností skupiny VA Tech) měly být účastníkem předloženy ve lhůtě do 20.10.2006, založeno na listech č. 601-603 spisu S 222/06

¹⁶⁷ Ve svém vyjádření ze dne 6.2.2007 založeném na listech č. 1847-1861

fungování kartelu byly založeny na písemných kartelových dohodách PISU ze dne 15. dubna 1988, a to tzv. GQ-Smlouva a GQE-Smlouva, přičemž posléze uvedená dohoda byla určena evropským členům kartelu PISU. Jedním z cílů těchto smluv bylo umožnit členům kartelu udržet stabilní tržní podíly s tím, že rozdělení těchto tržních podílů bylo založeno na průměrných tržních podílech každého člena kartelu v letech 1980 až 1985, které si členové kartelu vypočítali v přípravném období kartelu od roku 1985 do dubna 1988. Z kartelových dohod jednoznačně vyplývá, že veškeré dostupné projekty PISU vhodné pro přidělení musely být přiděleny některému členu kartelu. Informace o nově dostupných projektech byly sdělovány zástupci členů kartelu, kteří získávali tyto informace od svého příslušného prodejního a obchodního personálu a oznamovali je sekretariátu kartelu. Projekty uvedené na seznamu pak byly diskutovány členy kartelu. „Úspěšný“ člen kartelu navíc sděloval nabídkové ceny ostatním členům kartelu, kteří neměli zakázku získat, aby bylo vytvořeno zdání opravdové soutěže ve výběrovém řízení. Jestliže nebyl projekt přidělen v rámci kartelu, protože se členové kartelu nedohodli na jeho přidělení, museli členové kartelu podávat nabídky na dohodnuté cenové úrovni, aby udrželi určitou cenovou hladinu. Cenová konkurence mezi členy kartelu byla výslovně zakázána. Členové kartelu se pravidelně setkávali na řídicí úrovni a na pracovní úrovni. Pro společnosti zapojené v kartelu používali kódová označení a anonymní e-mailové adresy. Kartelové dohody mezi výrobci PISU byly skutečně realizovány a měly skutečný dopad na trh projektů PISU. Účastník řízení dále upozornil na sdělení společnosti Siemens s.r.o., která uvedla, že asistovala své mateřské společnosti Siemens AG u tří projektů na dodávky PISU v České republice, přičemž všechny tyto projekty byly uvedeny v podání ABB. Projekty PISU v České republice byly diskutovány a rozdělovány mezi účastníky řízení. Fungující konkurenční prostředí bylo nahrazeno systémem koluzního jednání. Společnost ABB uvedla, že není nezbytné posuzovat skutečné účinky dané dohody na hospodářskou soutěž, pokud je prokázáno, že dohoda měla za cíl omezení hospodářské soutěže. V daném případě však měl kartel navíc skutečný dopad na hospodářskou soutěž, kdy přinášel zisk výlučně výrobcům podílejícím se na kartelové dohodě a současně poškozoval zákazníky a ve svém důsledku širokou veřejnost.

- 195) ABB současně upozornila na několik nepřesností obsažených ve Sdělení výhrad k jednání. K bodu 51 společnost ABB uvedla, že projektů PISU obsažených v seznamu projektů pro Českou republiku bylo 58, přičemž ABB poskytla písemné důkazy týkající se projektů v období po červenci 2002 ve svém podání ze dne 12. 5. 2004. Struktura kartelu zůstala dle nejlepšího vědomí účastníka řízení v období po červnu 2002 nezměněna, nadále zde fungovala ujednání o kvótách mezi členy E-Skupiny a J-Skupiny a mezi členy těchto skupin. V bodě 62 společnost ABB opravila chybu ve svém podání nazvaném „Kartelová dohoda týkající se plynu izolovaného spínacího ústrojí“ ze dne 6.1.2006, ve kterém má být uvedeno datum 20.5.1992 a nikoliv 1993. Společnost dále vyjasnila, že u tzv. „*job meetings*“ (pracovních schůzek) se v řadě případů nejednalo o osobní jednání, ale pouze o výměnu faxových zpráv ve stanovený termín, což platí právě u pracovní schůzky konané dne 20.5.1992. V bodě 73 se Úřad dle ABB v rámci Sdělení výhrad zabývá výlučně GQ Smlouvou a GQE Smlouvou, avšak existuje ještě další kartelová dohoda, a to tzv. „GE-Agreement“, která byla předložena Úřadu ze strany ABB dne 13.11.2006. Dle ABB by GE-Agreement měla být z důvodu úplnosti v rozhodnutí rovněž zmíněna. Společně s poznámkou k bodu 76 společnost ABB uvádí, že členové kartelu považovali státy za „domácí trhy“, jestliže v nich měli umístěn výrobní závod na PISU. Ačkoli se na tyto země GE – Agreement nevztahovala, byl praktikován systém ochrany domácího trhu, který o několik let předcházela GE – Agreement. V poznámce k bodu 87 společnost ABB uvedla, že GE-

Agreement byl účinný do doby opuštění kartelu ze strany ABB před 3.3.2004. V poznámce k bodu 75 společnost ABB upozorňuje na své vyjádření ze dne 25.10.2006, kdy vysvětlovala, že kód „13“ odkazoval na NEI a Reyrolle a kód „39“ odkazoval na VA Tech. K bodu 82 společnost ABB uvádí, že pánové Aubailly a D'Hauterive ze společnosti ALSTOM rovněž fungovali jako sekretáři kartelu. V připomínce k bodu 93 společnost ABB žádá, aby bylo pro úplnost doplněno, že komunikace probíhala nejprve prostřednictvím telefonu a faxu a později rovněž prostřednictvím zakódovaných mobilních telefonů a zakódovaných e-mailů. Závěrem v poznámce k bodě 100 společnost ABB upozorňuje, že pojem účinnost je spíše spojen se standardními obchodními smlouvami v soukromém právu.

- 196) Společnost ABB na závěr svého vyjádření sdělila, že je přesvědčena, že Úřad by měl zohlednit následující skutečnosti při posuzování, zda ABB naplnila podmínky stanovené v Programu shovívavosti: 1) ABB byla první společností, která poskytla rozhodující důkazy o existenci kartelové dohody PISU s tím, že v průběhu šetření poskytovala Úřadu trvalou a úplnou spolupráci; 2) ABB ukončila svoji účast na porušování soutěžních pravidel před podáním žádosti úřadu; 3) ABB poskytla Úřadu veškeré relevantní informace a veškeré dokumenty a důkazy, které měla k dispozici, a byla vždy ochotná naplnit podmínky stanovené v Programu shovívavosti podle svých nejlepších schopností.
- 197) K uvedeným úpravám nepřesností Úřad uvádí, že následující poznámky vzal na vědomí. V rámci šetření Úřad dospěl ke shodnému počtu 58 projektů. Údaje o projektech z období po červenci 2002 jsou zohledněny v části odůvodnění rozhodnutí (například projekty diskutované v rámci poslední emailové komunikace mezi účastníky řízení¹⁶⁸). V průběhu správního řízení Úřad dospěl k závěru, že struktura kartelu byla zachována po celou dobu, tzn. od 15.4.1988 do 3.3.2004¹⁶⁹. Úřad dále bere na vědomí opravu data 20.5.1992 a vysvětlení společnosti ABB o podobě pracovních schůzek členů kartelu¹⁷⁰. Co se týče žádosti společnosti ABB o zohlednění smlouvy GE-Agreement (pokud má společnost ABB na mysli smlouvu nazvanou General Rules for GE Agreement), Úřad uvádí, že se touto smlouvou dále nezabýval, neboť, jak je uvedeno výše, nepokrývala (ani v době svého vzniku, ani v průběhu let až do ukončení kartelu) území České republiky a neměla na tomto území účinky¹⁷¹. Kód pro společnost VA Tech je pro úplnost uveden pod tabulkou č. I: Původní kódy účastníků dohody. Úřad také doplnil jména pánů Aubailly a D'Hauterive jako sekretářů společnosti ALSTOM.
- 198) K žádosti společnosti ABB o zohlednění výše uvedených skutečností při posuzování, zda společnost ABB splnila podmínky pro neudělení pokuty v rámci Programu shovívavosti, Úřad odkazuje na své vyjádření v kapitole 9.

Mitsubishi

- 199) Účastník řízení, společnost Mitsubishi, ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 6.2.2007¹⁷² uvádí, že GQ Smlouva se nevztahovala na český trh, neboť v ní sice byly uvedeny země, na které se neměla vztahovat, ale z této skutečnosti nelze dovodit, že se nutně vztahovala na všechna výjimkou nepokrytá území. Dokumenty poskytnuté společností ABB ani ostatní dokumenty získané Úřadem neobsahují žádný důkaz o tom, že by se společnost Mitsubishi Electric Corporation účastnilo jakékoliv protiprávní

¹⁶⁸ založeno na listech č. 546-551 spisu P 239/04

¹⁶⁹ jak je například shodně argumentováno ve vyjádření Úřadu k námítce společností Hitachi/JAEPS viz výše

¹⁷⁰ zohledněno ve vyjádření Úřadu na námítku společnosti Fuji viz výše

¹⁷¹ viz listy č. 748-752 spisu S 222/06

¹⁷² Založeno na listech č.1487-1493 spisu S 222/06

činnosti v České republice. Žádný takový důkaz Úřadu neposkytly ani odběratelé PISU či ostatní výrobci PISU. Společnost Mitsubishi nemohla vstoupit na český trh, a to zejména z důvodu, že prodej PISU zahrnuje kromě samostatné výroby i nutnost rozsáhlé technické, logistické a poprodejní podpory a každý výrobce PISU se soustředí na trhy, na kterých bude mít dlouhodobý odbyt, které jsou blízko jeho výrobních závodů. Společnost Mitsubishi od vstupu na český trh odrazují zásadní obchodní, technické a ekonomické překážky, a skutečnost, že její produktová řada PISU je orientovaná na úroveň vysokého napětí, které se na českém trhu vyskytuje velmi zřídka. Hospodářské a obchodní překážky zahrnují zejména zvýšené výrobní a přepravní náklady, podmínky účasti na veřejných zakázkách a odlišné technické normy.

- 200) K výše uvedeným námitkám dále společnost Mitsubishi podrobněji uvádí, že předala Evropské komisi ekonomické a technické posudky, které dle Mitsubishi dokazují, že trh Evropských společenství byl pro japonské výrobce de facto nepřístupný. Rovněž uvedla, že čeští zákazníci se zdráhají nakupovat PISU od mimoevropských dodavatelů, a jak vyplývá ze spisu Úřadu, čeští zákazníci udržují se svými evropskými dodavateli dlouhodobé vztahy. Dle názoru společnosti Mitsubishi mimoevropsští dodavatelé, mezi něž patří i Mitsubishi, neměli v průběhu let 1989-2004 reálnou možnost dodávat své výrobky do České republiky. Mitsubishi rovněž namítá, že v článku 61 Sdělení výhrad Úřad odmítá připustit, že japonské výrobci PISU čelili takovým překážkám, přičemž tvrdí, že podle písemných podání odběratelů PISU: „...ve většině případů probíhala tzv. veřejná soutěž, kdy nabídky na dodávky PISU mohly podávat a skutečně podávaly i další společnosti zabývající se dodávkami PISU (zejména společnost ALSTOM uskutečnila na území České republiky mnoho projektů).“ Mitsubishi k tomu uvádí, že z podání ABB jasně vyplývá že čeští odběratelé PISU preferují evropské dodavatele a že kromě evropských dodavatelů PISU, jmenovitě ABB, Siemens a VA Tech: „... nebyly jiné společnosti, které by se potenciálně mohly o zapouzdřené zakázky ucházet, protože uchazeči potřebovali reference o uskutečněných projektech a kromě toho uchazeč, který neměl potřebné technické a technologické zázemí nepřicházel u zadavatelů v úvahu.“
- 201) Společnost Mitsubishi dospěla po analýze dokumentů shromážděných Úřadem ve spisu k názoru, že tyto dokumenty neobsahují žádné důkazy svědčící o tom, že by se zástupci Mitsubishi účastnili jakéhokoliv setkání výrobců PISU, na kterém by se projednávaly české projekty PISU. Seznam projektů PISU v České republice neobsahuje žádné informace naznačující, že by se Mitsubishi v České republice účastnila jakéhokoliv projektu PISU. Dokumenty neprokazují, že Mitsubishi byla evropskými výrobci PISU informována o projektech PISU v České republice, ani že Mitsubishi byla evropskými výrobci PISU informována o rozdělování projektů PISU nebo jiné nezákonné činnosti v České republice, nebo že by Mitsubishi byla nějakým českým výrobcem vyzvána k předložení nabídky týkající se PISU či že by Mitsubishi (poté, co by se o takové nabídce dozvěděla), odmítla českým zákazníkům takovou nabídku zpracovat.
- 202) Mitsubishi dále tvrdí, že Úřad nepředložil žádný důkaz nasvědčující skutečnosti, že by Mitsubishi nebo jiný japonský dodavatel věděli o existenci GQE Smlouvy nebo o jakémkoliv v ní obsaženém mechanismu či o tom, že by se kdy Mitsubishi podle této smlouvy chovala. Dokumenty předložené Evropské komisi evropskými dodavateli PISU potvrzují, že evropské výrobci PISU vedli o evropských projektech PISU samostatné jednání. Z dokumentů je dále patrné, že o evropských projektech se jednalo výhradně na těchto evropských jednáních, japonské výrobci nebyli nikdy na tato evropská jednání zváni a nikdy se jich neúčastnili, evropská jednání se často organizovala nezávisle na celosvětových jednáních, evropské výrobci neprojednávali ani

nesdělovali výsledky těchto jednání evropským výrobcům. Faktické informace poskytnuté společností ABB zároveň dokazují, že evropští dodavatelé pořádali řadu setkání, na kterých projednávali projekty PISU v České republice.

- 203) Mitsubishi dále nesouhlasí se závěrem Úřadu, uvedeným v odstavci 62 Sdělení výhrad, který na základě jediné dodávky (společností Fuji) uskutečněné před 14 lety dovozuje, že český trh byl pro japonské výrobce přístupný. Dále mimo jiné konstatuje, že dodávka PISU společností Fuji v roce 1993 byla izolovaným případem, který se stal za mimořádných okolností, a že v žádném případě nepopírá skutečnost, že český trh byl a je pro japonské výrobce uzavřený.
- 204) Mitsubishi uvádí, že v GQ Smlouvě se její účastníci dohodli na rozdělení kvót v poměru 62,5 % pro evropské výrobce a 37,5 % pro japonské výrobce. Dále Mitsubishi tvrdí, že rozdělení těchto kvót nebylo nikdy dodržováno, neboť neexistoval žádný mechanismus, pomocí kterého by bylo možno podle této kvóty projekty PISU rozdělovat na jakémkoli trhu (včetně českého). Toto tvrzení odpovídá skutečnosti, že na českém trhu se za posledních 19 let neuskutečnila žádná dodávka PISU z Japonska, s výjimkou jediného prodeje realizovaného Fuji. V České republice se v rámci 78 projektů popsanych ABB¹⁷³ uskutečnil pouze jediný příležitostný prodej, což je v rozporu se závěry Úřadu o tom, že japonští výrobci PISU jednali na českém trhu v souladu s GQ Smlouvou nebo že GQ Smlouva byla aplikovaná na český trh.
- 205) Mitsubishi rovněž předložila Evropské komisi ekonomickou a technickou studii¹⁷⁴, která údajně prokazuje, že trh Evropských společenství byl pro japonské výrobce nepřístupný, přičemž se domnívá, že závěry studie se vztahují i na Českou republiku. Mitsubishi uvádí, že pokud Úřad nebude se závěry některé z nich souhlasit, bude společností Mitsubishi vyzván k provedení vlastního šetření, ve kterém by prokázal na základě jím zjištěných skutečností, které závěry těchto studií pro Českou republiku neplatí.
- 206) Dle Mitsubishi uvádí Úřad ve Sdělení výhrad, že negativní vliv GQ Smlouvy trval od 1.3.1991 do února 2004. Mitsubishi má za to, že původní mechanismus zanikl po odchodu společnosti Siemens v roce 1999 a že nejpozději od roku 1999 se už podle GQ Smlouvy nepostupovalo. V tomto období se seskupení bývalých účastníků GQ Smlouvy proměnilo ve volné diskusní fórum bez jakéhokoliv úmyslu omezovat hospodářskou soutěž a bez jakéhokoliv dopadu na hospodářskou soutěž v České republice. Na tomto diskusním fóru se neprojednávaly žádné zakázky na dodávky PISU a spis S 222/06 neobsahuje důkazní materiál, ze kterého by vyplývalo, že by se Mitsubishi těchto diskuzí aktivně či pravidelně účastnila.
- 207) Podle názoru Mitsubishi jsou důkazní materiály shromážděné Úřadem často nevěrohodné a pochybné důkazní hodnoty. Úřad neshromáždil další důkazní materiály, které by podpořily nepřímá tvrzení pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) a další informace poskytnuté ABB. Společnost Mitsubishi navrhuje, aby Úřad doplnil své šetření tím, že předvolá přímé svědky.

¹⁷³ viz vyjádření společnosti ABB k podkladům pro rozhodnutí ze dne 6.2.2007 listy č. 1847-1860 spisu S 222/06

¹⁷⁴ Zpráva společnosti CRA International „Zhodnocení potenciálu vývozu GIS společností Mitsubishi do Evropy zpracovanou pro advokátní kancelář Baker & McKenzie a zpráva společnosti JRM Consultants (Northern) Ltd. „Technické řešení pro průzkum GIS na evropských trzích“ jako přílohy podání společnosti Mitsubishi ze dne 6.2.2007.

- 208) Mitsubishi rovněž poukazuje na skutečnost, že důkazní materiály dodané ABB obsahují řadu věcných i právních chyb a nepřesností. Například „Seznam projektů kartelu GIS v České republice“ poskytnutý společností ABB obsahuje na více místech údaj o tom, že předmětem údajných schůzek kartelu byly PISU o kapacitě 145 kV, které byly zákazníky požadovány a jim dodávány. Ve skutečnosti je ale v České republice na této úrovni používáno nikoliv napětí 145 kV, ale 110 kV.
- 209) Mitsubishi poznamenává, že Úřad musí jednat v souladu se základním principem *in dubio pro reo*, čili v případě pochybností rozhodnout ve prospěch účastníka řízení. Dále se účastník řízení domnívá, že podezření japonských výrobců PISU, která Úřad uvádí ve Sdělení výhrad, nejsou založena na důkazech, ale na konstatováních, která jsou nejasná, dvojznačná a protichůdná.
- 210) Podle Mitsubishi bod 106 Sdělení výhrad obsahuje zavádějící pokyn účastníkům řízení. Úřad účastníky vyzval k návrhu opatření podle § 7 odst. 3 zákona k navržení opatření k odstranění závadného stavu, nicméně ve stejném bodu Sdělení výhrad zároveň oznamuje, že zakázané jednání již proběhlo a že taková opatření nejsou podle §7 odst. 4 zákona přípustná. Tento bod je dle Mitsubishi v rozporu s principy řádného správního řízení a odporuje zásadě transparentního řízení.
- 211) Úřad se neztotožňuje s tvrzením společnosti Mitsubishi, že se GQ Smlouva nevztahovala na český trh, což je potvrzeno i Úřadu předloženými dokumenty. Jedná se především o emailovou komunikaci mezi členy kartelu týkající se českých projektů, ale rovněž i o sdělení ostatních účastníků řízení¹⁷⁵ a další důkazy, jež jsou popsány a zhodnoceny v tomto rozhodnutí. Součástí spisu je rovněž soupis projektů projednávaných kartelem týkajících se dodávek PISU na území České republiky¹⁷⁶
- 212) Jak již Úřad výše v rozhodnutí uvedl, a to například v případě obdobné námítky společnosti Fuji, hospodářská soutěž na trhu PISU v České republice byla narušena už jen tím, že na základě zakázané dohody mezi výrobcí PISU zde docházelo k přidělování projektů, stanovení výší cenových nabídek PISU a k rozdělení trhu, a to i jednáním japonským výrobcům postupujících na základě těchto dohod.
- 213) Pokud jde o překážky vstupu japonských společností na trh České republiky, Úřad odkazuje na své vyjádření výše v tomto rozhodnutí v případě obdobné námítky společnosti Fuji¹⁷⁷. Shodně jako společnost Fuji ani společnost Mitsubishi nepředložila relevantní důkaz o tom, co této společnosti například bránilo vstoupit na český trh prostřednictvím založení pobočky, která by speciálně pro české, popřípadě evropské, odběratele prodej PISU zprostředkovala, případně tyto produkty přímo vyráběla. Obdobně jako v případě jiných japonských výrobců (výrobci automobilů, elektroniky), kteří přizpůsobili své výrobky technickým normám a předpisům platným na území České republiky a dále i požadavkům českých odběratelů na technické parametry. O možnosti dodávat PISU do České republiky a možnosti přizpůsobení technických parametrů PISU, mimo jiné i o úrovni vysokého napětí na českém trhu obvyklé, svědčí i dodávka PISU společností Fuji, i když se jednalo pouze o jediný realizovaný nákup. Úřad se rovněž seznámil se závěry předložených studií¹⁷⁸, kde například studie

¹⁷⁵ viz například společnost Fuji, která přiznala svou účast v kartelu a jeho fungování, založeno na listech č. 1461-1676 spisu S 222/06, a dále sdělení společností Hitachi a JAEPS, kde tyto společnosti potvrzují, že GQ Smlouva se na Českou republiku teoreticky vztahovala (viz list č. 778 spisu S 222/06)

¹⁷⁶ viz list č. 473-486 spisu P 239/04

¹⁷⁷ viz odst. ... tohoto rozhodnutí

¹⁷⁸ Zpráva společnosti CRA International „Zhodnocení potenciálu vývozu GIS společností Mitsubishi do Evropy zpracovanou pro advokátní kancelář Baker & McKenzie a zpráva společnosti JRM Consultants (Northern) Ltd.

společnosti CRA International dochází k závěru, že společnost Mitsubishi by mohla dodávat PISU na evropský trh, tedy i český trh, v případě zavedení vlastní přítomnosti přímo na místě anebo vytvoření vztahu s místním dodavatelem. Dále Mitsubishi uvádí, že cit.: „Obě z těchto možností by vyžadovaly výrazně další investice a čas, a dále že, omezený úspěch společnosti Mitsubishi při dodávání PISU do Evropy nastal pouze tehdy, pokud již měla vytvořen vztah k zákazníkovi na základě dodávek jiných výrobků.“ Potenciální možnost dodávek PISU do České republiky rovněž nevyvrací ani druhá studie JRM, kdy vstup na trh PISU v Evropě by byl možný při provedení velkých investic. Navíc se tato studie ve velké míře zabývá trhem PISU ve Velké Británii. Úřad k tomu dodává, že nepopírá existenci odlišností technických parametrů a specifík odběratelů PISU na území České republiky, které musí výrobci splnit, nicméně je na rozhodnutí jednotlivého výrobce, kde umístí své výrobní jednotky s ohledem na výrobní náklady a geografické území kam dodává své výrobky. Závěrem však Úřad zdůrazňuje, že protisoutěžní je již samotné uzavření dohody o rozdělení trhu a stanovení cen, a to bez ohledu na to, zda pro vstup na trh takovou dohodou dotčený existují bariéry.

- 214) Pokud jde o tvrzení Mitsubishi, že Úřad nepředložil žádný důkaz nasvědčující skutečnosti, že by Mitsubishi nebo jiný japonský dodavatel věděli o existenci GQE Smlouvy nebo o jakémkoliv v ní obsaženém mechanismu či o tom, že by se kdy Mitsubishi podle této smlouvy chovala, se již Úřad vyjádřil v případě obdobné námitky společností Hitachi a JAEPS, přičemž odkázal na skutečnosti vyplývající z čl. 6 GQE Smlouvy¹⁷⁹. O tom, že japonští dodavatelé měli povědomí i o evropských projektech a rovněž že existoval mechanismus jejich přidělování, svědčí i skutečnosti předložené společností ABB. Tato mimo jiné uvedla¹⁸⁰, že cit. „...pracovní skupina se scházela každé dva týdny za účelem prodiskutování a přidělování projektů, stanovení cen, atd. Tato jednání se označovala jako setkání výboru v čl. 5 GQ Smlouvy. Obvykle se konala dvě setkání ve dvou následujících dnech. První den se setkali všichni evropští členové kartelu na takzvaném „předvýborovém setkání“. Zástupci účastníků kartelu se těchto schůzek často účastnili společně s osobami, které byly seznámeny s podrobnostmi příslušných projektů. Následující den se takzvaný evropský výbor setkal s japonským výborem na společném jednání výborů. Podle čl. 5 GQ Smlouvy byla rozhodnutí přijatá na setkáních výborů závazná pro skupinu E a pro skupinu J. Podle čl. 6.2 GQE Smlouvy byla tato rozhodnutí závazná rovněž pro všechny jednotlivé členy skupiny E.“¹⁸¹ Skutečnost, že docházelo ke kontaktům a jednáním mezi oběma výbory, které hrály klíčovou úlohu při řízení kartelu (hlavně při přidělování projektů), rovněž potvrdila i společnost Fuji ve svém podání ze dne 5.2.2007¹⁸².
- 215) Úřad se rovněž neztotožňuje s námitkou účastníka řízení, že původní mechanismus zanikl po odchodu společnosti Siemens v roce 1999 a že nejpozději od roku 1999 se už podle GQ Smlouvy nepostupovalo, a že se v tomto období seskupení bývalých účastníků GQ Smlouvy proměnilo ve volné diskusní fórum bez jakéhokoliv úmyslu omezovat hospodářskou soutěž a bez jakéhokoliv dopadu na hospodářskou soutěž v České republice. V této souvislosti Úřad odkazuje na podání společnosti ABB ze dne 30.10. 2006¹⁸³, ze kterého vyplývá, že nejméně šest projektů týkajících se území České

„Technické řešení pro průzkum GIS na evropských trzích“ jako přílohy podání společnosti Mitsubishi ze dne 6.2.2007.

¹⁷⁹ viz list č. 539 spisu P 239/04

¹⁸⁰ podání ze dne 10.1. 2006

¹⁸¹ viz list č. 433A spisu S222/06

¹⁸² viz list č. 1647 spisu S 222/06

¹⁸³ viz list č. 702-733 spisu S222/06

republiky bylo kartelem projednáváno či realizováno po roce 1999. Jedná se například o projekt Smíchov S/S pro společnost ČEZ Praha, který byl kartelem projednáván dne 6.8.1998 a v období od 2.7.2003 do 6.2.2004 či projekt R110 kV TR Karlov č. 1250, jako dodávka zařízení pro společnost Pražská energetika, a.s., projednáváný kartelem dne 23.4.1998, 1.4.1999, dále v dubnu 2001 a prostřednictvím emailu mezi 2.7.2003 a 6.2.2004¹⁸⁴. Existence uvedených projektů byla rovněž potvrzena ze strany vyhlášovatelů výběrového řízení.

- 216) K námitce účastníka řízení, že důkazní materiály dosud shromážděné Úřadem jsou nevěrohodné a pochybné důkazní hodnoty a že neshromáždil žádné další důkazní materiály, které by argumentačně podpořily nepřímá tvrzení pana (*obchodní tajemství společnosti ABB*) a další informace poskytnuté ABB, Úřad sděluje, že při posuzování skutečného stavu věci v daném správním řízení vycházel, jak již výše uvedl v případě námítky společnosti Schneider výše v této kapitole Rozhodnutí, nejen z tvrzení společnosti ABB, ale i ze sdělení ostatních účastníků řízení¹⁸⁵ a dalších důkazů, jež jsou popsány a zhodnoceny v tomto rozhodnutí.
- 217) Úřad k námitce Mitsubishi, že důkazní materiály dodané ABB obsahují řadu věcných i právních chyb a nepřesností, opětovně uvádí, že za účelem ověření podkladů poskytnutých společností ABB týkajících se informací o projektech PISU oslovil odběratele PISU a další společnosti, které Úřadu poskytly dostupné relevantní informace o jednotlivých projektech a výsledcích výběrových řízení. Toto rovněž potvrzuje i společnost Mitsubishi, když ve svém vyjádření uvedla, že Úřad shromáždil rozsáhlý důkazní materiál o propracované a dlouhodobé kartelové dohodě mezi evropskými dodavateli PISU pokrývající území České republiky (viz podání ze dne 6.2.2007).
- 218) Jak již Úřad výše uvedl (v případě obdobné námítky společnosti Fuji), hospodářská soutěž na trhu PISU v České republice byla narušena už jen tím, že docházelo k jednáním o jednotlivých projektech a o postupu členů kartelu v rámci výběrových řízení, dále ke stanovování cenových nabídek pro členy kartelu a k rozdělení trhu na základě zakázaných dohod mezi výrobcí PISU, kteří byli účastníky těchto dohod, tzn. i jednáním japonských výrobců postupujících na základě těchto dohod.
- 219) K návrhu společnosti Mitsubishi, aby Úřad doplnil své šetření předvoláním přímých svědků, Úřad konstatuje, že primárním důkazem pro posouzení jednání účastníků řízení jsou GQ-Smlouva a GQE-Smlouva, které podrobně popisují princip fungování kartelu. Úřad rovněž shromáždil dostatek dalších důkazů prokazatelně potvrzujících uzavření a plnění kartelové dohody. Už sama tato skutečnost je v rozporu se zákonem č. 63/1991 Sb. a se zákonem. Úřad proto považuje výsledek svědků za nadbytečný, a to i s ohledem na to, že společnost Mitsubishi nespécifikovala, které konkrétní svědky by měl Úřad vyslechnout.
- 220) Úřad dodává, že povinnost vyzvat účastníky řízení k návrhu opatření podle § 7 odst. 3 zákona k odstranění závadného stavu je dána zákonem. Opatření k nápravě protisoutěžního stavu však Úřad nemůže přijmout, pokud již dohody uzavřené účastníky řízení byly plněny a měly za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

Toshiba

¹⁸⁴ příloha č. 11 dokumentu Historie jednání založená ve spisu P 239/04

¹⁸⁵ společnost Fuji přiznala svou účast v kartelu a jeho fungování, založeno na listech č. 1641-1676 spisu S 222/06

- 221) Účastník řízení, společnost Toshiba, ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 6.2.2007¹⁸⁶ sdělil, že odmítá tvrzení, že se účastnil jakýchkoli zakázaných dohod vztahujících se na český trh s PISU, a prohlašuje, že Sdělení výhrad k jednání v rozporu s požadavky procesního práva neobsahuje dostatečné důkazy, jež by svědčily o tom, že se Toshiba dopustila porušení soutěžních pravidel v České republice. Toshiba prohlašuje, že na přidělování projektů v České republice se nevztahovala GQ Smlouva, řada skutečností naopak svědčí o existenci evropského kartelu, který se vztahoval na Českou republiku a existoval zcela mimo rámec GQ Smlouvy. Toshiba dále uvádí, že nebyla stranou žádné protisoutěžní dohody vztahující se na Českou republiku a že nevstoupila na český trh z legitimních obchodních důvodů, zahrnujících významné překážky vstupu na český trh PISU, což dokládají i vyjádření ostatních účastníků řízení. Vzhledem k tomu, že Toshiba nemohla vstoupit na český trh, její jednání nemohlo v žádném případě vést k narušení hospodářské soutěže na českém trhu. Zákon o ochraně hospodářské soutěže proto nedává Úřadu žádnou oporu k tomu, aby deklaroval porušení zákona ze strany společnosti Toshiba, nebo jí uložil pokutu. Vzhledem k výše uvedenému společnost Toshiba prohlašuje, že Úřad by měl zastavit řízení proti společnosti Toshiba.
- 222) Dále Toshiba uvedla, že předmětné řízení bylo Úřadem zahájeno po přistoupení České republiky k Evropské unii a základní procesní zásady, jimiž se řídí komunitární právo, se vztahují i na řízení před Úřadem. Skutečnost, že šetřené jednání se odehrálo před přistoupením České republiky k Evropské unii, je nepodstatná, protože všeobecně přijímanou zásadou je, že na řízení se aplikují procesní pravidla platná v okamžiku zahájení formálního řízení, a to i tehdy, pokud se šetření věcně týká období předcházejícího přijetí příslušných procesních pravidel. V souladu s tímto principem prováděla Evropská komise šetření případu PISU v souladu s procesními pravidly zakotvenými v Nařízení 1/2003, ačkoli v době údajného porušení bylo v platnosti Nařízení 17.
- 223) Toshiba konstatuje, že Úřad neprovedl své vlastní věcné nebo ekonomické šetření českého trhu s PISU a rovněž si ve vztahu k obviněním vzneseným ze strany ABB a skutečnostem tvrzeným ABB nevyžádal žádné potvrzení nebo doklady těchto tvrzení od ostatních účastníků domnělého kartelu. Toshiba rovněž namítá, že Úřad je povinen před vydáním rozhodnutí objektivně a spolehlivě dokázat, že došlo k naplnění skutkové podstaty.
- 224) Důkazy, o které Úřad Sdělení výhrad opírá, dle společnosti Toshiba neprokazují obvinění proti ní vznesená, neboť Sdělení výhrad k jednání vychází výhradně z popisu údajného protiprávního jednání tak, jak jej poskytla společnost ABB, a z dokumentů předložených a připravených společností ABB, v souvislosti se žádostí ABB o neuložení pokuty v rámci Leniency programu. Tím, že si dle společnosti Toshiba Úřad neověřil informace, nesplnil svou důkazní povinnost dokázat obvinění. Společnost Toshiba upozorňuje úřad na skutečnost, že spis vedený Evropskou komisí obsahuje určité vyvíňující důkazy, které jsou v rozporu s několika zásadními částmi žádosti ABB o leniency, a společnost Toshiba si vyhrazuje právo doplnit toto podání s ohledem na tyto vyvíňující důkazy obsažené ve spisu vedeném Evropskou komisí a v rozhodnutí. Společnost Toshiba žádá Úřad, aby využil svého práva dle čl. 12 Nařízení Rady č. 1/2003 a vyžádal si od Evropské komise důkazy, na něž se odkazuje v odstavci 123 Sdělení výhrad a jež potvrzují její argumenty.

¹⁸⁶ Založeno na listech č.1487-1493 spisu S 222/06

- 225) Společnost Toshiba zdůraznila, že nikdy nebyla účastníkem žádného evropského kartelu, nebyla si vědoma jeho existence a nikdy se nepodílela na žádném rozdělování projektů na základě uvedených ujednání. Sdělení výhrad a podrobné důkazy ve spisu k nadepsanému řízení naproti tomu ukazují, že GQ Smlouva se dle společnosti Toshiba na Českou republiku nevztahovala, a naopak nasvědčují tomu, že Česká republika byla součástí čistě evropského kartelu, o kterém společnost Toshiba nevěděla. Společnost Toshiba dále zmiňuje tzv. Dohodu GE¹⁸⁷ a popis dohody společností ABB nasvědčuje tomu, že evropští dodavatelé PISU provozovali kartel zcela stranou GQ Smlouvy na základě Dohody GE. Seznamy, které poskytla společnost ABB a z nichž vychází Sdělení výhrad k jednání, dle společnosti Toshiba nedokazují, že by české projekty byly rozdělovány na základě GQ Smlouvy.
- 226) Společnost Toshiba dále uvádí, že Sdělení výhrad k jednání nedokazuje, že se společnost Toshiba podílela na rozdělování českých projektů. Rozhodnutí společnosti Toshiba nevstupovat na český trh nesouviselo s GQ Smlouvou ani jinou dohodou či ujednáními s konkurenty, neboť Toshiba nevstoupila na český trh, protože bylo velmi obtížné na sem proniknout a vstup pro ni nebyl z komerčního hlediska atraktivní, a to zejména vzhledem k vysokým překážkám vstupu. Společnost Toshiba v této souvislosti předložila v příloze svého podání zprávu, která má prokázat existenci významných překážek vstupu na český trh PISU vypracovanou společností CRA International „Překážky bránící společnosti Toshiba dodávat do Evropy“.¹⁸⁸
- 227) Rovněž Toshiba namítá, že nedostala možnost se seznámit s obsahem CD-ROM, ze kterého byl zpracován dokument označený jako Příloha 8 Historie jednání ABB¹⁸⁹ poskytnutý Úřadu společností ABB dne 10.1.2006. V případě tohoto dokumentu se jedná o excelovou tabulku obsahující seznam projektů projednávaných kartelem, které se vztahují k českému trhu. Toshiba dále uvádí, že tento dokument, který ji byl předložen při nahlížení do spisu, byl nekvalitní reprodukcí a bylo velmi obtížné přečíst všechny položky seznamu.
- 228) K námitce společnosti Toshiba, že GQ Smlouva se nevztahovala na český trh, se již Úřad vyjádřil výše v případě obdobné námítky společnosti Mitsubishi. Úřad jako důkaz, že GQ Smlouva se vztahovala na český trh, odkazuje například na sdělení společností Hitachi a JAEPS, které potvrzují, že GQ Smlouva se na Českou republiku teoreticky vztahovala¹⁹⁰. Rovněž byly Úřadu předloženy dokumenty, které dokládají pravidelné schůzky mezi evropským a japonským výborem v rámci tzv. pracovní skupiny, a to za účelem prodiskutování a přidělování projektů, stanovení cen, atd. Kontakty a jednání mezi evropskou a japonskou skupinou, jak již Úřad výše uvedl, rovněž potvrdila i společnost Fuji ve svém podání ze dne 5.2.2007¹⁹¹.
- 229) Jak již Úřad výše uvedl, dne 2.9.2004 zaslal Evropské komisi žádost o informace¹⁹², případně další relevantní důkazy, týkající se žádosti o leniency předložené společností ABB. Komise odpověděla svým přípisem ze dne 30.9.2004¹⁹³, že s ohledem na

¹⁸⁷ Jedná se pravděpodobně o třetí smlouvu uzavřenou v rámci kartelu nazvanou „General Rules for GE Agreement“, která byla uzavřena dne 17.3.1987 mezi evropskými výrobci PISU společnostmi AEG, Brown Boveri, GEC, NEI, Siemens, Asea, ALSTOM, Merlin Gerin, Magrini a Sprecher Energie, a dodatečně předloženou Úřadu dne 14.11.2006 společností ABB.

¹⁸⁸ předložená společností Hitachi dne 9.2.2007,

¹⁸⁹ viz list č. 559-561 P 239/04

¹⁹⁰ viz list č. 778 spisu S 222/06

¹⁹¹ viz list č. 2052-53 spisu S 222/06

¹⁹² založeno na listech č. 172-173 spisu P 239/04

¹⁹³ založeno na listech č. 182-183 spisu P 239/04

ustanovení Nařízení č. 1/2003 může výměna informací mezi Komisí a národními soutěžními úřady proběhnout jen tehdy, jsou-li aplikována komunitární soutěžní pravidla a z tohoto důvodu nemůže požadované informace Úřadu poskytnout¹⁹⁴. Komise dále vyjádřila svoje srozumění se skutečností, že Úřad může vést vlastní šetření předmětného případu, a to na základě předpisů národního soutěžního práva.

- 230) Úřad za účelem zjištění objektivního stavu na trhu České republiky oslovil jednak odběratele PISU, účastníky výběrových řízení (např. montážní společnosti, jejichž subdodavatelé byli výrobci PISU), rovněž i účastníky řízení, tedy nevycházel pouze z podkladů společnosti ABB, o čemž svědčí i rozsah Úřadem získaných podkladů a materiálu. Úřad získal všechny dostupné relevantní informace týkající se trhu PISU v České republice, a proto nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení, že se nesnažil získat další důkazy. Účastník řízení sice obecně uvádí, že spis vedený Evropskou komisí obsahuje určité vyvíňující důkazy, tyto však nespecifikuje, takže Úřad je nemá možnost posoudit. Účastník řízení mohl kdykoliv v průběhu správního řízení tyto důkazy Úřadu předložit, nicméně svého práva nevyužil a žádné důkazy v této věci nepředložil. Rovněž s ohledem na výše uvedené stanovisko Evropské komise tyto dokumenty nemá Úřad možnost ze spisového materiálu Evropské komise získat.
- 231) Společnost Toshiba uvádí, že neměla povědomost o evropském kartelu a nepodílela se na rozdělování projektů, což je v rozporu s informacemi společnosti ABB, která předložila například informaci o účasti evropských a japonských členů na jednáních pracovní úrovně GIS kartelu konaných ve dnech 20.1.- 21.1.2004 v curyšském hotelu Sofitel¹⁹⁵ či osob, které za společnost Toshiba a později za společnost TM T&D jednaly na těchto setkáních kartelu. Seznam jednotlivých jednání kartelu v letech 1985-2004 je uveden na listu 454A-461 spisu P 239/04. Úřad ve svém spisovém materiálu sice nedokládá konkrétní zakázku, která byla účastníkem řízení projednávána, nicméně docházelo k jednáním členů obou skupin, kde docházelo mimo jiné k přidělování jednotlivých projektů. Úřad v této souvislosti odkazuje na své vyjádření k obdobné námitce společnosti Mitsubishi, kde Úřad uvedl některé z projektů projednávaných kartelem týkající se území České republiky¹⁹⁶. Úřad se neztotožňuje s námitkou účastníka řízení, že projekty v České republice byly rozdělovány v rámci kartelu na základě Smlouvy „General Rules for GE Agreement“ a ne dle GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, a to s ohledem na geografický rozsah této smlouvy. K tomu uvádí, že dle ustanovení této smlouvy tato pokrývala území 11 států – Belgie, Dánsko, Finsko, Řecko, Irsko, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Portugalsko, Španělsko a k 1.6.1987 bylo ručně dopsáno Rakousko¹⁹⁷, z čehož vyplývá, že se tato smlouva na území České republiky nevztahovala.
- 232) V případě námitky společnosti Toshiba, že na český trh nevstupovala vzhledem ke GQ Smlouvě ani jiné dohodě či ujednáním s konkurenty, ale protože bylo velmi obtížné na předmětný trh proniknout, se Úřad již vyjádřil výše v případě obdobné námitky společností Fuji či Mitsubishi. Úřad dále dodává, že nepřítomnost japonských výrobců na evropském trhu právě svědčí o realizaci dohody o rozdělení trhu mezi evropské a japonské výrobce. ... (*obchodní tajemství společnosti Toshiba*)¹⁹⁸

¹⁹⁴ založeno na listu č. 183 spisu P 239/04

¹⁹⁵ Jednání se rovněž účastnila společnost TM T&D, jako společný podnik Toshiba a Mitsubishi (obě společnosti měly možnost kontrolovat tuto společnost prostřednictvím svých 50% akciových podílů a rozhodovat o její obchodní strategii)

¹⁹⁶ příloha č. 11 dokumentu Historie jednání založená ve spisu P 239/04

¹⁹⁷ založen na listech č. 748-752 spisu S 222/06

¹⁹⁸ v podání ze dne 6.2.2007

- 233) Zpráva předložená společností Toshiba¹⁹⁹ zabývající se překážkami jejího vstupu na evropský trh mj. uvádí, že cit.: „ ... (*obchodní tajemství společnosti Toshiba*). Úřad k tomu konstatuje, že tato zpráva nevyklučuje možnost vstupu Toshiba ve výše uvedeném období na evropský trh, potažmo na území České republiky, ... (*obchodní tajemství společnosti Toshiba*).
- 234) Jak již Úřad výše uvedl (v případě obdobné námítky společnosti Fuji), hospodářská soutěž na trhu PISU v České republice byla narušena už jen tím, že docházelo k jednáním o jednotlivých projektech a o postupu členů kartelu v rámci výběrových řízení, dále ke stanovování cenových nabídek pro členy kartelu a k rozdělení trhu na základě zakázaných dohod mezi výrobcí PISU, kteří byli účastníky těchto dohod, tzn. i jednáním japonských výrobců postupujících na základě těchto dohod.
- 235) K námitce účastníka řízení ohledně CD Úřad konstatuje, že společnost Toshiba měla možnost požádat Úřad o kopii nosiče CD, na kterém byl Seznam projektů²⁰⁰, čehož nevyužila. V této souvislosti Úřad rovněž upozorňuje, že obsahově shodný dokument byl (spolu s nosičem CD) Úřadu již dříve poskytnut ze strany ABB v rámci jejího podání ze dne 19.8.2006²⁰¹ a od té doby byl založen ve spisu P 239/04, který byl účastníku řízení zpřístupněn k nahlížení.

7 Posouzení jednání účastníků řízení z hlediska zákona

- 236) Dle ustanovení § 1 zákona upravuje tento zákon ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů nebo spojením soutěžitelů.
- 237) Dle § 2 odst. 1 zákona se soutěžiteli podle tohoto zákona rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.
- 238) Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže) nabyt účinnosti od 1.7.2001. Ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb v době před účinností tohoto zákona byla zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1.3.1991 do 30.6.2001, kdy byl tento zákon zrušen a nahrazen zákonem č. 143/2001 Sb. Je třeba konstatovat, že po celou dobu účinnosti zákona č. 63/1991 Sb. byly dle § 3 odst. 1 tohoto zákona zakázané (popř. nedovolené) dohody mezi soutěžiteli, které vedou nebo mohou vést k narušení (omezení či vyloučení) hospodářské soutěže.
- 239) Rovněž dle § 3 odst. 1 zákona jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení soutěžitelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku.
- 240) Zákon č. 63/1991 Sb. (včetně jeho veškerých novel) od počátku účinnosti stanovil, že zákaz dohod dle § 3 odst. 1 tohoto zákona se nevztahuje na dohody, jejichž předmětem

¹⁹⁹ zpráva společnosti CRA International „Překážky bránící společnosti Toshiba dodávat do Evropy“ předložená Úřadu společností Toshiba dne 9.2.2007,

²⁰⁰ viz příloha č.1 CD list č. 334 spisu

²⁰¹ viz list č. 305-334 P 239/04

je podíl na zásobování trhu menší než 5 % celostátního trhu nebo 30 % místního trhu, jehož zásobování se účastníci dohody pravidelně účastní (viz § 3 odst. 4 písm. c) zákona č. 63/1991 Sb. ve znění zák. č. 495/1992 Sb., zák. č. 286/1993 Sb. i ve znění zákona č. 132/2000 Sb.). Dohoda, jejíž podíl byl nižší než 5 % na celostátním trhu (resp. 30 % na místním trhu), ke své platnosti (resp. účinnosti) dle zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže vyžadovala schválení Ministerstvem pro hospodářskou soutěž (od roku 1996 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže), o nějž byli účastníci dohody zavázáni požádat. Tento zákon však neumožňoval využít pro dohody o cenách nebo o rozdělení trhu výjimku.

- 241) Rovněž zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů prošel od počátku své účinnosti do současnosti několika novelizacemi, z nichž pro posouzení daného případu má význam především zákon č. 340/2004 Sb. s účinností od 2.6.2004, jež do zákona mj. zavedl institut zákonné výjimky (§ 3 odst. 4 zákona) a institut „závazků“ (§ 7 odst. 2-5 zákona) a změnil podmínky pro vynětí dohod zanedbatelného významu ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona – tzv. pravidlo de minimis (§ 6 zákona).
- 242) Ustanovení § 3 odst. 1 obou citovaných zákonů dopadá jak na horizontální, tak i vertikální dohody soutěžitelů. Horizontální dohody jsou dohodami soutěžitelů (vzájemných konkurentů), kteří působí na stejné úrovni trhu zboží, tj. kartely.
- 243) Dle § 6 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona nevztahoval na vertikální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřevyšoval 10 %, a na horizontální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesáhl 5 %. Vynětí však nebylo možno uplatnit v případech stanovených v § 6 odst. 2 zákona (právní úprava účinná od 1.7.2001 do 1.6.2004), například u horizontálních dohod o přímém nebo nepřímém určení cen nebo o rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů.
- 244) Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastníci řízení uzavřeli a plnili dohody obsažené v GQ-Smlouvě a GQE-Smlouvě (bližší specifikace jednotlivých účastníků řízení podle jednotlivých smluv a období je uvedena ve výroku tohoto rozhodnutí), na jejichž základě koordinovali, a to i prostřednictvím výměny informací, své jednání ve vztahu k účasti na výběrových řízeních (projektech) týkajících se plynem izolovaných spínacích ústrojí stanovováním cen a cenové hladiny podávaných nabídek, udržováním stabilní úrovně svých tržních podílů na základě předem odsouhlasených kvót a vzájemným omezováním se v uzavírání licenčních smluv na výrobu plynem izolovaných spínacích ústrojí s potenciálními konkurenty. Tímto jednáním uzavřeli a plnili zakázané a neplatné dohody o určení cen, fixaci tržních podílů a rozdělení trhu a zamezení vstupu konkurentů na trh. Tímto svým jednáním narušili soutěž na relevantním trhu plynem izolovaných spínacích ústrojí (PISU) pro aplikace nad 72 kV dodávaných samostatně nebo jako součást zapouzdřených rozvodů plynem izolovaných spínacích ústrojí na území České republiky.
- 245) Tyto dohody účastníci řízení, kteří jsou v postavení horizontálních konkurentů, realizovali prostřednictvím vzájemné výměny aktuálních citlivých informací individuálního charakteru týkajících se zejména jejich obchodních záměrů a tržních podílů (dle kterých jim byla vypočítána jejich kvóta, ke které bylo přihlíženo při přidělování dalšího projektu). Takové informace jsou obvykle předmětem obchodního tajemství, neboť odhalují konkurentům postavení jednotlivého účastníka na trhu, přičemž jednotlivý účastník řízení by informace takového charakteru nebyl schopen samostatně a bez kooperace s konkurenty získat.

- 246) Jednalo se mj. o informace, ve kterých účastníci řízení vyjadřovali svůj zájem o konkrétní projekt. V případě, že byl projekt na základě výsledků jednání účastníků kartelové dohody některému z účastníků řízení přidělen, tento sdělil ostatním účastníkům kartelu, s jakou cenou se přihlásí do výběrového řízení. Ostatní společnosti účastníci se stejného výběrového řízení tak věděly, s jakou cenou se v souladu s principy popsanými ve smlouvách ze dne 15.4.1988 mají do daného výběrového řízení přihlásit, aby „podpořily“ nabídku té společnosti, které byl projekt kartelem přidělen. Pravidelnou výměnu informací účastníci řízení zajišťovali prostřednictvím svých Sekretářů. Informace byly rozesílány pomocí přesně stanovených formulářů, následně byly k rozesílání používány mobilní telefony a kódované emaily rozesílané z adres veřejných serverů, jako např. Yahoo. Důkazem této nezákonné výměny informací mezi účastníky řízení je například Úřadu předložená emailová komunikace mezi společnostmi Siemens, ABB a AREVA ze dne 3.3.2004²⁰², kterou si uvedené společnosti vyměňovaly informace o svých záměrech účastnit se výběrového řízení na tzv. projekt Smíchov (a to i přesto, že mezi nimi dle vyjádření společnosti AREVA nedošlo ke shodě o přidělení projektu a projekt nakonec dle vyjádření společnosti Schneider nebyl zadavatelem ani vyhlášen). Účastníky řízení nastavený systém výměny informací považuje Úřad za protisoutěžní a nezákonný, neboť při volbě své obchodní politiky musí soutěžitelé mezi sebou přísně vyloučit jakýkoli kontakt, jehož cílem (případně důsledkem) by mohlo být ovlivnění chování současného či potenciálního konkurenta v soutěži na trhu, nebo prozrazení zamýšleného či právě realizovaného chování takovému konkurentovi. Účastníci řízení tak výše uvedeným chováním realizovali dohodu o výměně informací, jejíž principy a postup byly přesně popsány v obou Úřadem posuzovaných smlouvách²⁰³ a jejichž plnění bylo prokázáno předloženou emailovou korespondencí (například diskuze společností ABB, ALSTOM a Siemens nad projektem Karlov²⁰⁴).
- 247) V řízení bylo rovněž prokázáno, že GQ Smlouva a GQE Smlouva prostřednictvím kvót rozdělovala trh mezi evropské a japonské dodavatele PISU a také mezi jednotlivé účastníky řízení, čímž docházelo k fixaci tržních podílů jednotlivých účastníků. Všichni účastníci řízení tak měli záruku, že rovněž ostatní členové dohody budou shodně postupovat při všech výběrových řízeních u zadavatelů o projekty a nebudou si vzájemně konkurovat a snažit se získat nabídku, která byla přidělena konkrétnímu členu kartelu. Účastníci řízení se zároveň vzdali své nezávislosti v jednání vůči svým odběratelům. Na druhou stranu účastníci řízení, kteří byli a (stále jsou) velmi významnými soutěžiteli na trhu, si byli vědomi, že jejich odběratelé vzhledem k celkovému poměrně uzavřenému počtu soutěžitelů nabízejících stejné produkty by velice těžko realizovali své odběry u jiných subjektů. Tuto dohodu o rozdělení množství dodávek PISU na trh Úřad posuzuje jako dohodu o rozdělení trhu.
- 248) Dále bylo v řízení prokázáno (mezi jinými GQ Smlouvou a GQE Smlouvou, sděleními společnosti ABB²⁰⁵, společnosti Fuji²⁰⁶, nezávislymi zadavateli²⁰⁷), že jedním z cílů vzájemné výměny informací bylo získat znalost o své obchodní strategii, a to včetně cenové politiky. Konkrétní cenová politika jednotlivých účastníků řízení v oblasti dodávek PISU byla stanovována dle principů zakotvených v uvedených smlouvách a

²⁰² viz listy č. 546-551 spisu P 239/04

²⁰³ viz výše v kapitolách 3.2. a 3.3. Zjištěné skutečnosti (popis GQ Smlouvy a GQE Smlouvy)

²⁰⁴ založeno na listu č. 568 spisu P 239/04

²⁰⁵ viz například listy č. 417-576 spisu P 239/04

²⁰⁶ založeno na listech č. 1461-1676 spisu S 222/06

²⁰⁷ viz například listy č. 458-536 spisu S 222/06

rovněž popsanych výše v tomto rozhodnutí. Z podkladů získaných Úřadem v tomto správním řízení²⁰⁸ vyplynulo, že prostřednictvím cenových dohod chtěli účastníci řízení zabránit klesajícím cenám PISU na trhu a udržet si dohodnutou cenovou úroveň. Pro tento účel byla diskutována nabídková cena při alokaci projektu konkrétnímu členu kartelové dohody, která byla poté sdělena ostatním účastníkům řízení, aby věděli, jakou cenu mají nabídnout. Dále z ustanovení smluv vyplývá, že účastníci byli povinni diskutovat a dodržovat minimální cenové úrovně při volných nabídkách, kdy se účastníci konkrétních výběrových řízení domluvili, v jaké cenové výši své produkty nabídnou. Toto koordinované jednání bylo zaručeno účastí jednotlivých účastníků řízení na schůzkách, na kterých byly tyto informace projednávány, popřípadě písemným či jiným souhlasem všech účastníků dohody. Účastníci řízení tak vytvořili systém cenových dohod, který po celou dobu trvání kartelu dodržovali.

- 249) Kromě výše uvedeného bylo také v řízení prokázáno, že účastníci řízení regulovali počet soutěžitelů dodávajících PISU tím, že se vzájemně omezovali v uzavírání licenčních smluv s tzv. neovládanými nabyvateli licencí, čímž zamezovali zvyšování počtu svých potenciálních konkurentů a vytvářeli tak bariéry pro vstup na trh PISU a tím stabilizovali své tržní podíly.
- 250) Popsaným postupem účastníci řízení realizovali tzv. bid rigging, neboli dohody o ovlivnění nabídek, které lze z hlediska možných dopadů na hospodářskou soutěž považovat za nejnebezpečnější typy zakázaných dohod § 3 podle odst. 1 zákona, neboť již samotným principem vyhlásování výběrových řízení a zejména veřejných zakázek²⁰⁹ je snaha nalézt mezi vzájemnými konkurenty toho soutěžitele, který je schopen nabídnout zadavateli nejvýhodnější podmínky, a to ať na základě „nejnižší“ (respektive nejvýhodnější) ceny nebo kritéria celkové ekonomické výhodnosti. Výsledkem šetřených dohod naopak bylo, že v případě veřejné zakázky nebyla vítěznému uchazeči tato zadána z hlediska veřejných rozpočtů tak výhodně, jako v případě neexistence takové dohody, tj. pokud by byla zadána v rámci konkurenčního prostředí. Nebezpečnost těchto protisoutěžních praktik je znásobena tím, že jsou-li provozovány dostatečně dlouhou dobu s dostatečnou silou, mohou způsobit až paralyzování trhu. Zejména je tomu tak v případě trhů koncentrovaných, s dlouhodobě omezeným počtem soutěžitelů, jímž je právě trh PISU. Účastníci řízení současně spoléhali i na to, že zadavatelem byl většinou stát (v případě veřejných zakázek), tedy zadavatel, u něhož motivace uzavření nejvýhodnějšího kontraktu nemusí být tak silná jako u subjektů podnikatelských.
- 251) Protisoutěžní účinek všech posuzovaných dohod je rovněž posílen vysokými smluvními pokutami za porušení závazků vyplývajících z výše popsanych smluv. Z ustanovení předložených smluv bylo zřejmé, že účastníci řízení byli k dodržování dohodnutých postupů zavázáni pod hrozbou vysokých sankcí a ztráty možnosti získání budoucího projektu. Navíc dodržování společného postupu na základě posuzovaných dohod při účasti ve výběrových řízeních bylo pro účastníky řízení výhodnější, než kdyby tito byli vystaveni vzájemné konkurenci. Ve správním řízení bylo rovněž prokázáno, že účastníci řízení byli kontrolováni ze strany ostatních účastníků dohody, jakým způsobem dohodnuté postupy při podávání nabídek dodávek PISU plnili, přičemž při nedodržení domluvených kroků mohli být dle čl. 26 GQ Smlouvy členové kartelu pokutováni a jejich loadingové hodnoty mohly být navýšeny až o 300 %, čímž se jim zmenšovala možnost přidělení příštího projektu.

²⁰⁸ viz Dokument „Historie jednání“, list č. 419A spisu P 239/04

²⁰⁹ o něž se jednalo v drtivé většině kartelem diskutovaných projektů

- 252) Všechny výše popsané dohody byly plněny na základě GQ Smlouvy, kterou mezi sebou všichni účastníci řízení²¹⁰ uzavřeli dne 15.4.1988 a která pokrývala i území České republiky. Evropští výrobci na základě GQ Smlouvy uzavřeli dne 15.4.1988 i GQE Smlouvu, která upravovala přímo vztahy mezi členy E-Skupiny s obdobným obsahem a účelem vztahující se rovněž na území České republiky. Bylo doloženo, že první český (resp. československý) projekt²¹¹ byl členy kartelu projednán dne 20.7.1989, přičemž toto jednání nebylo postihováno žádným tehdy platným právním předpisem. Protiprávnost jednání účastníků řízení lze posuzovat až ode dne 1.3.1991, kdy vešel v účinnost zákon č. 63/1991 Sb. s tím, že udělit sankci účastníkům řízení je možno pouze za jejich jednání uskutečněné za účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., tj. za období od 1.7.2001. Správní delikty posuzované Úřadem v tomto správním řízení časově spadaly nejprve do doby, na kterou se vztahoval zákon č. 63/1991 Sb., a od 1.7.2001 jsou posuzovány podle současně platného zákona. Uvedené jednání účastníků řízení je tedy protisoutěžním jednáním a porušením zákona dle obou citovaných právních norem.
- 253) Negativní vliv výše popsaných dohod byl ještě zdůrazněn délkou jejich trvání za účinnosti zákona č. 63/1991 Sb. a zákona č. 143/2001 Sb., tzn. období od 1.3.1991 minimálně do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná komunikace mezi účastníky řízení²¹², a rovněž tím, že GQ Smlouva a GQE Smlouva byly uzavřeny na období 5 let a po uplynutí tohoto období se členství na těchto dohodách automaticky prodlužovalo o jeden rok. Oznámení o vystoupení muselo být dáno na vědomí alespoň 12 měsíců předem. Delikty měly trvalý charakter a byly vedeny shodným protisoutěžním cílem, který byl celé období naplňován. Proto je jednání posuzováno jako trvalý soutěžní delikt. To znamená, že porušení zákona a zákona č. 63/1991 Sb., Úřad spatřuje jako nepřetržitě po celé šetřené období od 1.3.1991 do 3.3.2004. Úřad si je však vědom, že délka účasti v kartelu byla rozdílná u jednotlivých účastníků řízení, a tuto skutečnost zohlednil při stanovení výše pokuty a jejich individuální odpovědnosti za kartelové jednání.
- 254) Cílem účastníků řízení bylo uměle udržet určitou úroveň cen PISU, v té době klesající, k čemuž účastníci řízení využili svých stabilních úzkých a pravidelných kontaktů a oslabené soutěže mezi sebou v důsledku uzavřené dohody.
- 255) Shora uvedeným souborem popsaných protisoutěžních chování účastníků řízení založených na výše popsaných zakázaných dohodách byla zcela vyloučena hospodářská soutěž na trhu PISU na území České republiky za účelem mimo jiné (udržení tržních podílů) udržení určité cenové úrovně PISU (v té době klesající), čímž byla způsobena újma odběratelům PISU, kterým byly ve většině případů podniky vlastněné státem (nebo se státní spoluúčastí), čímž byla rovněž poškozena široká veřejnost.
- 256) Vzhledem k absenci informací o pravděpodobných cenách projektů, které by byly uskutečněny v rámci České republiky za situace, kdyby neexistovala tato kartelová dohoda, není možné vyčíslit přesný dopad na trh zasažený touto kartelovou dohodou, avšak za situace, kdy je soutěž díky realizaci zakázané dohody vyloučena a cenová hladina je uměle udržována, je existence negativních dopadů na trh nevyvratitelná.

²¹⁰ společnosti AEG, ABB, Siemens, NEI, ALSTOM, Schneider, Nuova Magrini, Sprecher Energie, Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Fuji a Nissan - viz Příloha č. 1 GQ Smlouvy, založena na listu č. 498 spisu P 239/04

²¹¹ Jednalo se o projekt v Seznamu označený jako PC3-Zapouštěná rozvodna/Žiar (referenční číslo 1012), který byl vyhlášen společností Energoprojekt Praha. Tento projekt nebyl kartelem alokovan, ale společností ABB, ALSTOM, Schneider, Siemens a Sprecher Energie se účastnily výběrového řízení, kde podávaly nabídky na základě dohodnuté cenové úrovně. Tyto společnosti se setkaly na tzv. Pracovní schůzce za účelem projednání detailů nabídky.

²¹² založena na listech č. 546-561 spisu P 239/04

Z výše uvedených skutečností je zřejmé, že protisoutěžní dohody byly účinně implementovány. Musí být také bráno v úvahu, že kartel trval více než 13 let a že společnosti, které se na něm účastnily, byly ochotny převzít na vlastní náklady podstatné výdaje (cestovní náklady, náklady na komunikaci, riziko hmotných mimořádných pokut za porušení zákona atd.) a v kartelu neustále pokračovat.

- 257) Úřad posuzuje jednání účastníků řízení v souladu s judikaturou Komise, která postupovala stejně v případě *Amino Acids* COMP/36.545/F3 ze dne 7.6.2000, kdy konstatovala porušení čl. 81 Smlouvy o ES v případě uzavření kartelové dohody mezi třemi jedinými výrobci lysinu na světě, kdy se strany domlouvaly na cenách a na rozdělení trhu lysinu na základě osobních jednání a telefonních hovorů. Obdobné rozhodnutí Komise vydala i v případě *Graphite Electrodes* COMP/E-1/34.490 ze dne 18.7.2001, ve věci porušení čl. 81 Smlouvy o ES, kdy soutěžitelé uzavřeli kartelové dohody a jednali ve shodě v oblasti grafitových elektrod, přičemž protisoutěžní jednání spatřovala Komise zejména ve společném stanovování ceny produktů, ve vytvoření společného mechanismu zvyšování cen, v rozdělení trhu, v dohodě o nezvyšování produkčních kapacit (přičemž se shodli na zachování tržních podílů účastníků dohody), v dohodě o nepřevádění technologií na společnosti stojící mimo kartelovou dohodu a ve stanovení mechanismu pro kontrolu a zajištění dodržování protisoutěžních dohod. Pro zajištění fungování kartelu si jednotliví účastníci vyměňovali informace (například jednotlivé ceníky). Předmětná kartelová dohoda byla zajišťována prostřednictvím zástupců účastníků dohody na různých úrovních od nejvyšších představitelů společností, až po setkání zástupců regionálních úrovní.
- 258) Závěry Úřadu jsou rovněž v souladu s rozhodovací praxí Komise a Evropského soudního dvora (ESD). Úřad odkazuje především na rozhodnutí ESD ve věci *John Deere Ltd. vs. Commission*, případ č. C-7/95 P, kde ESD uvedl, že každý podnikatel musí nezávisle určovat svoji strategii, kterou hodlá přijmout na společném trhu, a určovat obchodní podmínky, jež hodlá nabízet svým zákazníkům. Požadavek nezávislosti neodnímá soutěžitelům právo inteligentně se adaptovat na existující či očekávané chování jejich konkurentů, vylučuje však jakékoli přímé či nepřímé kontakty mezi podnikateli, jejichž cílem či důsledkem je vytvoření soutěžních podmínek, které neodpovídají normálním podmínkám na trhu, s nutným zohledněním povahy nabízených výrobků nebo služeb, velikosti a počtu soutěžitelů a objemu trhu. ESD dále uvádí, že na vysoce koncentrovaném trhu dohoda zakládající systém výměny informací mezi soutěžiteli redukuje nebo zcela odnímá faktor nejistoty tržních transakcí a jako taková narušuje soutěž mezi soutěžiteli.
- 259) S ohledem na své postavení na trhu PISU v České republice nemohou účastníci řízení pro své zakázané dohody o výměně informací a vzájemném omezení uzavírání licenčních smluv, které byly v řízení prokázány, využít vynětí ze zákazu dohod dle § 6 odst. 1 zákona. Na zakázané dohody účastníků řízení o určení ceny a o rozdělení trhu se vynětí ze zákazu dohod dle § 6 odst. 2 nevztahuje a ani nevztahoval.
- 260) Úřad se dále zabýval tím, zda by mohly zakázané dohody spadat pod tzv. blokové výjimky platné v době trvání prokázaného protisoutěžního jednání. K tomu Úřad konstatuje, že účastníci řízení nespĺňují podmínky pro uplatnění ani jedné z blokových výjimek²¹³, za jejichž účinnosti bylo jednání realizováno.

²¹³ zejména se jedná o: Vyhlášku Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji, Vyhlášku Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 200/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1

8 Odpovědnost jednotlivých účastníků řízení

261) Protiprávnost jednání účastníků řízení a jejich odpovědnost je Úřadem posuzována od účinnosti zákona č. 63/1991 Sb. dne 1.3.1991, ačkoli posuzované dohody byly uzavřeny a zúčastněné společnosti²¹⁴ je plnily již ode dne 15.4.1988, tedy v době, kdy toto jednání nebylo na území České republiky postihováno žádným tehdy platným právním předpisem.

ABB

262) Společnosti skupiny ABB se účastnily činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991 do 30.6.2001 a ve smyslu zákona od 1.7.2001 do ukončení činnosti této skupiny v kartelu dne 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná komunikace s účastníky řízení, která byla předložena Úřadu. Společnosti skupiny ABB stály u zrodu GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, které plnily již ode dne 15.4.1988.

ALSTOM

263) Společnost ALSTOM se podílela na činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991, přičemž stála u zrodu GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, jež plnila již ode dne 15.4.1988. Ke dni 25.9.2003 byla divize přenosu a distribuce elektrické energie společnosti ALSTOM (včetně mnoha jednotlivých dceřiných společností, mezi kterými byly i společnosti ALSTOM T&D AG a ALSTOM T&D SA) vložena do společnosti T&D Holding Etranger SA, která byla ke dni 9.1.2004 převedena na společnost AREVA. Protiprávnost jednání účastníka řízení je tedy posuzována za období od 1.3.1991 do 30.6.2001 podle zákona č. 63/1991 Sb. a od 1.7.2001 do 25.9.2003 podle zákona.

AREVA

264) Společnost Areva T&D Holding SA je odpovědná za protisoutěžní chování společnosti T&D Holding Etranger SA, jejímž je právním nástupcem, v období od 25.9.2003 (kdy získal úsek T&D právní subjektivitu) do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná nezákonná komunikace mezi tímto účastníkem řízení se společností Siemens a společností ABB.

265) Společnost Areva T&D SA je odpovědná za své protisoutěžní jednání (od 9.1.2004) a za protisoutěžní chování svého právního předchůdce společnosti ALSTOM T&D SA (od roku 1992, kdy tato společnost získala právní subjektivitu) do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná nezákonná komunikace mezi účastníkem řízení společností AREVA se společností Siemens a společností ABB.

266) Společnost Areva T&D AG odpovědná za své protisoutěžní jednání (od 9.1.2004) a za protisoutěžní chování svého právního předchůdce společnosti ALSTOM T&D AG (od roku 14.11.2002, kdy tato společnost získala právní subjektivitu) do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná nezákonná komunikace mezi účastníkem řízení společností AREVA se společností Siemens a společností ABB.

zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy dohod o poskytování technologií, Vyhlášku Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 201/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy dohod o specializaci.

²¹⁴ konkrétně společnosti AEG, ABB, Siemens, NEI, ALSTOM, Schneider, Nuova Magrini, Sprecher Energie, Hitachi, Mitsubishi, Toshiba, Fuji a Nissin - viz Příloha č. 1 GQ Smlouvy, založena na listu č. 498 spisu P 239/04

Fuji

267) Společnost Fuji se účastnila činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991 do 30.6.2001, ve smyslu zákona od 1.7.2001 do 30.9.2002, kdy došlo k převedení aktivit skupiny Fuji Electric v oblasti PISU na společnost JAEPS, která byla založena dne 1.7.2001 jako společný podnik společností Fuji, Hitachi Ltd. a Meidensha Corporation. Podíly na základním kapitálu JAEPS byly rozděleny v poměru 30 % Fuji Electric Systems Co. Ltd., 50 % Hitachi Ltd. a 20 % Meidensha Corporation.

Hitachi

268) Společnosti Hitachi Ltd. a Hitachi Europe Ltd. se společně podílely na činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991 do přechodného ukončení jejich činnosti v kartelu koncem roku 1999²¹⁵. Do činnosti kartelu ve smyslu zákona se tyto společnosti opětovně zapojily 2.7.2002 a setrvaly do 30.9.2002²¹⁶. Ke dni 1.10.2002 tito účastníci řízení vložili své aktivity v oblasti PISU do společného podniku společnosti JAEPS (viz výše) a tím dle svého sdělení²¹⁷ s konečnou platností ukončili svou činnost v oblasti přenosu a distribuce elektrické energie. Protiprávnost jednání účastníků řízení je tedy posuzována podle zákona č. 63/1991 Sb. za období od 1.3.1991 do prosince 1999 a dále podle zákona od 2.7.2002 do 30.9.2002, kdy účastníci řízení převedli své aktivity v oblasti PISU na společnost JAEPS.

Japan AE Power Systems Corporation (JAEPS)

269) Společnost JAEPS jako společný podnik společností Fuji (30 %), Hitachi (50%) a Meidensha Corporation (20 %), byla založena ke dni 1.7.2001. K 1.10. 2002 do ní byly převedeny aktivity v oblasti PISU všech tří zúčastněných společností. Společnost JAEPS tedy začala aktivně působit na trhu PISU a současně na činnosti kartelu ve smyslu zákona v období od 1.10.2002 do 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná komunikace mezi členy kartelu.

Mitsubishi

270) Společnost Mitsubishi se účastnila činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991, přičemž stála u zrodu GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, jež plnila již ode dne 15.4.1988. Dne 1.10.2002 sice došlo k dohodě společnosti Mitsubishi se společností Toshiba o vytvoření společného podniku TM T&D Corporation, do kterého byly převedeny aktivity společnosti Mitsubishi v oblasti PISU²¹⁸. Podíly obou zúčastněných společností byly rovnoměrně rozděleny (Mitsubishi 50% podíl a Toshiba 50% podíl) a podnik fungoval na bázi tzv. kooperativního charakteru, tzn. přes tento společný podnik oba účastníci řízení realizovali své cíle na trhu PISU. Obě společnosti se dále dne 23.3.2005 rozhodly ukončit tuto společnou činnost a své aktivity v oblasti PISU převzaly rovným dílem zpátky. Společnost Mitsubishi je odpovědná za svou účast v kartelu po celou dobu jeho trvání, tedy od 1.3.1991 do 30.6.2001 podle zákona č. 63/1991 Sb. a od 1.7. 2001 do 3.3.2004 podle zákona, kdy proběhla poslední prokazatelná komunikace mezi členy kartelu.

Schneider

²¹⁵ viz list č. 779 spisu S 222/06

²¹⁶ viz vyjádření účastníka řízení list č. 1630

²¹⁷ tamtéž

²¹⁸ společně i s pány Kurosawou a Takayasu, kteří se nejprve účastnili jednání kartelu za společnost Mitsubishi a poté za společnost TM T&D.

- 271) Společnost Schneider působila v kartelu od 1.3.1991 do 13.3.2001, tedy jen za účinnosti zákona č. 63/1991 Sb., kdy se dohodla se společností VA Technologie AG na vytvoření společného podniku VA Tech Schneider High Voltage SA., do kterého vložila společnost Schneider své dceřiné společnosti zabývající se oblastí PISU, tj. společnost Schneider Electric High Voltage SA a Nuova Magrini Galileo.
- 272) Podíly na základním kapitálu společnosti VA Technologie AG Schneider High Voltage GmbH byly rozděleny v poměru 60 % pro VA Technologie AG a (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) pro Schneider. V (*obchodní tajemství společnosti Schneider*) došlo k odkoupení podílu společnosti Schneider ve společném podniku společností VA Technologie AG.
- 273) S ohledem na skutečnost, že společnost VA Technologie AG se stala majoritním akcionářem již v nově založeném podniku a podle v řízení zjištěných informací měla rozhodující pravomoc ve všech věcech obchodního vedení společnosti, Úřad vyloučil odpovědnost společnosti Schneider za další jednání společnosti VA Technologie AG Schneider High Voltage GmbH.

Siemens AG

- 274) Společnost Siemens AG se nejprve podílela na činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991, přičemž stála u zrodu GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, jež plnila již ode dne 15.4.1988. V září roku 1999²¹⁹ přechodně vystoupila z kartelu, přičemž do něj opětovně vstoupila 1.4.2001 a pokračovala do 30.6.2001 podle zákona č. 63/1991 Sb. a od 1.7.2001 do 3.3.2004 podle zákona, kdy se účastnila poslední prokazatelné komunikace mezi členy kartelu.

Toshiba

- 275) Společnost Toshiba působila v kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991 (byla zakládajícím členem dohody) do 30.6.2001. V protiprávním jednání ve smyslu zákona pokračovala od 1.7.2001 až do nejméně 3.3.2004, kdy proběhla poslední prokazatelná komunikace mezi členy kartelu. Dne 1.10.2002 sice došlo k dohodě společnosti Toshiba se společností Mitsubishi o vytvoření společného podniku kooperativního charakteru TM T&D Corporation, do kterého byly převedeny aktivity společnosti Toshiba v oblasti PISU, nicméně podíly obou zúčastněných společností byly rovnoměrně rozděleny a navíc dne 23.3.2005 se účastníci řízení, společnosti Toshiba a Mitsubishi, rozhodli ukončit tuto společnou činnost a své aktivity v oblasti PISU převzali zpět do svých společností. Proto je společnost Toshiba odpovědná za svou účast v kartelu po celou dobu jeho trvání.

Skupina VA Tech

- 276) Skupina VA Tech se podílela na činnosti kartelu prostřednictvím následujících společností:
- VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG (od roku 2000, kdy byla tato společnost dle sdělení účastníka řízení založena),
 - VA Tech Transmission & Distribution Ltd. (od roku 1998, kdy tato vznikla převzetím společnosti Reyrolle Projects Limited, která se účastnila kartelového jednání již od jeho založení v roce 1988, skupinou VA Tech),

²¹⁹ viz list č. 444A spisu P 239/04

- VA Technologie AG (kdy roku 1995 vstoupila na trh PISU a začala se účastnit jednání kartelu)
 - VA Tech T&D GmbH (původně jako společný podnik VA Tech Schneider High Voltage GmbH, se ke kartelu se připojila 1.4.2002 společně v rámci celé skupiny VA Tech)
- 277) Společnosti skupiny Va Tech tedy působily v kartelu od roku 1995 do přerušení své účasti v kartelu dne 13.12.2000²²⁰. Ke svému působení v kartelu se společnosti skupiny VA Tech vrátily v průběhu měsíce března 2002. Odpovědnost společností skupiny VA Tech je tedy od 1.3. 1991 do 13.12.2000 podle zákona č. 63/1991 Sb. a pokračovaly v činnosti v kartelu od března 2002 do 3.3.2004 podle zákona, kdy se účastnily poslední prokazatelné komunikace mezi členy kartelu. Jednání kartelu se účastnili zástupci všech výše uvedených společností²²¹.
- 278) V červenci roku 2005 byla společnost VA Technologie AG, a tím i VA Tech T&D GmbH, převzata ze strany společnosti Siemens Aktiengesellschaft Österreich, která tak převzala i výrobu PISU, a stala se právním nástupcem těchto společností.
- 279) Zároveň s převzetím mateřské společnosti VA Technologie AG roku 2005 společností Siemens Aktiengesellschaft Österreich se součástí skupiny Siemens staly také společnosti VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG a VA Tech Transmission & Distribution Ltd. (nyní jako Siemens Transmission and Distribution Limited). Nicméně právní subjektivita obou těchto společností byla zachována.

Nuova Magrini Galileo S.p.A. (Nuova Magrini)

- 280) Společnost Nuova Magrini se nejprve podílela na činnosti kartelu ve smyslu zákona č. 63/1991 Sb. od 1.3.1991, přičemž stála u zrodu GQ Smlouvy a GQE Smlouvy, jež plnila již ode dne 15.4.1988. Dne 13.3.2001 byla vložena do společného podniku VA Tech Schneider High Voltage SA, čímž přerušila svoji činnost v kartelu, neboť v té době skupina VA Tech v kartelu nepůsobila. Do kartelu společnost Nuova Magrini opět vstoupila s navrácením skupiny VA Tech, tedy v březnu 2002. Odpovědnost společnosti je tedy od 1.3.1991 do 28.2.2001 podle zákona č. 63/1991 Sb. a dále od března 2002 do 3.3.2004 podle zákona, kdy se účastnila poslední prokazatelné komunikace mezi členy kartelu.

9 Odůvodnění výše pokuty

- 281) Podle § 22 odst. 2 zákona může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 mil. Kč nebo do výše 10 % z čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona nebo neplní opatření uložená podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 4 anebo podle § 18 odst. 5 zákona. Při rozhodování o výši pokuty přihlédne Úřad zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování zákona.
- 282) Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu a je v konkrétním případě individualizováno skutkovými okolnostmi daného případu, stavem soutěžního prostředí, přičemž rovněž sleduje prosazování cílů soutěžní politiky. Pokuta by měla plnit jak funkci represivní, tak i funkci preventivní, aby v konečném důsledku byla schopna zajistit zachování účinné hospodářské soutěže na relevantním trhu.

²²⁰ viz sdělení ABB, kapitola Přechodné vystoupení společnosti VA Tech z GIS kartelu, založeno na listu č. 668 spisu S 222/06

²²¹ viz materiál Jednání GIS kartelu, založeno na listech č. 454-461 spisu P 239/04

- 283) Na základě získaných informací a podkladů shromážděných Úřadem v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že, s výjimkou společnosti Schneider, došlo ze strany všech ostatních účastníků řízení k porušení § 3 odst. 1 zákona a jsou tak splněny podmínky pro uložení pokuty na základě zákona. Ačkoli ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb v době před účinností tohoto zákona byla zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., lze pokutu uložit pouze za dobu trvání porušení zákona, který nabyl účinnosti dne 1.7.2001.
- 284) Dle „Programu aplikace mírnějšího režimu při ukládání pokut podle § 22 zákona č. 143/2001Sb., o ochraně hospodářské soutěže, u zakázaných dohod narušujících soutěž podle ustanovení § 3 tohoto zákona“ (dále jen „Leniency program“), u společností skupiny ABB jako účastníka dohody, který Úřadu jako první dne 12.5.2004 poskytl relevantní informace, dokumenty, důkazy a svědectví (dále jen souhrnně „Důkazy“) o existenci dohody dle I. části výroku tohoto rozhodnutí, o které Úřad neměl do okamžiku jejich poskytnutí povědomí, Úřad **upouští od uložení pokuty** dle § 22 odst. 2 zákona pro účastníky řízení společnosti ABB Management Services Ltd. (právní nástupce společnosti ABB Power Technologies Management Ltd.), se sídlem Affolternstraße, P.O. Box 8131, CH-8050, Curych, Švýcarská konfederace, a ABB Switzerland Ltd., se sídlem Brown Boveri Straße 6, CH-5400, Baden, Švýcarská konfederace, ABB Ltd., Affolternstraße 44, P.O. Box 8131, CH-8050, Curych, Švýcarská konfederace. Tyto Důkazy o existenci dohody se ukázaly být pravdivé a spolehlivé a umožnily Úřadu dle jeho vyhodnocení a uvážení spolehlivě prokázat existenci zakázané dohody narušující soutěž ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona, přičemž společnosti skupiny ABB se v okamžiku poskytnutí Důkazů Úřadu neúčastnily zakázané dohody a zároveň vstřícně spolupracovaly s Úřadem v průběhu správního řízení. Dále v tomto správním řízení nebylo prokázáno, že by společnosti skupiny ABB činily nátlak na ostatní soutěžitele, aby se k zakázané dohodě narušující soutěž připojili. Úřad tedy deklaruje, že podmínky pro neuložení pokuty v rámci Leniency programu byly společnostmi skupiny ABB splněny.
- 285) Při stanovení výše pokuty ostatním účastníkům řízení přihlédl Úřad v souladu s § 22 odst. 2 zákona zejména k závažnosti protisoutěžního jednání a délce protisoutěžního jednání a rovněž posoudil, zda u každého jednotlivého soutěžitele existují přitěžující nebo polehčující okolnosti, které by byly důvodem pro zvýšení nebo snížení pokuty nad úroveň základní částky.
- 286) Dohody, na jejichž základě koordinovali sankcionovaní účastníci řízení své postupy na trhu, byly obsaženy v GQ Smlouvě a GQE Smlouvě, které byly uzavřeny již dne 15.4.1988, a účastníky řízení (s ohledem na jejich individuální účast v kartelu) byly plněny 16 let. Za ukončení protisoutěžního chování je považováno datum 3.3.2004, ze kterého má Úřad poslední důkaz o existenci kartelu. Úřad konstatuje, že délku účasti v kartelu, která byla rozdílná u jednotlivých sankcionovaných účastníků řízení, zohlednil při stanovení výše pokut.
- 287) Při hodnocení závažnosti konkrétního protisoutěžního jednání je nutno brát v úvahu zejména dopady na hospodářskou soutěž a na spotřebitele či odběratele výrobků a služeb, přičemž při posouzení protiprávního jednání je především zjišťován rozsah porušení soutěže a jeho závažnost. Z vlastní rozhodovací praxe Úřadu vyplývá, že mezi nejzávažnější soutěžní delikty v oblasti zakázaných dohod patří především horizontální dohody o cenách, o rozdělení trhu či omezení výroby, přičemž mezi takové dohody rovněž patří, jak již bylo výše Úřadem uvedeno, i dohody o ovlivnění nabídek (tzv. bid rigging).

- 288) Závažnost dohod posuzovaných v tomto správním řízení je posílena tím, že odběratelé vzhledem k poměrně nízkému počtu soutěžitelů nabízejících stejné produkty měli ztíženou možnost poptávat své odběry u jiných subjektů, neboť jednotlivé podnikatelské skupiny, v jejichž rámci působí sankcionovaní účastníci řízení, jsou hlavními světovými výrobci a realizují podstatnou část dodávek PISU na celosvětový trh, a dále tím, že sankcionované společnosti regulovaly počet soutěžitelů tím, že se vzájemně omezovaly v uzavírání licenčních smluv, čímž zamezovaly zvyšování počtu svých potenciálních konkurentů a vytvářely tak bariéry pro vstup na trh PISU. Uvedené jednání tedy v podstatě vedlo k uzavření trhu a podstatnému omezení možnosti výběru produktů PISU pro jejich odběratele. Sankcionovaní účastníci řízení rovněž diskutovali jednotlivé projekty, které byly přidělovány členům kartelu, a to na základě jejich kvót (tržních podílů) stanovených kartelovou dohodou, což vedlo k fixaci jejich tržních podílů.
- 289) Úřad se v řízení zabýval i subjektivní stránkou jednání účastníků řízení, které naplnilo skutkovou podstatu porušení zákona a zákona č. 63/1991 Sb. uzavřením zakázané dohody o výměně informací, rozdělení trhu, cenové dohody a vzájemného omezení uzavírání licenčních smluv. Úřad zkoumal, zda účastníci řízení v daném případě porušili zákon úmyslně či z nedbalosti. Z důkazů předložených Úřadu a sdělení některých účastníků řízení vyplynulo, že si účastníci byli vědomi, že informace, které si vzájemně poskytují na pravidelných jednáních, prostřednictvím sekretariátu, emailů, SMS zpráv a dalších komunikačních kanálů, představují důvěrné informace o jejich podnikatelské aktivitě. V řízení byla dále prokázána aktivní účast účastníků řízení při plnění dohody tím, že poskytovali svým konkurentům informace o svých tržních podílech, které fixovali po celou dobu trvání dohody, podíleli se na výměně informací o projektech, sdíleli se svými konkurenty citlivé informace o své obchodní strategii, podrobovali se omezení při uzavírání licenčních smluv atd. Všichni účastníci řízení projevíli svůj zájem na tom být stranou popsaných zakázaných dohod, a to zejména tím, že se scházeli a vyměňovali si informace a koordinovali svůj postup při účasti v soutěžích o projekty. Tímto postupem mezi sebou vyloučili nejistotu očekávání chování konkurentů účastných na dohodě a vyloučili soutěž na trhu PISU.
- 290) Stejně tak účastníci řízení postupovali s vědomím toho, že udržení určité úrovně cen PISU by nebyli schopni dosáhnout v běžném soutěžním prostředí jednotlivě samostatným postupem bez kooperace se svými konkurenty. Všichni účastníci řízení mezi sebou chtěli omezit působení podmínek férové soutěže v oblasti nabídkové ceny a v oblasti přidělování veřejných zakázek. Cílem uzavřených dohod tedy bylo vědomě narušit hospodářskou soutěž na relevantním trhu (s tím, že nešlo o pouhé srozumění s možným následkem jejich jednání, ale naopak jejich cílem bylo vyloučení soutěže mezi nimi). Účastníci řízení patří mezi největší výrobce PISU na celosvětovém trhu, na trhu PISU v České republice patří mezi jediné dodavatele předmětných produktů, a to buď na bázi přímých dodávek vyhledávatelům výběrových řízení (veřejných zakázek) nebo formou subdodávek. O tom, že si protiprávnost své činnosti uvědomovali, svědčí i fakt, že dohoda, která je předmětem tohoto správního řízení, nepokrývala území států, kde je běžnou praxí postihovat účastníky kartelových dohod i trestním právem (USA, Kanada). Účastníci řízení jsou celosvětově působící společnosti mající povědomí o platných právních normách ve státech, na jejichž území působí, pravidla soutěžního práva nevyjímaje. Úřad z výše uvedených důvodů konstatuje, že ze strany účastníků řízení se v tomto případě jednalo o úmyslné porušení zákazu stanoveného v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. a poté i § 3 odst. 1 zákona s tím, že jde o úmysl přímý tento zákaz porušit a narušit hospodářskou soutěž na relevantním trhu. Popsaným jednáním společností podílejících se na bid rigging docházelo zejména k odstranění jejich

nejistoty ohledně chování ostatních subjektů na trhu a zajištění jejich stabilního tržního postavení, a to na úkor jejich odběratelů a hospodářské soutěže.

- 291) Při stanovení pokuty pro jednotlivé sankcionované účastníky řízení Úřad vyšel jednak z údajů poskytnutých zadavateli o realizovaných dodávkách PISU na území České republiky, a to za období let 2001 až 2004, a jednak zohlednil hospodářskou výkonnost a postavení na trhu PISU jednotlivých účastníků řízení a skupin soutěžitelů, v rámci kterých jednotlivé společnosti působí.
- 292) Úřad zohlednil jednak objem zakázek za rok 2003 (tedy za rok posledního ukončeného účetního období před ukončením protisoutěžního jednání) realizovaných těmi účastníky řízení, kteří v letech 2001-2004 dodávali PISU na území České republiky na základě zakázaných dohod, a tím na vymezeném relevantním trhu přímo profitovali ze svého protisoutěžního chování. Rovněž Úřad přihlédl k výši obrátu účastníků řízení v rámci jejich jednotlivých podnikatelských skupin, k tržním podílům jednotlivých účastníků řízení na celosvětovém trhu PISU a k délce jejich působení v kartelu. Tímto způsobem stanovení pokuty Úřad zohlednil protisoutěžní chování i těch účastníků řízení, kteří se nepodíleli na dodávkách PISU na území České republiky právě z důvodu jejich účasti na výše popsáných dohodách, tedy v důsledku dohod o rozdělení trhu.

Pokuta účastníkům řízení přímo realizujícím dodávky na území České republiky

- 293) Tuto část pokuty Úřad stanovil na základě objemu zakázek za rok 2003 realizovaných těmi účastníky řízení, kteří v letech 2001-2004 dodávali PISU na území České republiky na základě zakázaných dohod, a tím na vymezeném relevantním trhu přímo profitovali ze svého protisoutěžního chování.
- 294) Z podkladů získaných Úřadem od oslovených odběratelů PISU či dodavatelů souvisejících služeb vyplývá, že v roce 2003 byly realizovány následující zakázky týkající se dodávek PISU společnostmi skupiny ABB, skupiny ALSTOM a skupiny Siemens AG:
- Projekt s označením Zapouzdřené rozvaděče jako dodávka pro společnost Severočeská energetika, a.s., přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v březnu 2003. Realizace dle informací odběratele proběhla do 12/2003 a objem dodávek vítězů soutěže, společností skupiny ALSTOM byl ve výši 6 535 tis. Kč a společností skupiny Siemens AG 37 960 tis. Kč.
 - Projekt s označením Bílina-Újezd, týkající se dodávky rozvaděče VN a souvisejících zařízení, byl na základě výběrového řízení vyhlášen společností Severočeská energetika, a.s., v květnu 2003. Realizace proběhla v období 9-12/2003, objem dodávek společnosti skupiny ALSTOM byl ve výši 3 812 tis. Kč.
 - Projekt s označením Jablonec-Lukašov, týkající se dodávky rozvaděče VN a souvisejících zařízení pro společnost Severočeská energetika, a.s., byl na základě výběrového řízení vyhlášen v červnu 2003. Termín realizace dle informací odběratele byl v období 8/2003-7/2004 a objem dodávek vítěze soutěže, společnosti skupiny ABB Ltd., byl ve výši 9 365 tis. Kč. (Úřad vzal pro účely propočtu poměrnou část za rok 2003 ve výši 3 900 tis. Kč).
 - Projekt s označením PZ Předlice, Ústí nad Labem, jako dodávka rozvaděče VN a souvisejících zařízení pro společnost Severočeská energetika, a.s., byl na základě výběrového řízení vyhlášen v červenci 2003. Termín realizace dle informací odběratele byl v období 8/2003-7/2004, objem dodávek vítěze soutěže, společnosti

skupiny Siemens AG, byl ve výši 12 487 tis. Kč. (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 5 200 tis. Kč).

- Projekt s označením Žatec, se týkal dodávky rozvaděče VN a souvisejících zařízení pro společnost Severočeská energetika, a.s., přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v srpnu 2003, s termínem dodávek od 8/2003 do 7/2005. Vítězem se stala společnost skupiny ABB Ltd. s hodnotou zakázky ve výši 11 471 tis. Kč (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 3 000 tis. Kč).
- Projekt s označením TR 110/35 kV Rokytnice nad Jizerou R 35 kV byl určen pro společnost Východočeská energetika, a.s. přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v roce 1999, s termínem dodávek do 6/2003. Vítězem se stala společnost skupiny ALSTOM s hodnotou zakázky ve výši 417,6 tis. Euro²²².
- Projekt s označením R 22 kV Škoda HTR byl na základě výběrového řízení vyhlášen společností Západočeská energetika, a.s. v srpnu 2002, s termínem dodávek od 10/2002 do 3/2003. Vítězem se stala společnost SAG EMG Elektro s.r.o., přičemž společnost skupiny ALSTOM se účastnila jako subdodavatel a výše dodávky činila 16 702 tis. Kč (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 8 351 tis. Kč).
- Projekt s označením R 110 kV Červený vrch rozšíření se týkal dodávky zařízení pro společnost Pražská energetika, a.s. přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v roce 2003. Vítězem se stala společnost skupiny ABB Ltd. s hodnotou zakázky ve výši 29 899 tis. Kč a termínem realizace 9-11/2003.
- Projekt s označením rozvodna R110 kV TR Karlov, jako dodávka zařízení pro společnost Pražská energetika, a.s., kde výběrové řízení bylo vyhlášeno v květnu 2003. Vítězem se stala společnost skupiny ALSTOM s hodnotou zakázky ve výši 60 320 tis. Kč a termínem realizace 8/2003-5/2004. (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 26 800 tis. Kč).
- Dodávka 23 kusů vypínačů SF6 pro společnost ČEPS, a.s., přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v červnu 2001. Vítězem se stala společnost skupiny Siemens AG s hodnotou zakázky ve výši 78 000 tis. Kč a termínem realizace 2002-2004. (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 26 000 tis. Kč).
- Projekt s označením nová rozvodna R 110 kV Strakonice jako dodávka zařízení pro společnost E.ON Distribuce, a.s., přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno v červenci 2002. Vítězem se stala společnost skupiny ABB Ltd. s hodnotou dodávek GIS ve výši 51 090 tis. Kč a termínem realizace 4-11/2003.
- Projekt s označením nová rozvodna R 22 kV Kaplice jako dodávka zařízení pro společnost E.ON Distribuce, a.s., kde výběrové řízení bylo vyhlášeno v listopadu 2002. Vítězem se stala společnost TEMES s.r.o. a společnost skupiny ALSTOM se účastnila jako subdodavatel. Termín dodávky byl 3-12/2003 a hodnota projektu činila 22 484 tis. Kč.
- Projekt s označením nová rozvodna Rz Kunovice R 110 kV, instalace 7102, jako dodávka zařízení pro společnost Jihomoravská energetika, a.s.,²²³ kde výběrové

²²² Údaj byl přepočítán průměrným devizovým kurzem ČNB pro rok 2004 - 31,844 Kč/Euro

²²³ Společnost Jihomoravská energetika, a.s. v souladu s rozhodnutím valné hromady a se smlouvou o rozdělení společností a sloučení jejích jednotlivých částí s nástupnickými společnostmi zanikla a ke dni 17.08.2005 byla vymazána z obchodního rejstříku, právním nástupcem jsou společnosti skupiny E.ON.

řízení bylo vyhlášeno a rovněž realizováno v roce 2003 a hodnota projektu činila 7 900 tis. Kč. Společnost skupiny Siemens AG se účastnila na projektu jako subdodavatel PISU pro společnost EGE-montáže, spol. s r.o., která prováděla montážní práce.

- Projekt s označením nová rozvodna Rz Mikulov R 110/22 kV, rekonstrukce polí vd 5565-66, jako dodávka zařízení pro společnost Jihomoravská energetika, a.s., přičemž výběrové řízení bylo vyhlášeno a rovněž realizováno v roce 2003 a hodnota projektu činila 5 100 tis. Kč. Společnost skupiny ALSTOM se účastnila na projektu jako subdodavatel PISU pro společnost EGE-montáže, spol. s r.o.
- Projekt s označením Elektrifikace trati Horní Dvořiště-Č. Budějovice, 3. část Rybník-Lipno (TT Lipno), kde součástí byla dodávka zapouzdřené modulové rozvodny R 110 kV pro společnost Správa železniční dopravní cesty, státní organizace. Termín realizace zakázky byl 2003-2005. Společnost skupiny ABB Ltd. se účastnila jako subdodavatel PISU a hodnota dodávky činila 8 000 tis. Kč. (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 2 650 tis. Kč).
- Projekt s označením Elektrifikace trati Kadaň-Karlovy Vary, (TT Bohatice a Kadaň), jako dodávka 4 kusů zapouzdřené modulové rozvodny R 110 kV pro společnost Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, přičemž termín realizace zakázky byl 2003-2005. Společnost skupiny ABB Ltd. se účastnila jako subdodavatel PISU a hodnota dodávky činila 37 000 tis. Kč. (Úřad vzal pro účely propočtu za rok 2003 poměrnou část ve výši 12 350 tis. Kč).

295) Objem dodávek realizovaných skupinou ABB za uvedené období činil přibližně 102 889 tis. Kč, společností skupiny ALSTOM cca 86 361 tis. Kč a společností skupiny Siemens AG cca 77 060 tis. Kč.

296) Úřad rovněž hodnotil závažnost a délku protisoutěžního jednání (viz níže) účastníků řízení působících na území České republiky. Posuzované protisoutěžní jednání vyhodnotil Úřad jako velmi závažné, přičemž byl zohledněn i dopad na odběratele PISU působící na území České republiky. Délka protisoutěžního jednání s ohledem na účinnost zákona, tj. od 1.7.2001, byla u společností ALSTOM a Siemens AG posuzována ve střednědobém horizontu, což bylo Úřadem rovněž zohledněno při stanovení sankce.

297) Výše první složky základní částky pokuty byla s ohledem na výše uvedené stanovena na 3,731 mil. Kč u společnosti ALSTOM a 3,329 mil. Kč pro Siemens AG.

298) Poněvadž společnost ABB, jak již bylo uvedeno výše v tomto rozhodnutí, splnila podmínky předvídané v Leniency programu, Úřad této společnosti pokutu neukládá.

Pokuta za uzavření zakázané dohody

299) Úřad při stanovení této částky pokuty vycházel z výše celosvětového obratu účastníků řízení, celosvětového tržního podílu na trhu PISU a délky účasti na protisoutěžním jednání. Pro účely stanovení sankce je délka protisoutěžního jednání za účinnosti zákona u jednotlivých sankcionovaných účastníků řízení následující:

- ALSTOM: od 1.7.2001 do 25.9.2003, tj. 2 roky a 3 měsíce;
- Areva T&D Holding SA: od 25.9.2003 do 3.3.2004, tj. 5 měsíců
- Areva T&D SA: od 1.7.2001 do 3.3.2004, tj. 2 roky a 8 měsíců

- Areva T&D AG: od 14.11.2002 do 3.3.2004, tj. 1 rok a 4 měsíce
 - Fuji Electric Systems a Fuji Electric Holdings: od 1.7. 2001 do 1.10. 2002, tj. 1 rok a 3 měsíce;
 - Hitachi Ltd., Hitachi Europe Limited: od 2.7.2002 do 30.9.2002, tj. 3 měsíce;
 - Japan AE Power Systems Corporation: od 1.10.2002 do 3.3.2004, tedy 1 rok a 5 měsíců;
 - Mitsubishi: od 1.7.2001 do 3.3.2004, tj. 2 roky a 8 měsíců;
 - Siemens: od 1.7.2001 do 3.3.2004, tj. 2 roky a 8 měsíců;
 - Toshiba: od 1.7.2001 do 3.3.2004, tj. 2 roky a 8 měsíců;
 - Siemens Transmission and Distribution Limited, VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG a Siemens Aktiengesellschaft Österreich: od 1.4.2002 do 3.3.2004, tj. 1 rok a 11 měsíců;
 - Nuova Magrini: od 1.4.2002 do 3.3.2004, tj. 1 rok a 11 měsíců.
- 300) Celosvětové tržní podíly na předmětném trhu PISU u jednotlivých skupin soutěžitelů, v jejichž rámci jednotliví sankcionovaní účastníci řízení působí, jsou u skupin Fuji, Hitachi, Toshiba a VA Tech (nyní působící v rámci Siemens AG) v rozmezí do 10 %, pro skupinu ALSTOM (nyní působící v rámci AREVA), AREVA a Mitsubishi mezi 10-20 %, u skupiny ABB Ltd. a Siemens AG převyšuje (*obchodní tajemství společnosti ABB*). V případě výběrových řízení, kdy jsou jednotliví soutěžitelé dodávající své výrobky vystaveni konkurenčnímu tlaku, mohou být jejich tržní podíly v jednotlivých po sobě následujících letech rozdílné, a to právě s ohledem na jejich úspěšnost v jednotlivých výběrových řízení.
- 301) Společnost Schneider se podílela na činnosti kartelu pouze do 1.3.2001, tedy před účinností zákona. Vzhledem k tomu, že není možno sankcionovat soutěžitele za porušení zákona č. 63/1991 Sb., společnosti Schneider Electric SA nebyla pokuta Úřadem uložena.
- 302) Druhá složka základní částky pokuty byla stanovena pro jednotlivé společnosti následovně, a to ve výši:
ALSTOM (Société Anonyme)	53,323 mil. Kč,
Areva T&D SA	46,368 mil. Kč,
Areva T&D AG	39,284 mil. Kč,
Areva T&D Holding SA	28,000 mil. Kč,
Fuji Electric Systems	34,160 mil. Kč,
Fuji Electric Holdings	34,160 mil. Kč,
Hitachi Europe Ltd.	42,000 mil. Kč,
Hitachi Ltd.	42,000 mil. Kč,
JAEPS	34,160 mil. Kč,
Mitsubishi Electric Corporation	57,960 mil. Kč,
Toshiba Corporation	54,432 mil. Kč,

Siemens	87,091 mil. Kč,
Siemens Transmission and Distribution Limited	34,160 mil. Kč,
Siemens Aktiengesellschaft Österreich	68,320 mil. Kč,
VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG	34,160 mil. Kč
Nuova Magrini	34,160 mil. Kč.

Přítěžující a polehčující okolnosti

- 303) Úřad dále upravil základní částku pokuty s přihlédnutím k přítěžujícím či polehčujícím okolnostem, které byly důvodem ke zvýšení či snížení částky. Významným faktorem pro úpravu výše pokuty jsou přítěžující okolnosti, mezi které patří zejména, zda účastník řízení měl ve vztahu k dalším účastníkům řízení vedoucí či iniciační roli, zda se dopustil úmyslného porušení zákona, zda prováděl jakékoliv kroky s cílem donutit jiné soutěžitele účastnit se jednání narušujících soutěž, zda se již v minulosti dopustil jednání narušujícího soutěž nebo zda zavedl jakékoli opatření proti jiným soutěžitelům s cílem posílit praktiky, které představují protiprávní jednání.
- 304) Úřad také zohledňuje polehčující okolnosti, jako je pasivní či následovnická role účastníka, jeho významné přispění k objasnění deliktu v rámci spolupráce s Úřadem, ukončení účasti na protisoutěžním jednání ještě před zahájením šetření Úřadu, nedbalostní porušení zákona či omezená účast na protisoutěžním chování (zejména vlastní konkurenční jednání na trhu).
- 305) zákona. U společnosti ALSTOM navýšil Úřad základní částku pokuty o 50 %, protože tato společnost působila v období od účinnosti zákona do ledna 2004 jako Sekretariát kartelu. Rovněž v případě společnosti Areva T&D SA a Areva T&D AG navýšil Úřad základní částku pokuty o 50 %, neboť tyto společnosti působily následně v roli Sekretáře po převzetí společnosti ALSTOM v lednu 2004. U společnosti Siemens AG Úřad navýšil základní částku pokuty o 40% z důvodu její iniciační role v období roku 2004.
- 306) Po zvážení všech výše uvedených faktorů Úřad neshledal žádné polehčující okolnosti na straně žádného ze sankcionovaných účastníků řízení, naopak vzhledem k existenci přítěžujících okolností navýšil základní částku pokuty u společností Fuji Electric Systems a Fuji Electric Holdings, Hitachi Europe Ltd., Hitachi Ltd., JAEPS, Mitsubishi Electric Corporation, Toshiba Corporation, Siemens Transmission and Distribution Limited, Siemens Aktiengesellschaft Österreich, VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG a Nuova Magrini o 30 %, neboť se jednalo o úmyslné porušení zákona a společnosti se aktivně podílely na činnosti kartelu a mimo jiné rovněž omezovaly vstup dalších soutěžitelů na trh. U společnosti ALSTOM navýšil Úřad základní částku pokuty o 50 %, protože tato společnost působila v období od účinnosti zákona do ledna 2004 jako Sekretariát kartelu. Rovněž v případě společnosti AREVA T&D SA a AREVA T&D AG navýšil Úřad základní částku pokuty o 50 %, neboť tyto společnosti působily následně v roli sekretáře po převzetí společností ze skupiny ALSTOM v lednu 2004. U společnosti Siemens AG Úřad navýšil základní částku pokuty o 40% z důvodu její iniciační role v období roku 2004²²⁴. U společnosti Areva T&D Holding SA Úřad přihlédl k jejímu krátkému působení v kartelu a toto zohlednil při stanovení výše pokuty tím, že základní částku nenavýšil.
- 304) Celková částka pokuty tedy činí u jednotlivých sankcionovaných účastníků řízení:

²²⁴ Mimo jiné zorganizoval schůzku kartelu ve dnech 20. a 21.1.2004 v Curychu – viz list č. 689 S 222/06

ALSTOM (Société Anonyme)	85,581 mil. Kč,
Areva T&D SA	69,552 mil. Kč,
Areva T&D AG	58,926 mil. Kč,
Areva T&D Holding SA	28,000 mil. Kč,
Fuji Electric Systems	44,408 mil. Kč,
Fuji Electric Holdings	44,408 mil. Kč,
Hitachi Europe Ltd.	54,600 mil. Kč,
Hitachi Ltd.	54,600 mil. Kč.,
JAEPS	44,408 mil. Kč,
Mitsubishi Electric Corporation	75,348 mil. Kč,
Toshiba Corporation	70,762 mil. Kč,
Siemens AG	126,588 mil. Kč,
Siemens Transmission and Distribution Limited	44,408 mil. Kč,
Siemens Aktiengesellschaft Österreich	88,816 mil. Kč,
VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG	44,408 mil. Kč,
Nuova Magrini Galileo S.p.A.	44,408 mil. Kč.

- 307) Dále Úřad ověřil, že všichni sankcionovaní účastníci řízení dosáhli v posledním ukončeném účetním období zisku. Společnost Areva T&D Holding SA Úřadu předložila údaje o svém obratu za poslední účetní období, rok 2005, který byl nulový²²⁵. Úřad s ohledem na skutečnost, že tato společnost kontroluje své dceřiné společnosti, které obrat v rámci divize Transmission & Distribution generují²²⁶, této společnosti pokutu uložil. Této společnosti uložená pokuta rovněž nebude mít likvidační charakter, a to vzhledem k výši jejího základního jmění, které činí, jak vyplývá z výpisu z obchodního rejstříku, 500 mil. Euro (viz list č. 403-404 spisu S 222/06). Uložená výše pokuty ani v případě ostatních společností nebude mít likvidační dopad na podnikání ostatních účastníků řízení a bude splňovat preventivní a represivní funkci.
- 308) Pokuta, jak je definovaná v části III. výroku tohoto rozhodnutí, je stanovena v souhrnné výši za všechna Úřadem prokázaná porušení zákona ze strany jednotlivých sankcionovaných účastníků řízení.
- 309) Na základě shora uvedených důkazů a skutečností Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení v souladu s § 152 odst. 1 a 4, § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu

²²⁵ viz list č. 1299 spisu

²²⁶ dle údajů na webových stránkách divize Transmission & Distribution tato generovala obrat, jehož výše za rok 2005 překročila 3,2 mld. Euro

hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Bc. Monika Kučerová
ředitelka
Sekce ochrany hospodářské soutěže II.

Toto rozhodnutí obdrží:

Vejmelka & Wunsch, v.o.s.
JUDr. Josef Vejmelka
Italská 27
120 00 Praha 2

Lovells sdružení advokátů
Mgr. Vladimíra Hájková
Slovanský dům
Na Příkopě 22
110 00 Praha 1

Salans, v.o.s.
JUDr. Lucie Bányaiová
Platněřská 4
110 00 Praha 1

Allen & Overy, Praha
Mgr. Pavel Urban
V Celnici 4
110 00 Praha 1

White & Case
Jacquelyn MacLennan
62 rue de la Loi
Brusel, Belgie

Gleiss Lutz v.o.s.
JUDr. Martin Nedelka, PhD.
Jugoslávská 29
120 00 Praha 2

Kocián Šolc Balaštík
JUDr. Pavel Dejl, LL.M., Ph.D.
Jungmannova 24
110 00 Praha 1

Glatzová & Co.
JUDr. Vladimíra Glatzová
Betlémský palác, Husova 5
110 00 Praha 1

Baker & McKenzie v.o.s.
JUDr. Alexandr César
Klimentská 46
110 02 Praha 1